

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

ปริญญา

ภาษาไทย

ภาษาไทย

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง วิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

The Analysis of the Usage of the Language and the Content in Blurb on Back Cover
of Fiction Literature

นามผู้วิจัย นางสาวกษมา ศิรราชู

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจินทุล, ค.ม.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย, ศศ.ม.)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์โกวิทย์ พิมพวง, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่เดือน พ.ศ.

สิงสิงห์ มตาวิตยาสัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

วิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลัง
หนังสือวรรณกรรมบันเทิง

The Analysis of the Usage of the Language and the Content in Blurb
on Back Cover of Fiction Literature

โดย

นางสาวกษมา ศิธราชู

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กษมา ศิขราฐ 2553: วิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือ
วรรณกรรมบันเทิง ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย
ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สิริวรรณ
นันทจันทุล, ค.ม. 160 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลัง
หนังสือวรรณกรรมบันเทิง ได้แก่ นวนิยาย และเรื่องสั้น จาก 6 สำนักพิมพ์ ระหว่างปี พ.ศ.2533-
พ.ศ. 2550 จำนวน 200 เล่ม

จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษา พบว่าการใช้คำในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรม
บันเทิง ได้แก่ การใช้คำสัมผัส การใช้คำซ้ำ การซ้ำคำ การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย การใช้คำ
ภาษาต่างประเทศ การใช้คำใหม่ การใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ ด้านการใช้ประโยคตาม
เจตนา ได้แก่ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และประโยคบอกให้ทำ ด้านการใช้
ภาพพจน์ ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน สมยัญนาม สัญลักษณ์ ปฏิพจน์ และนามนัย
ด้านการใช้โวหาร ได้แก่ บรรยายโวหาร พรรณาโวหาร สาธกโวหาร และอุปมาโวหาร ด้านการ
ใช้สำนวน ได้แก่ สำนวนเก่า และสำนวนใหม่

ในด้านลักษณะเนื้อหา ได้พบโครงเรื่องหรือเรื่องย่อ แก่นเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละคร
ค่านิยม ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน ที่มาหรือจุดมุ่งหมายในการเขียน บทสนทนาของตัวละคร และ
ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักพิมพ์

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Kasama Sittharachu 2010: The Analysis of the Usage of the Language and the Content in Blurb on Back Cover of Fiction Literature. Master of Arts (Thai Language), Major Field: Thai Language, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Associate Professor Siriwan Nantachantoon, M.Ed. 160 pages.

The objective of this thesis was to analyse the usage of the language and the content in blurb on back cover of fiction literature which comprised 200 books on short story and novel from 6 publishers started from A.D.1990 to A.D.2007

The results of the study found that the usage of words in blurb on the back cover of fiction literature consists of rhyme, repeated words, reduplication, implicit meaning words, transliterated words, new words and the words in contexts which were different from the normal ones. From the sentence usage, there were 3 categories of sentence usage which were the informative sentence, question sentence and request sentence. In figures of speech usage, simile, metaphor, personification, anatonomasia, symbol, rhetorical question and metonymy were found. In phrase usage, descriptive phrase, expounding phrase and simile phrase were found. In idiom usage, the traditional idiom and the new idiom were found.

On content in blurb on back cover of fiction literature, the plot, the theme, the information of characters, the appreciation, the information of the writer, the writer's aim, the dialogue and the information of the publisher were found.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปยปรกหลังหนังสือวรรณกรรม
บันเทิง” นี้ สำเร็จลุล่วงได้สมบูรณ์ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำชี้แนะ และกำลังใจจากอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก คือ รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจันทุล นอกจากนี้ ยังได้รับคำแนะนำจาก
อาจารย์หลายท่าน คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ทินรัตน์ ประธานการสอบ รองศาสตราจารย์ชลอ
รอดลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และรองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ทิพย์เกสร ผู้ทรงคุณวุฒิที่
กรุณาสละเวลาตรวจทานบทคัดย่อภาษาอังกฤษให้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณา
ของทุกท่านที่มีต่อผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ทุกท่านที่มอบความรู้ด้านภาษาไทย และเปิดมุมมองใหม่ให้แก่ผู้วิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จได้ด้วยกำลังใจจากบุคคลรอบข้างผู้วิจัยจำนวนหลายท่าน ทั้งครอบครัว
เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนร่วมสถาบัน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้ผู้วิจัย
สามารถสร้างผลงานวิจัยชิ้นนี้ได้สำเร็จ และมีความมานะพยายามแม้ต้องผ่านอุปสรรคต่าง ๆ
มากมาย

กษมา ศิธราชู

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

(3)

บทที่ 1 บทนำ

1

ความสำคัญของปัญหา

1

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

5

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5

ขอบเขตของการวิจัย

5

นิยามศัพท์เฉพาะ

5

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร

7

ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาในวรรณกรรมบันเทิง

8

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ

38

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคำโปรย

43

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวรรณกรรมบันเทิง

46

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในวรรณกรรมบันเทิง

59

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

63

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

63

การคัดเลือกข้อมูล

63

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

64

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

64

การสร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

68

การวิเคราะห์ข้อมูล

69

บทที่ 4 ผลการวิจัย

70

การใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

70

เนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

110

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	129
สรุปผลการวิจัย	129
ข้อเสนอแนะ	132
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	133
ภาคผนวก	139
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	160

สารบัญตาราง

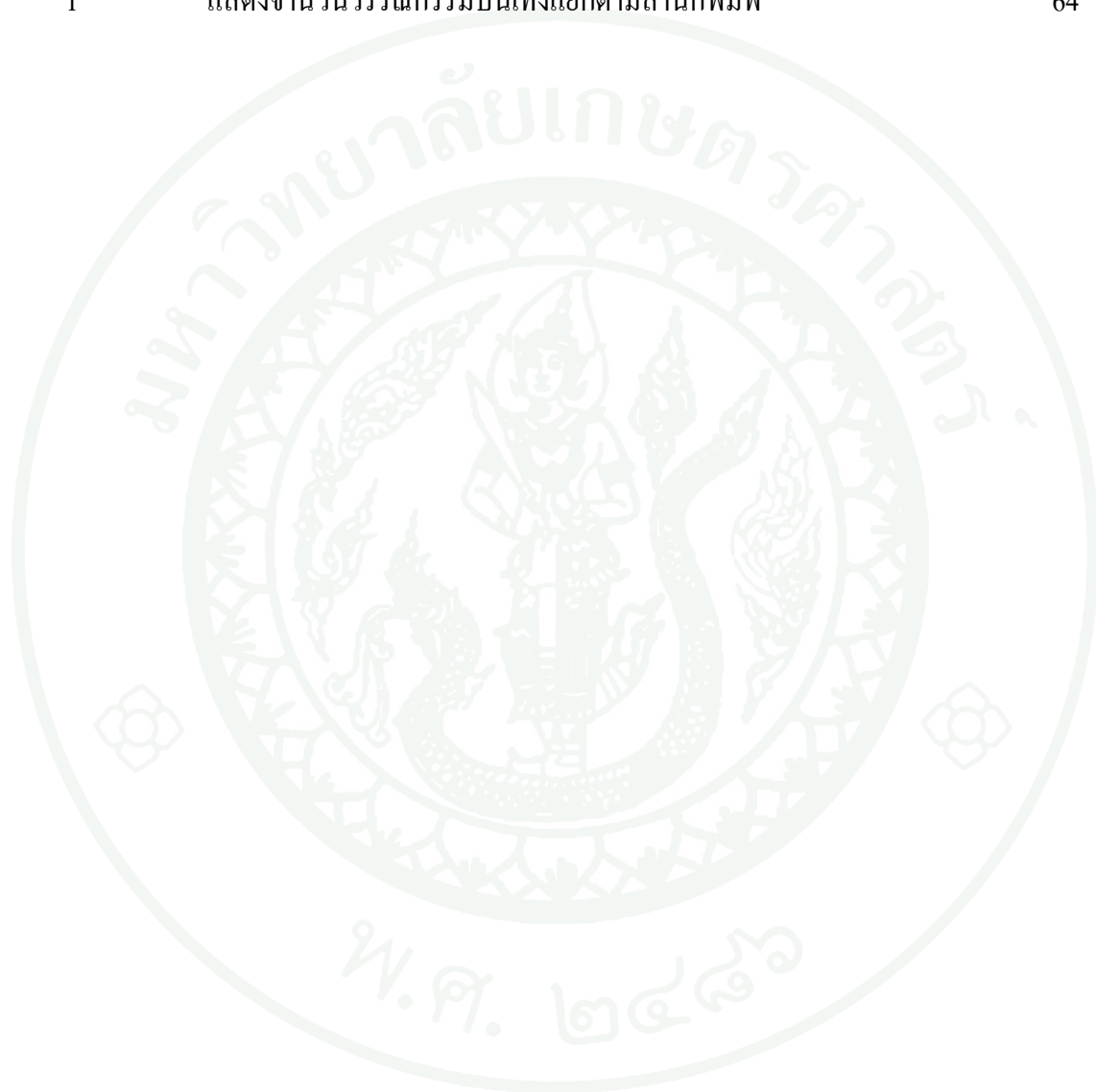
ตารางที่

หน้า

1

แสดงจำนวนวรรณกรรมบันทึกแยกตามสำนักพิมพ์

64

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรมบันเทิงโดยเฉพาะนวนิยาย และเรื่องสั้น เป็นงานเขียนที่มีผู้นิยมนำมาอ่านอย่างแพร่หลาย เพราะมีเนื้อหาที่หลากหลาย ชวนติดตาม สร้างความบันเทิงให้แก่ผู้อ่านและสอดแทรกแนวคิด หรือสาระต่าง ๆ แก่ผู้อ่านด้วย นอกจากนี้ วรรณกรรมบันเทิงบางเรื่องได้นำไปจัดทำเป็นละครโทรทัศน์ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านบางคนต้องการอ่านเรื่องต้นฉบับเพื่อรู้เนื้อเรื่องทั้งหมด ในปัจจุบันมีผู้อ่านเพิ่มมากขึ้นทำให้สำนักพิมพ์ต่าง ๆ ตีพิมพ์หนังสือของนักเขียนหลายคนออกจำหน่าย แนวโน้มธุรกิจสำนักพิมพ์และหนังสือเล่มในประเทศไทยปี พ.ศ. 2553 คาดว่าธุรกิจหนังสือเล่มจะมีมูลค่าตลาดประมาณ 19,600 ล้านบาท หรือมีอัตราเติบโตประมาณร้อยละ 4 หนังสือหมวดวรรณกรรม หนังสือเด็กเล็ก และหนังสือธรรมะประยุกต์และพัฒนาตนเองยังเป็นกลุ่มหนังสือที่ช่วยขับเคลื่อนตลาดหนังสือให้เติบโตและมีความแปลกใหม่ (สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย, 2553: 3)

การจัดพิมพ์หนังสือวรรณกรรมบันเทิงแต่ละเล่มนอกจากเนื้อหาและความมีชื่อเสียงของนักเขียนแต่ละคน ที่จะทำให้นักอ่านเลือกซื้อ หรือเลือกอ่านหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้น ผู้จัดพิมพ์หนังสือต่างให้ความสำคัญกับปกหนังสือ เพราะเป็นสิ่งที่สร้างแรงดึงดูดใจให้นักอ่านเลือกซื้อ หรือเลือกอ่านหนังสือเล่มนั้น ปกหลังวรรณกรรมบันเทิงบางเล่มให้ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสืออย่างย่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถตัดสินใจเลือกได้เร็วยิ่งขึ้น องค์ประกอบของปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงโดยทั่วไปประกอบด้วย รูปภาพ เลขประจำหนังสือสากล(ISBN) ราคา บาร์โค้ด (bar code) และข้อความขนาดสั้นที่มีความสัมพันธ์กับหนังสือเล่มนั้น โดยคณะบรรณาธิการคัดเลือกข้อความสำคัญ ส่วนวนการประพันธ์ของนักเขียนในหนังสือเล่มนั้น หรือเขียนข้อความขึ้นใหม่เพื่อแสดงความคิดหลักของเรื่อง สาระสำคัญ หรือข้อความโฆษณา เพื่อจูงใจให้ผู้อ่านเลือกซื้อหนังสือวรรณกรรมบันเทิงของสำนักพิมพ์ของตน หนังสือถูกเปรียบเทียบกับเป็นสินค้า วิธีการสื่อสารการตลาดจึงต้องสร้างความหือหาวให้หนังสือมีความแตกต่าง (นภาพร แจ่มทับทิม, 2548: 21)

การใช้คำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงมีเนื้อหาหลายประการด้วยกัน ได้แก่ แสดงความคิดหลักของเรื่อง นำเสนอข้อมูลตัวละครหลัก แสดงสาระสำคัญของเรื่อง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน ค่านิยมของบุคคลผู้มีชื่อเสียง ความเป็นมาของการจัดพิมพ์ และข้อความโฆษณา เป็นต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แสดงความคิดหลักของเรื่อง วรรณกรรมบันเทิงแต่ละเรื่องมีแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน เช่น ความเสียสละเพื่อส่วนรวม ความรักที่มีอุปสรรคจะผ่านไปได้ด้วยความรักแท้ เป็นต้น ข้อความที่ปรากฏบนปกหลังจะทำให้ผู้อ่านเลือกหนังสือได้ถูกต้องตามความต้องการของตนเอง ตัวอย่าง “ความรักเป็นนามธรรมที่มักอธิบายได้ หากว่ามีพลังมหัศจรรย์ล้ำลึกสักเพียงใด แม้ผู้ใดใคร่ถวิลหาไว้ในครอบครอง ก็ต้องใช้ความอ่อนละมุนของหัวใจไปสัมผัส จึงจะซาบซึ้งในพลานุภาพแห่งรักที่แท้จริง” (จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เขมมะรักกัน)

นำเสนอตัวละครหลัก “ตัวละคร คือผู้ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง หรือเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในเรื่อง ตัวละครนี้นับเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของนวนิยาย เพราะถ้าไม่มีตัวละครแล้ว เรื่องราวต่าง ๆ ในนวนิยายก็ย่อมจะเกิดขึ้นไม่ได้” (สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2543: 183-184) ในหนังสือวรรณกรรมบันเทิงแต่ละเรื่องประกอบไปด้วยตัวละครหลากหลาย ทั้งฝ่ายคนดีและคนเลว ตัวละครหลักของเรื่องจะมีความโดดเด่น และเป็นตัวดำเนินเรื่อง คำโปรยปกหลังที่ให้ข้อมูลตัวละครหลักจะทำให้ผู้อ่านได้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวละคร สามารถเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายยิ่งขึ้น และมีส่วนในการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้อ่านหากตัวละครนั้นมีความน่าสนใจ ชวนให้ติดตามอ่าน ตัวอย่าง

ดารณี นางเอกขอดีนิยมนัที่ไม่ยอมปล่อยวางทุกสิ่งที่เคยเป็นของเธอจะต้องเป็นของเธอตลอดไป แต่ในโลกของความเป็นจริง ใครเล่าจะครอบครองได้ตลอดกาล

มณฑิลา เด็กสาวที่พยายามไต่โล่คว้าเงา เธอหวังเพียงชีวิตที่ดีกว่า แม้ว่าจะต้องฝืนใจทำในสิ่งที่ทรามานความรู้สึกเหลือแสน

วุฒิชัย ชายหนุ่มผู้ทะเยอทะยาน เขายืนอยู่ท่ามกลางความจริงและความฝัน เมื่อถึงวันที่ต้องเลือกฝืนร้ายก็ติดตามเขาไปตลอดชีวิต

ศศิศิลป์ หนุ่มใหญ่ผู้ใช้โอกาสเป็นกับดักให้ได้มาซึ่งการครอบครอง แต่เขาก็ได้มาเพียงร่างกายเพราะหัวใจไม่อาจได้มาด้วยการต่อรอง

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เพลิดดาว)

แสดงสาระสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านจะตัดสินใจเลือกซื้อหนังสือวรรณกรรมบันเทิงได้ง่ายขึ้น หากรู้เนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องว่ามีเรื่องราวสนุก ตื่นเต้น เสรี หรือผจญภัย สำนักพิมพ์จึงนิยมนำเนื้อเรื่องย่อ หรือสาระสำคัญของหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้นไว้ที่ปกหลัง ตัวอย่าง

อนุภาพแห่งรักที่อยู่เหนือกาลเวลา นำพาให้ “บัว” กับ “เทียน” ได้มาพบกัน แม้ทั้งสองจะอยู่ต่างภพ หากเมื่อเส้นทางชีวิตของเขาทั้งคู่ได้มาบรรจบกัน ณ ช่วงเวลาสุดท้ายแห่งความยิ่งใหญ่ของกรุงศรีอยุธยา ทั้งคู่จำต้องฟันฝ่าภาวะวิกฤตไปด้วยกัน จึงทำให้หัวใจของคนสองคนสอดประสานเป็นหนึ่งเดียว (จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง นิราศสองภพ)

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน นักเขียนที่มีชื่อเสียงจะมีกลุ่มผู้นิยมติดตามอ่านผลงานสำนักพิมพ์จึงมักให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียนท่านนั้น อาทิ ประวัติการศึกษา ผลงานที่ผ่านมา เป็นต้น หากนักอ่านสนใจผลงานของนักเขียนท่านนั้นก็สามารติดตามหาซื้ออ่านได้ นอกจากนี้ยังเป็นการยืนยันความสามารถในงานเขียนของนักเขียนอีกด้วย ตัวอย่าง “นี่คือผลงานของนักคิด นักเขียนคนสำคัญของเมืองไทย ที่ควรค่าแก่การอ่านอย่างยิ่ง” (จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง สงครามชีวิต)

คำนิยมของบุคคลผู้มีชื่อเสียง หรือผู้อ่าน ทางสำนักพิมพ์ได้สัมภาษณ์ หรือคัดลอกข้อความความคิดเห็นของบุคคลผู้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคม หรือผู้อ่านที่เคยอ่านวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้นมาก่อนแล้วมาไว้ที่ปกหลังของหนังสือ เพื่อแสดงว่าหนังสือเรื่องนั้นมีความน่าเชื่อถือ มีเนื้อหาที่น่าสนใจ เหมาะสมที่จะเลือกอ่าน ตัวอย่าง “เรื่องสั้นชุดนี้ของวัฒน์ แสดงถึงการผสมผสานรูปแบบและเนื้อหาของวรรณกรรมที่เคยมีมาก่อน และที่เป็นแนวโน้มในสังคมไทยในขณะนี้เข้าด้วยกันอย่างงดงาม สายชล วรรณรัตน์” (จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ลูกพ่อคนหนึ่ง (ถ้าไม่เหมือนหมาเลีย))

ความเป็นมาของการจัดพิมพ์ วรรณกรรมบันเทิงบางเรื่องจัดทำขึ้นในโอกาสพิเศษ เป็นวรรณกรรมที่มีความสำคัญ หรือเป็นงานเขียนของนักเขียนที่มีชื่อเสียงควรค่าแก่การจัดพิมพ์ คำโปรยที่ปรากฏจึงกล่าวถึงความเป็นมาของการจัดพิมพ์อย่างย่อเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบที่มา ตัวอย่าง

ผลงานของ “ยาขอบ” ได้มีการค้นหามาพิมพ์กันจนไม่เหลือหลอ เพราะจัดเป็นนักประพันธ์มือทอง แต่แล้ว...เรื่อง “พรายสวาท” เรื่องที่ไม่มีการกล่าวถึงเลยก็ได้ปรากฏเป็นรูปเล่มภายหลัง “ยาขอบ” ได้ถึงแก่กรรมไปแล้วตั้ง 7 ปี ต่างแปลกใจไปตาม ๆ กัน การจัดพิมพ์ขึ้น

ใหม่ในครั้งนี้ ก็เพื่อแก่การฝึกไว้ในเกร็ดประวัติชีวิตของยาขอบ ที่น่าขบคิดทั้งเบื้องหน้า และเบื้องหลัง (จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง พรายสาวท)

ด้านการใช้ภาษา ผู้เขียน หรือคณะบรรณาธิการ ได้เขียนคำโปรยปกหลังด้วยภาษาที่มีลักษณะน่าสนใจ เช่น ใช้คำสั้นกะทัดรัด ได้ใจความเนื่องจากพื้นที่มีจำกัด ในขณะที่เดียวกันเลือกใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนใจติดตามเนื้อหาภายในเล่ม เป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเพื่อจูงใจผู้อ่าน และบอกแนวเนื้อหาของหนังสืออย่างคร่าว ๆ

ตัวอย่าง 1

เศรษฐกิจตกสะเก็ด ผู้คนระเห็จตกงานจนจับตัวและจับใจไปตาม ๆ กัน เธอก็เหมือนคนอีกเรือนแสนในประเทศนี้ที่ตกงานแบบไม่ทันตั้งตัว ทำอะไรดี...ถามตัวเอง...ขาย...ขาย...ขาย...แต่จะขายอะไร เปิดท้ายรถขายของ เสื้อผ้า ของกิน ของใช้ไม่ถนัด...และเพราะ “แกงเขียวหวาน” ของชอบกินอยู่ประจำแท้ ๆ เทียว ประกอบกับ “สูตรลับคุณยาย” ที่ไม่มีใครเหมือนและไม่เหมือนใคร แม่ค้าเขียวหวานหน้าใหม่จึงเปิดแนวรบที่บ้านเลขที่ 2001 เมนูเด็ด ๆ มากมี กินเขียวหวานกับข้าว กับขนมจีนก็ธรรมดา ๆ ไปแล้ว แม่ค้าเขียวหวานคนนี้จะขอเสนอเมนูหลากหลาย...เชิญอ่านเจ้าคำ เชิญชิมแม่เอ๊ย... (จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เขียวหวาน2001)

ตัวอย่าง 2

“โนรา” มิใช่เพียงมหรสพ หากเป็นดังวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ของปฐาตาดายที่ยังเฝ้ามองลูกหลาน แต่ในวันที่โลกเปลี่ยนแปลง อะไรคือสายใยเชื่อมโยง ระหว่างความเชื่อเก่าแก่กับวิถีชีวิตสมัยใหม่ หนุ่มสาวสายเลือดโนราจะทำอย่างไร เมื่อพวกเขาถูกเลือกให้เป็น “ผู้สืบทอด” (จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง โรงครู)

จากตัวอย่างพบว่า ตัวอย่างที่ 1 ใช้ภาษาระดับภาษาปาก มีการเล่นคำ ใช้คำซ้ำ เนื่องจากมีเนื้อหาเป็นเรื่องสนุกสนานและมีตัวละครที่มีลักษณะหลากหลาย ส่วนตัวอย่างที่ 2 ใช้ภาษาสั้น กระชับ มีการตั้งคำถาม ชวนให้ติดตามเนื้อหาภายในเล่ม

ด้วยลักษณะการใช้ภาษา และเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงที่หลากหลาย และเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่ทำให้มีผู้อ่านจำนวนมากขึ้น ทำให้หนังสือวรรณกรรมบันเทิงจัดเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้ภาษา

และเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเพื่อให้เห็นลักษณะการใช้ภาษาด้านการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้ภาพพจน์ และเนื้อหาที่ปรากฏในคำโปรยปกหลังวรรณกรรมบันเทิง

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง
2. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบลักษณะการใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง
2. ทำให้ทราบเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาคำโปรยบนปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเฉพาะเรื่องสั้น และนวนิยาย ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2533 - พ.ศ.2550 รวมจำนวน 200 เล่ม จากสำนักพิมพ์ 6 แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์มติชน สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น สำนักพิมพ์ดอกหญ้า แพรวสำนักพิมพ์ สำนักพิมพ์ดับเบิลได้นายน์ และสำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม เนื่องด้วยเรื่องสั้น และนวนิยายมีผู้นิยมน่านจำนวนมาก และสำนักพิมพ์ต่างแข่งขันผลิตเรื่องสั้น และนวนิยายที่มีเนื้อหาหลากหลายออกมา ทั้งผลงานของนักเขียนรุ่นใหม่ และนักเขียนเก่าที่มีชื่อเสียง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังของหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

นิยามศัพท์เฉพาะ

วรรณกรรมบันเทิง หมายถึง งานเขียนบันเทิงคดีร้อยแก้วขนาดสั้น และยาว ที่สร้างความบันเทิงให้ผู้อ่าน ในที่นี้เลือกศึกษาเฉพาะเรื่องสั้น และนวนิยาย

คำโปรย หมายถึง ข้อความหรือประโยคที่ปรากฏบนปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง มีวัตถุประสงค์เพื่อจูงใจให้ผู้อ่านสนใจ อาจเป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น หรือข้อความโฆษณา เป็นต้น

ปกหลัง หมายถึง ส่วนประกอบของหนังสือ มีหน้าที่ป้องกันรักษาตัวหนังสือทั้งหมดและให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องของหนังสือในกรณีที่ไม่มีใบหุ้มปก ปกติทำหน้าที่เป็นสิ่งชักจูงใจให้คนซื้อหนังสือด้วย ลักษณะการออกแบบปกจึงเน้นในเรื่องของความสวยงามมากเป็นพิเศษ ขณะเดียวกันก็พยายามสื่อความหมายของเนื้อหาภายในเล่มหนังสือด้วย (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2542: 42)

เนื้อหา หมายถึง สารที่ผู้เขียน หรือคณะกรรมการต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบอาจเป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับหนังสือ ผู้เขียน หรือสาระสำคัญ ส่วนหนึ่งที่คัดลอกมาจากวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้น

การใช้ภาษา หมายถึง การใช้คำ ประโยค ภาพพจน์ โวหาร และสำนวน เพื่อใช้ในการสื่อความหมายของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน โดยมีลีลาการใช้ภาษาที่มีเอกลักษณ์ และสอดคล้องกับเนื้อหาที่เขียน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยจำแนกเป็น 5 ส่วน คือ

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ภาษาในวรรณกรรมบันเทิง

1.1 การใช้คำ

1.2 การใช้ประโยค

1.3 การใช้ภาพพจน์

1.4 การใช้โวหาร

1.5 การใช้สำนวน

2. ส่วนประกอบของหนังสือ

3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคำโปรย

4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวรรณกรรมบันเทิง

4.1 ความหมายของวรรณกรรมบันเทิง

4.1.1 เรื่องสั้น

4.1.1.1 ความหมายของเรื่องสั้น

4.1.1.2 องค์ประกอบของเรื่องสั้น

4.2.2 นวนิยาย

4.2.2.1 ความหมายของนวนิยาย

4.2.2.2 องค์ประกอบของนวนิยาย

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ภาษาในวรรณกรรมบันเทิง

1. การใช้คำ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 248) ให้ความหมายของ “คำ” ว่า “คำ หมายถึง เสียงพูด, เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง, เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปรกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว, ใช้ประกอบหน้าคำอื่นมีความหมายเช่นนั้น เช่น คำนาม คำกริยา คำบุรพบท”

สมพันธ์ เลขะพันธุ์ (2543: 20) กล่าวถึงการใช้คำในการเขียน ความว่า “คำ คือ หน่วยเสียงที่เล็กที่สุด ซึ่งมีความหมายในตัว ฉะนั้นคำจึงสำคัญที่ความหมาย หากใช้ไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม ความหมายและเจตนารมณ์ที่ต้องการจะสื่อสารก็จะผิดไป ในการเขียนข้อความจึงพึงพิถีพิถันเลือกใช้คำเป็นพิเศษ”

ไพโรจน์ บุญประกอบ (2539: 27-28) กล่าวถึงการใช้ภาษาในงานเขียน ความว่า ผู้ที่จะสร้างงานเขียนที่ดีจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษาดังแต่การเขียนคำให้ถูกต้อง เลือกคำมาใช้ได้ตรงตามความหมายที่ต้องการ รู้จักการหลีกคำ คือ ไม่ใช้คำซ้ำ ๆ ในที่ใกล้ ๆ กันจนเกิดความน่าเบื่อหน่ายในการอ่าน การแบ่งวรรคตอน การเรียงลำดับคำในประโยคถูกต้องตามตำแหน่งหน้าที่ ผู้ก่ประโยคให้กระชับ กะทัดรัดและแจ่มแจ้ง แต่ละประโยคมีความสัมพันธ์กันประดุจถูกโซ่ไม่ขาดประโยคที่จะทำให้ความไม่ชัดเจน ไม่มีประโยคที่เกินเข้ามาโดยไม่จำเป็น ซึ่งจะทำให้เอกภาพของเรื่องเสียไป รู้จักเลือกใช้สำนวน พ้องเพย สุภาษิต คำคมที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา

มาประกอบ เพื่อให้เรื่องมีน้ำหนักและความหมายเด่นชัดขึ้น รวมทั้งการรู้จักเลือกระดับภาษาให้เหมาะสมกับประเภทและจุดมุ่งหมายของงานเขียน งานเขียนขึ้นใดควรใช้ภาษาปาก ภาษาถึงแบบแผน หรือภาษาแบบแผน ต้องเลือกใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม

ดวงใจ ไทยอุบล (2550: 15-17) กล่าวถึงหลักการเขียนต้องประกอบไปด้วย

1. มีความชัดเจน ผู้เขียนจะต้องใช้คำที่มีความหมายชัดเจน ใช้ประโยคไม่คลุมเครือหรือกำกวม
2. มีความถูกต้อง ผู้เขียนต้องคำนึงถึงระเบียบของการใช้ภาษาและเขียนให้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ
3. มีความกระชับ ผู้เขียนต้องรู้จักเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ รู้จักใช้สำนวนโวหาร ภาพพจน์ คำอุปมาอุปไมย สุภาษิต คำพังเพย รู้จักการรวมประโยคให้ข้อความชัดเจนและมีน้ำหนักเพื่อให้ประโยคมีความกระชับ
4. มีความเรียบง่ายในการใช้ภาษา ผู้เขียนต้องรู้จักใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่าย ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย ไม่ใช่คำปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ
5. มีความรับผิดชอบในความถูกต้องของเนื้อหา ผู้เขียนต้องแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มุ่งให้เกิดความรู้และทัศนคติที่ดีอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน
6. มีความประทับใจ การใช้ถ้อยคำสำนวนที่มีความหมายลึกซึ้งกินใจทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกประทับใจ ซึ่งเป็นผลอันเกิดจากการใช้คำที่ไพเราะ การเรียงลำดับคำในประโยค การใช้คำที่ทำให้เกิดภาพพจน์ เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ประทับใจ และชวนให้ติดตามอ่าน
7. มีความไพเราะในการใช้ภาษา ผู้เขียนควรใช้ภาษาสุภาพ มีความประณีตในการใช้ภาษา ตลอดจนมีความประณีตในการเสนอเนื้อหา อ่านแล้วไม่สะดุดหรือขัดหู

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การใช้คำในการเขียนมีความสำคัญอย่างมาก ผู้เขียนควรเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับเนื้อหา กระชับ ชัดเจน และมีความไพเราะ นอกจากนี้ผู้เขียนแต่ละคนมีลีลาการใช้คำที่มีเอกลักษณ์ ทำให้สร้างงานเขียนได้ดี สามารถส่งสารที่ต้องการไปยังผู้อ่านได้

การใช้คำในวรรณกรรมบันเทิง ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การใช้คำสัมผัส

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1169) ให้ความหมายของ “คำสัมผัส” ว่า คำสัมผัส หมายถึง ความคล้องจองของถ้อยคำ เช่น ในน้ำมีปลาในนามีข้าว, ข้อบังคับในฉันทลักษณ์เพื่อให้เสียงรับกันได้แก่

1. สัมผัสสระ คือ สัมผัสที่มีเสียงสระหรือเสียงสระกับตัวสะกดในมาตราเดียวกัน เช่น อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ (เพลงยาวถวายโอวาท) คนใจจัดซื้อเหมือนซื้อบาง ควรดีห่างเหินกันจนวันตาย (นิราศวัดสิงห์)

2. สัมผัสอักษร คือ สัมผัสพยัญชนะที่มีพยัญชนะต้นตัวเดียวกันหรือเสียงพ้องกัน เช่น จำใจจำจากเจ้า จำจร, คุณแฉิงเข้าขึ้นเคียงกาง

กอบกุล อิงคุทานนท์ (ม.ป.ป.: 10) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้คำสัมผัส ได้กล่าวไว้ว่า

สัมผัสพยัญชนะ เป็นการใช้คำที่ซ้ำพยัญชนะเดียวกันโดยเฉพาะพยัญชนะต้นของคำแรกหรือพยางค์ที่ต้องการย้ำ ยกตัวอย่างเช่น

ถึงบางพุดพุดดีเป็นสุริย์ศักดิ์
แม่นพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร

มีคนรักธิดาถ้อยขอร่อยจิต
จะขอบผัดในมนุษย์เพราะพุดจา
สุนทรภู่ (นิราศภูเขาทอง)

สัมผัสสระ เป็นทวนซ้ำเสียงสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยางค์ที่ต้องการย้ำ ดังเช่น

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์ มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
สุนทรภู่ (พระอภัยมณี)

กำชัย ทองหล่อ (2547: 393-394) กล่าวถึงคำสัมผัสความว่า สัมผัส คือ ลักษณะที่บังคับให้ใช้คำคล้องจองกัน คำที่คล้องจองกันนั้นหมายถึงคำที่ใช้สระและมาตราสะกดอย่างเดียวกัน แต่ต้องไม่ซ้ำอักษรหรือซ้ำเสียงกัน สัมผัสมี 2 ชนิด ได้แก่ สัมผัสนอก และสัมผัสใน

1. สัมผัสนอก ได้แก่ คำที่บังคับให้คล้องจองกันในระหว่างวรรคหนึ่งกับอีกวรรคหนึ่ง ซึ่งมีตำแหน่งที่ต่าง ๆ กัน ตามชนิดของคำประพันธ์นั้น ๆ ตัวอย่างเช่น

มิใช่ชายดอกกะจะดีเลิศ หญิงประเสริฐเลิศดีก็มีถม
ชายเป็นปราชญ์หญิงฉลาดหลักแหลมคม มิให้ชมทั่วไปในชาติรี

2. สัมผัสใน ได้แก่ คำที่คล้องจองกันและอยู่ในวรรคเดียวกัน จะเป็นสัมผัสคู่เรียงคำติดต่อกันหรือจะเป็นสัมผัสสลับ เรียงคำอื่นแทรกคั่นไว้ระหว่างคำที่สัมผัสก็ได้ สัมผัสในแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่

2.1 สัมผัสสระ ได้แก่คำคล้องจองที่มีสระและมาตราสะกดอย่างเดียวกัน เช่น
บางน้ำจืดชื่อบางเป็นทางคิด ใครมีจิตจินตนักมักหมองหมาง

2.2 สัมผัสอักษร ได้แก่คำคล้องจองที่ใช้ตัวอักษรชนิดเดียวกัน หรือตัวอักษรประเภทเดียวกัน หรือใช้ตัวอักษรที่มีเสียงคู่กันที่เรียกว่า อักษรคู่ เช่น ข ค ฃ หรือ ถ ท ฐ เป็นต้น โดยมีวิธีการ ดังนี้

-ใช้อักษรตัวเดียวกันตลอดทั้งวรรค เช่น แลถึงถึงเล่นลื้อ ลางถึง

-ใช้ตัวอักษรประเภทเดียวกัน คือใช้อักษรที่มีเสียงเหมือนกันแต่รูปไม่เหมือนกัน เช่น ค ฃ, ท ฐ, ร ล, ศ ษ เป็นต้น เช่น ศึกษาสำเรีจู้ ลีลา กลอนแฮ

-ใช้อักษรที่มีเสียงคู่กัน คือใช้อักษรต่ำชนิดอักษรคู่ 14 ตัว กับอักษรสูง 11 ตัว ซึ่งมีเสียงผันเข้ากันได้เป็นคู่ เช่น ฐน แคะงักเข้าขึ้น เคียงคาง

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า สัมผัส คือ การใช้คำคล้องจองกันเพื่อย้ำความ และเกิดความไพเราะในการอ่าน คำสัมผัส ได้แก่ สัมผัสอักษร คือ คำที่ซ้ำพยัญชนะเดียวกัน และสัมผัสสระ คือ คำที่มีเสียงสระกับตัวสะกดในมาตราเดียวกัน

1.2 การใช้คำซ้ำ

สุนันท์ อัญชลินฤกุล (2547: 24) กล่าวว่า “คำซ้ำในภาษาไทยเกิดจากการนำคำ ๆ เดียวกันมาซ้ำกัน บางครั้งเวลาออกเสียงจะมีการลงน้ำหนักเสียงที่คำใดคำหนึ่งในคำซ้ำ การลงน้ำหนักเสียงมีผลต่อความหมายของคำซ้ำที่เกิดใหม่ด้วย ส่วนการเขียนนิยมใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๗) แทนการเขียนซ้ำรูปคำเดิม จึงถือว่าคำซ้ำแต่ละคำประกอบด้วยหน่วยคำอิสระ 1 หน่วยคำและหน่วยคำไม่อิสระ (คือ ไม้ยมก) อีกหนึ่งหน่วยคำ”

บรรจบ พันธุเมธา (2544: 70) กล่าวว่า “คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่ต่างกันไปเพียงคำเดียว จึงถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ ทำนองเดียวกับคำซ้อนต่างกันเพียงคำซ้ำใช้คำคำเดียวกันซ้อนกันเท่านั้น และเพื่อให้รู้ว่าคำกล่าว 2 ครั้งนั้น เป็นคำซ้ำ ไม่ใช่คำเดี่ยว ๆ เรียงกัน จึงต้องคิดเครื่องหมายกำกับไว้ในภาษาไทย ใช้ไม้ยมก แทนคำท้ายที่ซ้ำกับคำต้น”

พ.นพวรรณ (2520: 67-70) กล่าวถึงการใช้คำซ้ำสรุปได้ว่า

1. เพื่อแสดงการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นติดต่อกันไปหลายครั้ง เช่น ฝนตกปรอย ๆ หรือ ตกจ๊ก ๆ หรือ ตกหิม ๆ หมายถึงฝนที่ตกติดต่อกันไป ไม่ใช่ลงชู่เดียวแล้วหยุด
2. เพื่อสร้างคำที่มีความหมายเปลี่ยนไป เช่น คำเดี่ยว เฉย หมายถึง นิ่ง ไม่เอาใจใส่ คำซ้ำ เฉย ๆ หมายถึง เท่านั้น เช่น เขาหิวรูปของเขาเสียจริง แค่มองเฉย ๆ ก็ไม่ได้
3. เพื่อแสดงให้เห็นว่าทำอาการสองอย่างสลับกันหลาย ๆ ครั้ง โดยซ้ำคำกริยา เช่น ไป ๆ หยุด ๆ กลับ ๆ ตื่น ๆ

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้คำซ้ำ คือ ใช้คำคำเดียวกันมากล่าวซ้ำสองครั้ง เพื่อให้
ความหมายของคำแน่นหนักขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไป การใช้คำซ้ำในคำโปรยปกหลังหนังสือ
วรรณกรรมบันเทิงมีความสำคัญ คือ ทำให้ข้อความนั้นมีความหมายชัดเจนขึ้น

1.3 การซ้ำคำ

ธัญญา สังขพัฒน์ (2539: 211) กล่าวถึงการใช้คำของนักเขียนด้านการซ้ำคำไว้ว่า
นักเขียนบางคนเจตนาที่จะใช้คำซ้ำเพื่อเน้นข้อความและความหมายให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ดังเช่นใน
นวนิยายเรื่อง คำพิพากษาของ ชาติ กอบจิตติ ได้ใช้คำซ้ำในตอนที่กำลังถึงการตายของ “ฟัก” โดย
เน้นคำว่า “ฟักตายแล้ว” หลายสิบครั้ง ซึ่งเท่ากับเป็นการตอกย้ำให้เห็นถึงสภาวะสิ้นสุดของฟักว่า
เขาไม่มีโอกาสรับรู้สิ่งใดอีก

สมพันธุ์ เลอะพันธุ์ (2543: 28) กล่าวว่า การซ้ำคำช่วยให้ประโยคมีความหนักแน่นในการ
สื่อสาร เป็นการย้ำเจตนาของผู้เขียน ตัวอย่างประโยคซ้ำคำ ขอให้ทุกคนมั่นใจว่าผมจะสู้ สู้เพื่อ
พิทักษ์ประโยชน์ของประชาชน จิตใจกังวลรุ่มร้อนด้วยความคิดถึง คิดถึงอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน

นอกจากการซ้ำคำดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนอาจใช้วิธี ซ้ำโครงสร้างของประโยค คือ ซ้ำรูป
ประโยคเพื่อย้ำเน้นความคิด ตัวอย่างรูปประโยคที่ซ้ำโครงสร้าง ผมตั้งใจจะเรียนให้ดีที่สุด เรียน
เพื่อตัวเอง เรียนเพื่อคุณพ่อคุณแม่ เรียนเพื่อวงศ์ตระกูลของเรา และ เรียนเพื่อรับใช้สังคม, เลือทุกตัว
ที่ร้านเราสวย สวยที่รูปแบบ สวยที่ลายผ้า สวยที่สีสันทันและสวยที่ฝีมือตัดเย็บ

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542: 15) กล่าวว่า
การใช้คำซ้ำ ๆ กันช่วยให้ข้อความมีน้ำหนัก การใช้คำซ้ำกันในที่นี้ต้องใช้ในข้อความที่ต่างกัน เช่น
วัฒนธรรมไทยเป็นสมบัติของชาติไทยที่ชาวไทยทุกคนพึงหวงแหน, อิสรภาพเป็นคำที่มีความหมาย
อย่างยิ่ง อิสรภาพเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา และอิสรภาพเป็นความรู้สึกที่อยู่ในหัวใจของอิสรชนทุก
คน

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การซ้ำคำ คือ การใช้คำเดิมซ้ำกันทำให้ข้อความมีน้ำหนักขึ้น
เป็นการแสดงเจตนาของผู้เขียน มีทั้งซ้ำคำและซ้ำประโยค

1.4 การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542: 23) กล่าวถึง การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย ว่า เป็นความหมายที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ ความรับรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน ผู้ที่ขาดประสบการณ์หรือการรับรู้ในเรื่องนั้นอาจไม่เข้าใจความหมายโดยนัยนั้น ทำให้แปลความหมายของคำตามความหมายโดยตรงที่เคยเข้าใจหรือรับรู้มา เช่น เด็กอาจเข้าใจประโยค “ตำรวจอ้อมผู้ต้องหาไปสอบสวน” ในความหมายเดียวกับประโยค “แม่อ้อมลูกไปนอน” ทั้งที่ “อ้อม” ในประโยคแรกเป็นการใช้คำในความหมายโดยนัย ซึ่งหมายถึงการนำตัวไป หรือลักพาตัวไป ส่วน “อ้อม” ในประโยคหลังเป็นการใช้คำในความหมายโดยตรงหมายถึง กิริยาที่ใช้แขนโอบหรือซ้อนตัวขึ้น

บุปผา บุญทิพย์ (2543: 20) กล่าวว่า ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝง เป็นความหมายที่สัมพันธ์กับคำเดิม อาจสัมพันธ์ในเชิงเปรียบเทียบ หรือสัมพันธ์กับความรู้สึก ตัวอย่างเช่น คำว่า “แมงดา” ที่มีความหมายโดยนัย เป็นคำที่ใช้เรียกผู้ชายที่เกะผู้หญิง ซึ่งเป็นการนำพฤติกรรมของแมงดาจากความหมายตรงมาเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของผู้ชายชนิดนั้น

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2550: 87) กล่าวว่า ความหมายนัยประหัต คือ ความหมายของคำนั้น ๆ มีความเกี่ยวโยงไปถึงสิ่งอื่นหรือมีอะไรซ่อนเร้นอยู่ในความหมายของคำ เป็นคำที่มีความหมายแปลกไปจากเดิม การเข้าใจความหมายโดยนัยได้ตรงกันนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรู้ และทัศนคติของผู้ใช้ที่มีต่อคำนั้น ๆ ซึ่งไม่จำเป็นว่าทุกคนจะตีความหมายของคำนั้น ๆ ตรงกัน เช่น ไฟ อาจหมายถึง ความร้อน ความเร้าร้อน หรือคนที่มีความตั้งใจทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย คือ การใช้คำที่มีความหมายแฝงไม่ใช่ความหมายตรง เป็นความหมายที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มหรือกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ร่วมกัน อาจเป็นการเปรียบเทียบหรือสัมพันธ์กับความรู้สึกของผู้เขียน

1.5 การใช้คำภาษาต่างประเทศ

ภาษาไทยมีภาษาอื่นเข้ามาปะปนตลอดเวลาและเราก็รับเอาภาษานั้น ๆ มาใช้ รับเอาเป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทย ภาษาที่เข้ามาปะปนกับภาษาไทยเป็นอย่างมากในปัจจุบัน คือ ภาษาอังกฤษซึ่งกลายเป็นภาษาสากล ใช้ในธุรกิจ การเมือง การเศรษฐกิจ และการสังคมอื่น ๆ เช่น พาวเวอร์ เพลย์

(power play) โฟกัส (focus) สกู๊ป (scoop) บางคำก็ได้แปลเป็นคำไทยอย่างเหมาะสม เช่น ไฟลื้อต โปรเจ็ค ว่า โครงการนำร่อง โบนัส ว่า เงินปันผล เป็นต้น บางคำก็ใช้เฉพาะสถานที่ เช่น แคคคัส บางคำพบใช้เพียงครั้งเดียวแล้วไม่พบใช้อีก (เปลื้อง ณ นคร, 2542: 135-137)

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542: 24) กล่าวว่า “คำภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะคำภาษาอังกฤษที่คนไทยใช้อยู่เป็นประจำนั้น เป็นคำที่ใช้เรียกสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่แต่ยังไม่มีคำไทยบัญญัติขึ้นใช้แทน หรือมีคำไทยแทนแล้วแต่คำภาษาดั้งเดิมเป็นที่เข้าใจมากกว่า เช่น คอมพิวเตอร์ ลิฟท์ เทคนิค ฟุตบอล เทคโนโลยี เป็นต้น”

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2550: 10) กล่าวว่า “การทับศัพท์ (Phonetic Substitution) เป็นวิธีการยืมคำจากภาษาหนึ่งเข้าไปใช้ในอีกภาษาหนึ่งโดยตรงไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูป คือ พยายามรักษาลักษณะเด่นของภาษาเดิมเอาไว้ เช่น เทนนิส tennis กีวี kiwi”

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้คำภาษาต่างประเทศ เกิดจากมีสิ่งของ หรือวิทยาการใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโดยไม่มีคำภาษาไทยที่ใช้เรียกสิ่งนั้น จึงใช้คำภาษาต่างประเทศโดยการเขียนด้วยตัวอักษรไทย ทั้งนี้ต้องเขียนให้ถูกต้องตามคำที่กำหนดไว้ในพจนานุกรม

1.6 การใช้คำใหม่

ราชบัณฑิตยสถาน (2550: (7)-(9)) กล่าวถึงขอบเขตของคำในพจนานุกรมคำใหม่ ได้แก่ คำที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคมไทยเนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลง เกิดสิ่งใหม่ ๆ และมีปรากฏการณ์ใหม่เกิดขึ้น เช่น รากหญ้า หมายถึง ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศซึ่งมักมีฐานะยากจนและด้อยโอกาสทางสังคม เช่น ข้าวของแพงขึ้นทุกวัน ๆ แบบนี้ รากหญ้ามียาแต่ตายกับตาย (แปลจากภาษาอังกฤษ grass root)

คำศัพท์ที่เกิดขึ้นในภาษาย่อยเกิดขึ้นมาเพื่อใช้ตามความจำเป็นของแต่ละยุคสมัย คำซึ่งเกิดขึ้นในสมัยหนึ่งก็ย่อมเหมาะสมกับความหมายของสมัยนั้น จะนำมาใช้ต่างสมัยก่อนย่อมไม่สมควร (นิตยา กาญจนวรรณ, 2543: 116)

ประทีป วาทิกทินกร (2542: 17-18) กล่าวถึงการให้คำให้ชัดเจน ความเป็นว่า “ควรใช้คำที่เป็นที่รู้จัก และเข้าใจความหมายได้อย่างชัดเจน มีความหมายไม่คลุมเครือ จนแปลความหมายไม่ถูกต้อง

แต่ทั้งนี้ จำเป็นต้องตั้งคำใหม่ ๆ ขึ้นใช้เพื่อให้เพียงพอกับความรู้ ความคิด วิทยาการใหม่ ๆ เพื่อให้ข้อความกะทัดรัดขึ้น และควรเลือกใช้คำที่เป็นที่นิยมแล้ว เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน”

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542: 26) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษาความว่า “เนื่องจากภาษามีความเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ถ้อยคำภาษาที่ใช้ในสมัยหนึ่งอาจเป็นที่นิยมในสมัยนั้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปคำเหล่านั้นอาจกลายเป็นความหมายไปมีความหมายอื่นซึ่งต่างจากเดิม หากนำคำเหล่านั้นมาใช้ อาจทำให้ไม่เข้าใจความหมายได้ จึงมีการบัญญัติคำขึ้นใช้ เช่น โลกภิวัตน์ แทนคำว่า globalization”

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้คำใหม่ คือ คำที่ไม่เคยมีใช้ในอดีต หรือเป็นคำเดิมที่มีความหมายใหม่ มาใช้ในสังคมปัจจุบัน คำใหม่เกิดขึ้นใหม่เพราะมีสิ่งใหม่ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ควรใช้คำใหม่ให้ถูกต้องตามความหมายที่ผู้เขียนต้องการ เพราะอาจมีบางคนไม่เข้าใจความหมายของคำใหม่นั้น

1.7 การใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 608) ให้คำจำกัดความของคำว่า “บริบท” ไว้ว่า “บริบท คือ คำหรือข้อความแวดล้อมเพื่อช่วยให้เข้าใจความหมาย, บริบท กว้าง”

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2543: 133) กล่าวถึงบริบทกับความหมาย สรุปได้ว่า บริบทเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่ไม่คุ้นเคย บริบทมี 2 ชนิด ได้แก่

1. บริบททางสังคม (Social Context) ได้แก่ เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดควบคู่กับถ้อยคำ เป็นเครื่องช่วยบอกความหมายของถ้อยคำนั้น เช่น ถ้ามีผู้พูดว่า “ขอหอมหน่อย” ถ้าผู้ฟังไม่ได้เห็นเหตุการณ์ อาจเข้าใจว่า ขอหัวหอม ต้นหอม หรือจุมพิต

2. บริบททางภาษา (Verbal Context) หมายถึงข้อความที่แวดล้อมถ้อยคำที่เราไม่ทราบความหมายชัดเจนให้เข้าใจความหมายนั้นชัดเจน เช่น คำว่า “ฉัน” ถ้ากล่าวออกมาเพียงคำเดียวจะไม่เข้าใจความหมาย แต่ถ้าอาศัยบริบททางภาษาเข้าช่วย เช่น “ไปกัน” “เขาใช้ฉันดักน้ำ” “เขาเป็นคนมีอารมณ์ขัน” ฯลฯ จะทำให้เข้าใจความหมายของคำนี้เป็นคนละข้อความอย่างแน่นอน

ดวงใจ ไทยอนุญ (2550: 82) กล่าวถึงการใช้คำอาวัตพากย์ (Synesthesia) คือ โวหารที่ทำให้ความรู้สึกที่ผิดไปจากธรรมดาซึ่งเป็นผลของการสัมผัสที่ควรจะรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส แต่กลับเป็นการใช้คำใช้โวหารแทน เช่น กลิ่นสะอาด ดาขาว ปากหวาน กินใจ

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้คำในปริบทที่ต่างไปจากปกติ คือ การเลือกใช้คำในปริบทใหม่ ไม่ใช่ปริบทเดิมที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ทำให้มีความหมายใหม่เกิดขึ้น ทั้งนี้ต้องพิจารณาจากข้อความแวดล้อมหรือปริบทเพื่อให้เข้าใจความหมายที่แท้จริง

2. การใช้ประโยค

การใช้ประโยคในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงมีลักษณะการใช้ประโยคแสดงเจตนา ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 665) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ประโยค” ว่า “คำพูดหรือข้อความที่ได้ความบริบูรณ์ตอนหนึ่ง ๆ เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม”

นววรรณ พันธุเมธา (2549: 297-314) กล่าวถึงเรื่องการใช้ประโยคแสดงเจตนา ความเป็นผู้พูดเปล่งวาจาออกมาเป็นประโยคด้วยเจตนาต่าง ๆ กันอาจต้องการให้ผู้ฟังได้ทราบความคิดความรู้สึกของตน หรือต้องการให้ผู้ฟังบอกเล่าสิ่งที่ผู้ฟังทราบแก่ผู้พูดหรือต้องการให้ผู้ฟังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง การแสดงเจตนาต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้พูดอาจพูดเป็นคำหรือกลุ่มคำก็ได้ โดยแบ่งประโยคตามเจตนาของผู้ใช้ ประโยคได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และประโยคบอกให้ทำ สรุปได้ ดังนี้

1. ประโยคแจ้งให้ทราบ เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคอธิบาย ประโยคเตือน และประโยคชี้แนะ เช่น คุณแม่ชอบทำกับข้าว

2. ประโยคถามให้ตอบ แบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่

2.1 ประโยคถามเนื้อความ ใช้ถามเรื่องราวบางประการจากผู้ฟัง เช่น คุณมีเงินกี่บาท

2.2 ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ จะมีคำบอกการถาม “หรือ” กับ “ไหม” อยู่ท้ายประโยค เช่น คุณวนิดาใช่ไหม

2.3 ประโยคถามให้เลือก ให้ถามผู้ฟังเพื่อให้เลือกตอบรับอย่างใดอย่างหนึ่ง จะมีคำเชื่อม “หรือ” อยู่ระหว่างหน่วยกริยา 2 หน่วย เช่น คุณจะอยู่บ้านหรือไปกับฉัน

3. ประโยคบอกให้ทำ ได้แก่

3.1 ประโยคสั่ง ใช้บังคับให้ผู้ฟังทำตาม เช่น เธอส่งผ้าผืนนั้นมาซิ

3.2 ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องให้ผู้ฟังทำตาม เช่น กรุณาส่งผ้ามาด้วยนะคะ

3.3 ประโยคชักชวน ใช้ชักชวนให้ผู้ฟังทำตาม เช่น เราไปดูหนังกันดีกว่า

3.4 ประโยคอนุญาต ให้อนุญาตให้ผู้ฟังทำได้ เช่น คุณนั่งตรงนี้ได้นะ

3.5 ประโยคเสนอแนะ ใช้แนะให้ผู้ฟังปฏิบัติ เช่น คุณลองพูดเพราะ ๆ กับเขาบ้างซิ

บรรจบ พันธุเมธา (2544: 101-104) ได้กล่าวถึงลักษณะของประโยค สรุปได้ว่าประโยคในภาษาไทยประกอบด้วยคำที่คำก็ได้ ถ้าหากว่าความในประโยคนั้น ๆ ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายได้ตามที่ผู้พูดต้องการ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. ประโยคคำสั่ง ไม่จำเป็นต้องมีผู้ทำกริยา ถ้าหากจะมีก็เพื่อเน้นความ หรือบอกให้ผู้รู้ตัว เช่น แก มา (มีจังหวะเว้นระหว่างแก กับ มา)

2. ประโยคขอร้องหรือชักชวน ไม่ต้องมีผู้กระทำกริยาเช่นเดียวกัน แต่มักจะมีคำลงท้ายประโยค เช่น ซิ ซิ เถอะนะ นะ น้า นะ เช่น ไปซิ ไปซิ ไปเถอะ ไปเถอะนะ ไปนะ ไปน้า

3. ประโยคคำถาม ตามธรรมดาที่มักจะมีคำวิเศษณ์แสดงคำถามว่า ใคร อะไร ที่ไหน ทำไม เมื่อไร อย่างไร หรือ หรือไม่ อยู่ด้วย เช่น ใครเห็น มาทำไม

4. ประโยคบอกเล่า ใช้ในเรื่องราวเล่าบอกตามธรรมดา บางทีก็เข้าไปในทางรับ บางทีก็เข้าไปในทางปฏิเสธ

4.1 ประโยครับ ในภาษาพูดจะมีคำ *จ๊ะ ค่ะ* หรือ *ครับ* (ต่างกันไปตามเพศของผู้พูด) ลงท้ายประโยคตามควรแก่โอกาสในการตอบคำถามเชิงรับ เช่น การไปทัศนศึกษาราวนี้ เธอเป็นผู้จัดใช่ไหม คำตอบว่า ใช่ ได้ความเท่ากับตอบรับทั้งประโยคโดยไม่ต้องกล่าวทวนซ้ำ

4.2 ประโยคปฏิเสธ คำปฏิเสธ ในการตอบคำถามเชิงปฏิเสธว่า *เปล่า* บางทีก็กินความได้เท่ากับตอบปฏิเสธความทั้งประโยค เช่น ที่ทางการประกาศรับสมัครงาน เธอไปสมัครหรือเปล่า คำ *เปล่า* คำเดียวก็เป็นการตอบปฏิเสธทั้งความ แต่ *เปล่า* ใช้ปฏิเสธไม่ได้ทุกความไป คำ *ไม่* ใช้ตอบปฏิเสธคำเดียวไม่ได้ เพราะไม่ช่วยทำให้รู้ความที่ปฏิเสธได้ จำเป็นต้องใช้กริยาที่ต้องการปฏิเสธกำกับลงไว้ด้วย เช่น ไม่ได้ ไม่ไป นอกจากการจะใช้คำ *ไม่* แล้วยังใช้คำอื่นได้อีกคือ ใช่ หา...ไม่มี ตัวอย่าง ใช่ว่าเขาไม่รักใคร่หาใช่ไม่ หาได้ไปไม่ มิได้มีใครเห็นใจ เป็นต้น

ดวงใจ ไทยอุบล (2550: 181 - 190) แบ่งประโยคตามเจตนาของผู้ใช้ได้ 3 ประการ คือ

1. ประโยคแจ้งให้ทราบ คือ ประโยคที่ผู้ส่งสารเจตนาให้ผู้รับสารรู้ถึงสิ่งที่ต้องการสื่อ อาจแจ้งด้วยประโยคบอกเล่า ประโยคอธิบาย ประโยคเตือน และประโยคชี้แนะ

1.1 ประโยคบอกเล่า แบ่งเป็นประโยคบอกเล่าที่มีเนื้อความแจ้งให้รู้ว่าใครทำอะไร เช่น ฉันอาบน้ำ บางประโยคมีเนื้อความปฏิเสธ เช่น ฉันไม่ชอบอาหารทะเล

1.2 ประโยคอธิบาย เป็นการอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจ จะมีคำว่า *นะ* อยู่ท้ายประโยค เช่น ฉันไปทำงานนะ ไม่ได้ไปเที่ยว

1.3 ประโยคเตือน เป็นการขำไม่ให้ผู้ฟังลืม จะมีคำว่า *นะ* อยู่ท้ายประโยค เช่น นานาฬิกาอยู่ในลิ้นชักนะ

1.4 ประโยคทนาย เป็นการคาดว่าสิ่งใดจะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้ว จะมีคำว่า *ละ* อยู่ท้ายประโยคหรือท้ายคำที่ต้องการเน้น เช่น จะไปเที่ยวละละ เธอละละ เป็นเจ้าของหนังสือเล่มนี้

1.5 ประโยคสรุป เป็นการเล่าถึงผลที่เกิดขึ้น จะมีคำว่า *นะซี* อยู่ท้ายประโยคหรือท้ายคำที่ต้องการเน้น เช่น คุณทำอย่างนี้นะซี เขาถึงได้พอใจ

1.6 ประโยคชี้แนะ เพื่อต้องการให้ผู้ฟังสนใจ จะมีคำ *แนะ* อยู่ท้ายประโยค หรือท้ายคำที่ต้องการเน้น เช่น อาจารย์ใหญ่ต้องการพบเธอแนะ

1.7 ประโยคเน้นเฉพาะเป็นการเน้นที่คำใดคำหนึ่งในประโยคให้ต่างกับคำอื่น จะมีคำว่า *แหละ* อยู่ท้ายประโยคหรือท้ายคำที่ต้องการเน้น โดยมีคำ *นี้ นั้น นั่น เอง* อยู่ข้างท้ายคำแหละ เช่น คุณแม่นั่นเองแหละที่ซื้อขนมเค้กมา

1.8 ประโยคเน้นความสำคัญของเรื่องที่จะพูด จะมีคำว่า *นา หรือเชียวนา* อยู่ท้ายประโยค เช่น เขาเป็นถึงผู้จัดการเชียวนา

2. ประโยคถามให้ตอบ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่

2.1 ประโยคถามเพื่อความ ใช้ถามเรื่องต่าง ๆ จากผู้ฟัง จะมีคำว่า *ใคร อะไร ที่ไหน เท่าไหร่ ทำไม เมื่อไร เหตุใด ฯลฯ* อยู่ท้ายประโยค เช่น คุณมาทำไม

2.2 ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ จะมีคำว่า *หรือ ไหม* อยู่ท้ายประโยค เช่น คุณรู้จักกันหรือ คุณรู้จักกันไหม

2.3 ประโยคถามให้เลือกเอา เพื่อให้ผู้ฟังเลือกตอบรับอย่างใดอย่างหนึ่ง จะมี คำเชื่อม *หรือ* อยู่ระหว่างกิริยากับกิริยา เช่น เธอจะไปหรือไม่ไป ลูกจะไปโรงเรียนหรืออยู่บ้าน

3. ประโยคบอกให้ทำ แบ่งออกเป็น 10 ชนิด ได้แก่

3.1 ประโยคคำสั่งบังคับให้ผู้ฟังทำตาม จะมีคำ *ซิ นะ* อยู่ท้ายประโยค และมีคำว่า *จง* อยู่หน้าคำกริยาในประโยคถ้าเป็นประโยคทางการ เช่น ขอให้ทุกคนจงพิจารณาให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ

3.2 ประโยคคำสั่งที่ใช้ห้าม จะมีคำว่า *อย่า* ในประโยค หรืออาจใช้คำว่า *ต้องไม่* ก็ได้ หรือถ้าใช้คำช่วยอื่น ๆ ในประโยคจะทำหน้าที่เป็นประโยคแข็งให้ทราบที่มีความหมายปฏิเสธ เช่น คุณต้องไม่ตีลูก

3.3 ประโยคห้าม ได้แก่ ห้ามไม่ให้ทำต่อไป หรือห้ามไม่ให้ลงมือทำ เช่น อย่าเล่นนะ หมายถึง ไม่อยากให้ผู้ฟังเล่น คือห้ามไม่ให้เล่น อย่าเล่นซิ หมายถึง ไม่อยากให้ผู้ฟังเล่นต่อไป อาจกำลังเล่นอยู่แต่ห้ามไม่ให้เล่นต่อ

3.4 ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องให้ผู้ฟังทำตาม จะมีคำ *ซิ* นะ อยู่ท้ายประโยค เช่นเดียวกับ ประโยคคำสั่ง แต่มักจะมีคำขยายกริยาเพิ่มในประโยค เพื่อไม่ให้ฟังดูห้วน เช่น ช่วยส่งปากกามาหน่อยซิ กรุณาอย่าเข้ามานะ

3.5 ประโยคชักชวน เพื่อชักชวนให้ผู้ฟังทำตาม จะมีคำว่า *นะ* *เถอะ* *เถอะ* *นะ* *เถอะ* *นะ* ท้ายประโยค เช่น เราไปเดินเล่นกันดีกว่า กินขนมกันเถอะนะ

3.6 ประโยคอนุญาต เพื่อให้ผู้ฟังทำได้ จะมีคำว่า *เถอะ* *ต้อง* อยู่ท้ายประโยค เช่น ลุงนั่งลงเถอะ สุริไม่ต้องไปหรอก

3.7 ประโยคเสนอแนะ เพื่อให้ผู้ฟังปฏิบัติ จะมีคำ *ซิ* *ซิ* *ซิ* *ซิ* อยู่ท้ายประโยค เช่น ลุงนั่งซิ

3.8 ประโยคปลอบ เพื่อให้ผู้ฟังคลายความกังวล เสียใจหรือโกรธ จะมีคำ *น่า* *น่า* อยู่ท้ายประโยค เช่น ช่วยยกของขึ้นบ้านหน่อยน่า

3.9 ประโยคขู่ โดยให้ผู้ฟังทำตาม และบอกเหตุผลของการไม่ทำตาม มีลักษณะเป็น ประโยคความรวม เชื่อมด้วยคำเชื่อม คือ *หาก* และ *ถ้า* เช่น ถ้าเธอไม่ไปเรียน ฉันจะไม่ให้เธอเยี่ยม สมุดโน้ต

3.10 ประโยคท้าทาย ประกอบด้วยประโยคความเดียว 2 ประโยคเรียงกัน ประโยคแรก บอกเนื้อความตรงข้ามกับที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทำตาม เช่น ถ้าไม่ทำงาน ฉันจะไม่ให้เงินเธอ (ต้องการให้ทำงาน)

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า แบ่งประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสารได้ 3 ลักษณะ คือ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และประโยคบอกให้ทำ

3. การใช้ภาพพจน์

การใช้ภาพพจน์ในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง มีลักษณะและกลวิธีการใช้ ถ้อยคำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ ดังนี้

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2550: 10-16) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพพจน์ว่า ภาพพจน์ คือ กลวิธีการเรียบเรียงถ้อยคำลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ ตั้งใจใช้เพื่อให้เกิดผลทางจินตภาพหรือทำให้เกิดความซาบซึ้งประทับใจได้มากกว่าการเขียนอย่างธรรมดา วิธีที่จะทำให้ภาษาเกิดภาพพจน์ทำได้หลายวิธี เช่น

1. อุปมา (simile) เป็นการใช้ความเปรียบเทียบอธิบายลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยสิ่งที่นำมาใช้เป็นความเปรียบเทียบนั้นเป็นสิ่งที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว นำมาเปรียบเทียบให้เห็นลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพียงด้านเดียว เช่น ให้เห็นความงาม ความรัก ความนุ่ม ความขาว เป็นต้น และจะใช้คำเชื่อมแสดงการเปรียบเทียบไว้อย่างชัดเจน เช่น คล้าย เหมือน ดัง ดังหนึ่ง ราว ราวกับ คู่ ประดุจ เปรียบปาน เป็นต้น ตัวอย่างเช่น บ้านเมืองของเราตอนนี้ก็เหมือนกับต้นहुกวางที่กำลังยืนตายอยู่ด้นนั้น เราจะปล่อยให้คนดีสูญสิ้นไปเหมือนใบไม้สีแดงที่ร่วงมาที่ละใบทีละใบ (คัดจาก ศศิวิมล สืบแหล่ง ของ ศศิวิมล)

2. อุปลักษณ์ (metaphor) เป็นการนำของที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกันกับสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดจินตภาพที่กว้างไกลโดยไม่ใช้คำแสดงการเปรียบเทียบ แต่สามารถรับรู้ได้โดยนัยว่าหมายถึงสิ่งใด เช่น การนิโทษเป็นการนำความจริงมาลำดับเสียใหม่แล้วเติมพหูพจน์กับพริกกี้หนูลงไป

3. บุคลาธิษฐาน (personification) เป็นความเปรียบเทียบที่นำเอาความรู้สึกนึกคิด จิตใจ ลักษณะ กิริยาอาการของมนุษย์ไปใส่ในสรรพสิ่งทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงความรู้สึกนึกคิดและอากัปกริยาต่าง ๆ ได้เหมือนมนุษย์ เช่น

ด้วยมือสองของฉันนี้ ปลูกพืชจะอร่ามด้วยความฝัน
รวงข้าวจะเกี่ยวกออ้อยสร้อยกัน รอคืนวันเก็บเกี่ยวด้วยเคียวคม

(คัดจาก อาเพศ ของ วิทยากร เชียงกุล)

4. อติพจน์ (hyperbole) เป็นการนำสิ่งที่เกินความจริงมาเปรียบกับสิ่งที่ต้องการกล่าวถึง เพื่อให้ได้ความรู้สึก ได้อารมณ์ และมุ่งผลทางด้านจิตใจมากกว่าข้อเท็จจริง เช่น เขาไม่มาประชุม อ้างว่ามีเรื่องร้อยแปดพันเก้าที่จะต้องทำ (คัดจาก การใช้ภาษาระดับปริญญา ของ เจือ สตะเวทิน)

5. นามนัย (metonymy) เป็นการใช้คำหรือวลีอันเป็นลักษณะเด่น หรือมีสัมพันธภาพ ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการกล่าวถึง แทนสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงนั้น ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ เช่น เขาทำงานอยู่ที่กระทรวงมหาดหลวง

6. สมณานาม (anatonomasia) เป็นการใช้ชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่แทนชื่อที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจจะเป็นการสื่อความหมายที่รับรู้กันเฉพาะคนในกลุ่มที่มีประสบการณ์ หรือมีความสนใจร่วมกัน เช่น หงส์แดงเริ่มติดเครื่อง ตำรวจจับกุมสิงห์อมควันในย่านบันเทิงกลางกรุง

7. ปฏิทรรศน์ (paradox) บางตำราเรียกว่า ปฏิภาคพจน์ เป็นการนำคำที่มีความหมายขัดแย้ง กันมาวางไว้ใกล้กัน ดูอย่างผิวเผินแล้วจะขัดกันเองหรือไม่น่าเป็นไปได้ แต่ถ้าพิจารณาอย่างลึกซึ้ง แล้วจะเห็นว่าเป็นไปได้ เช่น ไม่มีวิธีใดที่จะทำให้ตัวเองต่ำลงได้เท่ากับวิธียกตัวเองขึ้นมา

8. การอ้างถึง (allusion) เป็นการนำบุคคล หรือเหตุการณ์ หรือข้อความตอนใดตอนหนึ่งใน นิทาน หรือวรรณกรรม วรรณคดีอื่น ๆ มากล่าวอ้างถึงในงานเขียนของตน เช่น เมื่อใดหนอใครจะ มากุณเข้า สยบแทบเท้านางละเวง (เพลง “หลงเงา”)

9. การซ้ำคำ (reduplication) เป็นการนำคำที่มีเสียงเหมือนกัน อาจมีความหมายเหมือนกัน หรือต่างกันมาไว้ใกล้ ๆ กัน เพื่อเน้นย้ำให้มีความหมายที่ชัดเจนหนักแน่นขึ้น ตัวอย่าง

ศรีบูรพาเคยประกาศ ฉันรักธรรมชาติเพราะเหตุผล
ธรรมชาติสอนให้รักประชาชน สอนคนให้รักคิดและรักรู้

(คัดจาก หกสิบปีธรรมชาติ ของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

10. ปฏิปฐา (rhetorical question) เป็นการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ถามเพื่อเรียกร้องความสนใจหรือกระตุ้นให้คิด ตัวอย่าง การที่เราขอมลัทธิศาสดาเชื่อบ้างความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ โดยมีได้พิจารณาความมุ่งหมายและความปรารถนาของผู้แต่เสียก่อนนั้น จะไม่เป็นการดูหมิ่นสติปัญญาของเราเองอยู่หรือ (คัดจาก โคลนติดล้อ ของ อัสวาทุ)

11. การเล่นเสียง (alliteration) เป็นการเลือกใช้คำที่มีเสียงพยัญชนะหรือสระเหมือนกัน เพื่อให้เกิดภาพ เกิดความรู้สึก ตลอดจนความไพเราะของเสียงสัมผัส ตัวอย่าง

กระเทือนรกรกระแทกร่างกระทั้งรุ่ง กระโจนฝุ่นกระจายฟุ้งกระเจิงฝอย
จากฟางป่วนจากฝุ่นเประจอนฝนปรอย กัณดารดอยเมืองกาญจน์มาเดียวกอง
 (คัดจาก ตากรุงเรื่องพโยม ของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

12. สัทพจน์ (onomatopoeia) เป็นการใช้คำเลียนเสียงจากธรรมชาติ เพื่อให้เกิดภาพในใจ ได้บรรยายภาพเหมือนจริง เช่น ถังแก๊สกระทบกันดังโคงค์กึ่งพร้อมกับเสียงยางรถบดกับถนนดังเอี้ยด

13. สัญลักษณ์ (symbol) เป็นการนำคำที่มีความหมายหนึ่งสมมติขึ้นแทนสภาพ หรือสิ่งต่าง ๆ เพื่อเนะให้ติดตามความหมายสากลอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เช่น สีขาว แทน ความดีงาม ความบริสุทธิ์ ดอกไม้ แทน ผู้หญิง เป็นต้น

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2550: 73-85) ได้อธิบายความหมายของคำว่าภาพพจน์ ความว่า ภาพพจน์ (Figures of speech) หมายถึง ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพหรือการใช้ถ้อยคำที่ให้อ่านเกิดจินตนาการ เกิดอารมณ์ความรู้สึกต่อข้อความที่ได้อ่านได้ฟังอย่างกระจ่างชัด ภาพพจน์แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. อุปมา (Simile) คือ การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน อุปมานั้นเป็นสิ่งที่นำมาเปรียบ มักใช้คู่ไปกับอุปไมย ซึ่งเป็นเนื้อความที่รับเอามาเปรียบ มีคำเชื่อมระหว่างอุปมากับอุปไมย เช่น เสมือน ปาน ราว เหมือน ดุจ เปรียบดัง ตัวอย่างเช่น รวดเร็วปานกามนิตหนุ่ม (กามนิตเป็นอุปมา รวดเร็ว เป็นอุปไมย)

2. อุปลักษณ์ (Metaphor) คือ การเปรียบสิ่งหนึ่งโดยใช้คำว่า เป็น เท่า คือ เปรียบของสองสิ่งว่าเท่ากัน แทนกันและกันได้โดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกัน เช่น หน้าบานเป็นจานเงิน ปากเล็กเท่ารูเข็ม

3. บุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัต (Personification) คือ การสมมติให้เป็นบุคคล สมมติสิ่งที่ไม่ใช่คน ไม่มีชีวิต ไม่มีวิญญาณ ไม่มีความรู้สึกนึกคิด ให้เป็นเหมือนสิ่งมีชีวิตที่ทำการียาอาการ เช่น ตึกดาเริงระบำ ทะเลครวญ

4. นามนัย (Metonymy) หรืออินนามนัย คือ การกล่าวถึงสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน แต่คำๆ นั้น ต้องเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เพราะเมื่อเอ่ยถึงย่อมจะรู้ว่าหมายถึงใคร สิ่งใด เช่น สุนทรภู่เป็นกวีเอกที่คนไทยรู้จักกันดี หมายถึง ผลงานที่สุนทรภู่แต่งจนได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งกลอนสุภาพ

5. อนุนามนัย (Synecdoche) คือ การนำส่วนเด่น ๆ ส่วนหนึ่งมาใช้เพื่อให้ความหมายคลุมหมดทุกส่วน เช่น ขอแรงหน่อย มีหน้ามีตา เป็นปากเป็นเสียง

6. อติพจน์ (Hyperbole) คือ การใช้คำเกินจริง เพื่อเน้นความรู้สึก ทำให้ข้อความนั้นมีน้ำหนัก หรือเกิดความซาบซึ้ง ซึ่งผู้อ่านผู้ฟังทราบดีว่าถ้อยคำหรือข้อความนั้นไม่เป็นจริง เช่น รักคุณเท่าฟ้า คิดถึงเธอใจจะขาด

7. ปฏิพจน์ หรือปฏิภาคพจน์ (Paradox) คือ คำที่ทำให้เกิดความหมายขัดแย้งกัน และเกิดความรู้สึกตรงกันข้ามกับแนวความคิดของคนอื่น เป็นสำนวนคำพูดหรือเป็นคำคมชวนให้คิด เช่น ความไม่แน่นอน คือสิ่งที่แน่นอน

8. สัทพจน์ (Onomatopoeia) คือ การเปรียบเทียบที่เลียนเสียงหรือแสดงลักษณะอาการต่าง ๆ ทำให้รู้สึกเหมือนได้เห็น ได้ยินเสียงของสิ่งนั้น ๆ จริง เช่น ฝนตกดังแปะ ๆ ลมพัดเสียงหวีดหวิว

9. ปฏิวาทะ(Oxymoron) คือการนำคำที่มีความหมายขัดแย้งกันมารวมกัน เพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ มีความหมายที่ให้ความรู้สึกกินใจ หรือเกิดอารมณ์สะเทือนใจ เช่น สงครามเย็น นักบุญใจบาป

10. อารัตพากย์ (Synesthesia) คือ โวหารที่ให้ความรู้สึกที่ผิดไปจากธรรมดาซึ่งเป็นผลของการสัมผัสที่ควรจะได้รับรู้ด้วยประสาทสัมผัส แต่กลับเป็นการใช้คำใช้โวหารแทน เช่น กลิ่นสะอาด ตาขาว

11. อธิพจน์ (Overstatement) คือ การกล่าวเชิงโอ้อวด เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน เช่น

“เป็นพระแสงคู่มือคือมีดหมอ
คู่มือเล่มเหลือเชื่อเหล็กกล้า
แล้วซึ้งส่งให้กุมารา
ทั้งพี่น้องสองนาคาไม่อาธรรม”

(เอ็งดิงห้าว: ตลกโวหาร)

12. ปฏิรูปจน์ (Allusion) คือ การนำเรื่องราว เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมของบุคคลที่รู้จักกันดีมาเปรียบเทียบ หรืออ้างถึงเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ชัดเจนขึ้น เช่น

“กำสรวลศรีปราชญ์พร้อม	เพรงกาล
จากจุฬาลักษณ์ลาญ	สวาทแล้ว
ทวาทศมาสสาร	สามทวยส ถวิลแฮ
ยกพักกลางเทศแก้ว	กึ่งร้อนทรวงเรียม”

(นิราศนรินทร์)

13. ปฏิปจฉา (Rhetorical-question) คือ การถามที่ไม่ต้องการคำตอบโดยใช้ศิลปะในการใช้ภาษาเพื่อบังคับให้ผู้อ่านเกิดแนวคิด หรือเพื่อให้เกิดความสนใจมากกว่าจะได้รับคำตอบจากผู้อ่านหรือผู้ฟัง แม้จะได้รับคำตอบก็จะเป็นคำตอบปฏิเสธหรืออาจเป็นคำถามที่ให้อ่าน ผู้ฟังคิดหาคำตอบเอาเอง เช่น

“ก็ร้อยยุคทุกซ์ทาสราษฎร์ทนโทษ
ก็ชั่วโคตรคนยากสิ้นซากเชิญ
รอกี่ผลัดรัฐบาลบ้านเมืองเย็น
ปลดโซ่เส้นทาสสิ้นแผ่นดินธรรม”

(ลูกไกรหนอ : เสาร์วัน จะนุ)

14. อุทาหรณ์ (Analogy) คือ การเปรียบเทียบสิ่งใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ ความคิด หรือเรื่องราวต่าง ๆ มาเปรียบเทียบนั้น เป็นการเปรียบเทียบข้อความมิใช่เปรียบเทียบคำเหมือน อุปมา และมักนิยมใช้สุภาษิต คำพังเพยมาเปรียบ เช่น

“ก็จริงอยู่ผู้หญิงไข่ดอกไม้
และก็ไข่ผู้ชายไข่ผาหิน
ต่างก็คือสิ่งที่มีชีวิต
อยู่บนธรณีนแผ่นดินเดียว”

(เรื่งร้อยถ้อยคำ : วาณิช จรุงกิจอนันต์)

พิศวาส คะลีล้วน (2540: 83-91) กล่าวถึงการใชภพพจน์ในภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

ภพพจน์ (Figure of Speech) หมายถึง คำหรือสำนวนโวหารที่กวีหรือผู้ประพันธ์ใช้เพื่อสร้างมโนภาพให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้อ่านหรือผู้ฟังบทกวีนั้น ภพพจน์แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. อุปมา (Similie) คือการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง คำที่ใช้เชื่อมสิ่งที่เปรียบเทียบกัน ได้แก่ เหมือน เปรียบ ประดุจ ราว ราวกับ ประหนึ่ง ละม้าย เสมอเหมือน ปานเพียง เทียบเพียง คือ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

เดือนจรัสโพยมแจ่มฟ้า	ฉิบได้เห็นหน้า
ลอราชไชรคู่เดือน	อุบล
ตาเหมือนตามฤกษาศ	พิศคิ้วพระลอราช
ประดุจแก้วเกาทัณฑ์	ก่งนา

(พระลอ)

2. อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นการกล่าวเปรียบเทียบอีกวิธีหนึ่ง ต่างกับอุปมาตรงที่อุปลักษณ์จะไม่กล่าวโดยตรง ใช้วิธีกล่าวเป็นนัยให้เข้าใจเอาเอง ตัวอย่างเช่น อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย (เพลงยาวถวายโอวาท)

3. บุคลาธิษฐาน (Personification) คือภาพพจน์ที่กล่าวถึงสิ่งที่ไม่มีชีวิต ไม่มีวิญญาณ เสมือนเป็นสิ่งที่มีชีวิตมีวิญญาณ ผู้ฟังหรือผู้อ่านจะมองเห็นภาพเหล่านั้นเคลื่อนไหวทำกริยาอาการเหมือนคน มีอารมณ์ มีความรู้สึก ตัวอย่างเช่น ฟ้าร้องไห้, คลื่นกระทบฝั่ง, ทะเลครวญ

4. นามนัย (Metonymy) เป็นภาพพจน์ที่เรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน ไม่เรียกตรง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นคำที่รู้จักกันทั่วไป และเมื่อกล่าวแล้วผู้คนก็จะเข้าใจได้โดยง่าย ตัวอย่างเช่น

ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
ไอ้ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น

(นิราศภูเขาทอง)

คำ บาทบพิตร ผ่านเกล้า เจ้าประคุณ ล้วนหมายถึงพระมหากษัตริย์

5. อนุนามนัย (Synecdoch) ภาพพจน์แบบอนุนามนัย หมายถึง การนำส่วนน้อยหรือส่วนย่อยหรือส่วนที่เด่นชัดมากกล่าวให้หมายถึงส่วนทั้งหมด เช่น เมืองมะขามหวาน หมายถึงจังหวัดเพชรบูรณ์ เมืองย่าโม หมายถึงจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

6. อธิพจน์ (Hyperbole) คือการกล่าวเกินจริง การกล่าวเกินจริงในคำประพันธ์ร้อยกรองทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกซาบซึ้ง เกิดความรู้สึก เกิดอารมณ์คล้อยตามไปด้วย ตัวอย่างเช่น คิดถึงใจจะขาด, คอแห้งเป็นผง, น้ำตาท่วมโลก, ร้อนจนดับจะแตก, หนาวกระดูกจะหลุดอยู่แล้ว เป็นต้น

7. ปฏิพจน์ (Paradox) คือการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือขัดแย้งกัน นำมากล่าวอย่างกลมกลืน คล้องจอง ทำให้ได้ความหมายกินใจลึกซึ้ง ภาพพจน์ประเภทนี้ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์ความหมายให้ลึกซึ้งลงไปจึงจะได้รรถรสและเห็นความงาม เพราะส่วนใหญ่มักจะออกไปในทำนองแนวคิดหรือปรัชญา ตัวอย่างเช่น น้ำร้อนปลาเป็นน้ำเย็นปลาตาย เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย ที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำคนองก็มี เช่น เลวบริสุทธิ์, บาปบริสุทธิ์, สวยเป็นบ้า, ใจโลเป็นบ้า, สวรรค์บนดิน เป็นต้น

8. สัทพจน์ (Onomatopocia) เป็นภาพพจน์ที่เลียนเสียงธรรมชาติ ผู้ฟังหรือผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงเหล่านั้นด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น บัดเดี้ยวดังห่าหว่งหว่งแว่ว สะดุ้งแล้ว เหลียวแลชะเง้อหา (พระอภัยมณี), ป๊ะโต้นป๊ะโต้นป๊ะโต้นโต้น บุษยสีโอนสะเอวไหว (สุกร ผลชีวิติน ประพันธ์)

9. การลดความหมายของคำ (Euphonism) คือการใช้ถ้อยคำอื่นแทนคำที่มีความหมายรุนแรงหรืออาจกระทบกระเทือนใจได้ เป็นการเลี้ยนนํ้าใจผู้ฟังให้มีความสุขสดชื่นบาน ถือเป็นความสุภาพโดยใช้ภาษาเป็นสื่อก็ได้ เช่น

สตรีสูงอายุ ใช้แทน หญิงแก่
 ผู้สูงอายุ ใช้แทน คนชรา
 ฉันไม่ค่อยชอบ ใช้แทน ฉันเกลียดเขา

10. การใช้ประโยคคำถาม (Interrogation) คือการใช้ข้อความที่มีลักษณะเป็นคำถาม ตัวอย่างเช่น อย่างนี้หรือชื่อว่าเจ้าฟ้าหลวง, ฉะนั้นหรือได้ชื่อว่านักบุญ

การใช้ภาพพจน์ในงานเขียนมีความสำคัญในการสื่อความหมายที่แยบยลของนักเขียน ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และมีความสละสลวยมากกว่าภาษาที่ตรงไปตรงมา เช่น อุปมา อุปลักษณ์ สัญลักษณ์ นามนัย เป็นต้น นักเขียนสามารถเลือกใช้ภาพพจน์ประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับงานเขียนของตน ภาพพจน์ที่ปรากฏในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงอาจะมีส่วนจูงใจให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อหาภายในเล่มนั้นมากยิ่งขึ้น

4. การใช้โวหาร

การใช้โวหารในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง คือ การใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงของนักเขียน มีลักษณะดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1090) ให้ความหมายของคำว่า “โวหาร” ว่า “โวหาร หมายถึงชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด เช่น มีโวหารดี ถ้อยคำที่เล่นเป็นสำบัดสำนวน”

ดวงใจ ไทยอุบล (2550: 209 – 221) ได้อธิบายเกี่ยวกับโวหาร ดังนี้

โวหาร คือการใช้ถ้อยคำที่เลือกสรรมาแล้วเป็นอย่างดี มีความสละสลวย มีความเหมาะสม โวหารใช้ขยายความให้ชัดแจ้ง และเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด ความรู้หรือจินตนาการของผู้เขียนให้กว้างไกลออกไป โวหารในการเขียนมี 5 ประเภท คือ

1. บรรยายโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบาย หรือบรรยายเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์ เป็นการเขียนตรงไปตรงมา ไม่เยิ่นเย้อ มุ่งความชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ ตัวอย่าง ช่างยกขาหน้าให้ควานเหยียบขึ้นนั่งบนคอ ตัวมันสูงใหญ่ ใบหูใหญ่ พะเยิบ หลิงบนเรือนลงบันไดมาข้างล่าง เธอชูแขนยื่นผ้าขาวม้าและข้าวห่อใบตองขึ้นไปให้เขา (ตลิ่งสูงซุงหนัก: นิคม รายวา)

2. พรรณนาโวหาร หมายถึง การเขียนที่สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้ง ประทับใจ มีความรู้สึกคล้อยตามไปกับผู้เขียน ตัวอย่าง ดอกจันทร์กระพ้อร่วงพุ่มแต่มาได้หล่นลงสู่พื้นดินที่เขียว เกสรเล็ก ๆ แดงเรื่อแกมเหลืองลอยว่อนกระจัดพรัดพรายอยู่ในอากาศที่โปร่งสะอาดหน้อยหนึ่ง เหมือนลวดลายของตาข่ายที่คลุมไคร้พระ กลีบและเกสรอาจจะตกลงถูกเหยียบเป็นผุยผงไป (แผ่นดินของเรา: แม่อนงค์)

3. เทศนาโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบาย ชี้แจงให้ผู้อ่านเข้าใจ ชี้ให้เห็นประโยชน์หรือโทษของเรื่องที่กล่าวถึง เป็นการชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตาม เห็นด้วยหรือเพื่อแนะนำสั่งสอน ปลุกใจ หรือเพื่อให้รู้ถึงข้อเท็จจริง ตัวอย่าง ถ้าไม่มีคุณธรรมเป็นสิ่งจรรโลงจิตใจ คนเราก็คงไม่แตกต่างไปจากสัตว์ป่า...เราคงจะฉกฉวยแย่งชิงสิ่งที่เราอยากได้โดยไม่คำนึงถึงว่าสิ่งนั้นจะมีใครเป็นเจ้าของครอบครองอยู่แล้วหรือไม่ ผู้ใหญ่ก็ข่มเหงรังแกผู้น้อย หรือคนที่อ่อนแอกว่าตามอำเภอใจ ลูกหลานจะคู่มั่นคูแค้นพ่อแม่ที่แก่เฒ่าให้ได้รับความทุกข์ยากร้อนใจ (ลอลลายมังกร: ประภัสสร เสวิกุล)

4. อุปมาโวหาร หมายถึง การเขียนเป็นสำนวนเปรียบเทียบที่มีความคล้ายคลึงกันเพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบสิ่งของที่เหมือนกัน เปรียบเทียบโดยโยงความคิดไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง หรือเปรียบเทียบข้อความตรงกันข้ามหรือข้อความที่ขัดแย้งกัน ตัวอย่าง อันว่าแก้วระจกรวมอยู่กับสุวรรณ ย่อมได้แสงจับเป็นเลื่อมพราวคล้ายมรกต ผู้ที่โง่เขลา แม้อายุได้แก่นักปราชญ์ ก็อาจเป็นคนเจตนาเลวฉลาดได้ฉับเดียวกัน (หิโตปเทศ: เสถียร โกเศศ และนาคะประทีป)

5. สาธกโวหาร หมายถึง การที่ผู้เขียนหยิบยกตัวอย่างมาอ้างอิงประกอบการอธิบายเพื่อสนับสนุนข้อความที่เขียนไว้ให้ผู้อ่านเข้าใจ และเกิดความเชื่อถือ ตัวอย่าง อำนาจความศักดิ์เป็นอำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์ ไม่เพียงแต่จับหัวใจคน แม้แต่สัตว์ก็ยังมีความรู้สึกในความศักดิ์สิทธิ์ เมื่อกวณอุตายแล้ว ม้าของกวณอุตก็ไม่ยอมกินหญ้ากินน้ำ และตายตามเจ้าของไปในไม่ช้า ไม่ยอมให้หลังของมันสัมผัสกับผู้อื่นนอกจากนายของมัน (สามก๊ก: เจ้าพระยาพระคลังหน)

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2550: 3-9)
กล่าวถึงประเภทของโวหาร ดังนี้

โวหาร คือ การใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงในการเขียน เพื่อมุ่งให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้สารที่เป็นความรู้ ความคิด ประสบการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดจากจินตนาการ ได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการ โวหารแบ่งตามจุดมุ่งหมายในการเขียนได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. บรรยายโวหาร หมายถึง การใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงในการเล่าเรื่อง หรืออธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้รู้หรือได้ประสบมาด้วยตนเอง ตามลำดับเหตุการณ์ เป็นโวหารที่มุ่งให้ผู้อ่านได้รับรู้สาระสิ่งที่ต้องการถ่ายทอดอย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมา และชัดเจน ตัวอย่าง

คำว่า คำหนัก คือ พระคำหนัก นั้น ใช้ในความหมายว่า เรือนที่อยู่อาศัยของเจ้านาย หรือภักดีของสมเด็จพระสังฆราช ในกรณีที่เป็นเรือนของเจ้านาย หรือพระมหากษัตริย์มักจะเติมคำว่า พระ เข้าข้างหน้าเพื่อเป็นการแสดงความยกย่อง เช่น พระคำหนักทับขวัญ พระคำหนักเรือนต้น (คัดจาก “พระคำหนักเขียว” ศิลปะไทยน่ารู้ ของ วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ)

2. พรรณาโวหาร หมายถึง การใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงในการถ่ายทอดเรื่องราว เหตุการณ์ จากความรู้สึก อารมณ์ หรือจินตนาการของผู้เขียน โดยเน้นการให้ภาพและรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการถ่ายทอดจากความรู้สึก อารมณ์ หรือจินตนาการนั้น ๆ ผู้เขียนมุ่งให้ผู้อ่านเห็นภาพ ได้รับความซาบซึ้งประทับใจ หรือสะท้อนอารมณ์ เกิดความรู้สึกคล้อยตามผู้เขียน และในขณะเดียวกันก็ได้รับความเพลิดเพลินด้วย ตัวอย่าง

นอกจากปะการังแข็งแล้ว ปะการังอ่อนสีแดงสดใส ชมพูอ่อน ม่วง ชูช่ออันอวบอ้อม ละลานตาเป็นสีสันอันจัดจ้านสดใสของท้องทะเล เจ้ากัลปังหาพัดขนาดใหญ่ต้นสูงท่วมหัว พัดพลิ้วโอนไปตามกระแสน้ำ ดอกไม้ทะเลและปลาขนาดเล็กมากมายอาศัยเป็นที่ว่ายเล่น ซ่อนหากันไปมา (คัดจาก “สู่โลกสีคราม...มาดำน้ำกันเถอะ” อนุสาร อ.ส.ท. ของ วินิจ รังผึ้ง)

3. เทศนาโวหาร หมายถึง การใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงในการสั่งสอน ชักชวน โน้มน้าว หรือแนะนำโดยการชี้แจงแสดงเหตุผล มุ่งชักจูง โน้มน้าวให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและปฏิบัติตาม เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือการพัฒนาไปในทางที่ดี ตัวอย่าง

การเรียนที่ถูกต้องนั้นไม่ใช่เพียงฟังให้ถ้อยคำของครูผ่านหูไป ใจคิดเรื่องอื่น หรือ สักแต่ว่าอ่านตัวหนังสือ ขณะเดียวกันก็เปิดเทปฟังดนตรีไปด้วย การศึกษาคือการพัฒนา

จิตใจและสติปัญญา เมื่อเวลาทำสิ่งใดต้องใจแน่วแน่ ดังนั้นจึงจะต้องฝึกใจให้ทำการอย่างเดียวในขณะหนึ่ง ไม่ใช่ทำสองเรื่องพร้อม ๆ กัน (คัดจาก คุณค่าชีวิต ของ ระวี ภาวิไล)

4. สาธกโวหาร หมายถึง การใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงในการยกตัวอย่าง หรือเรื่องราวต่าง ๆ มาสนับสนุนเนื้อหาที่เขียน เพื่อให้เนื้อหามีความสมบูรณ์มากขึ้น มุ่งให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่เขียนอย่างชัดเจนโดยการยกตัวอย่าง ตัวอย่าง

สังคมจะอยู่ร่มเย็นเป็นสุข หรือทุกข์เดือดร้อน ก็ด้วยอาศัยครอบครัวแต่ละครอบครัวในสังคมนั้นเป็นเครื่องบ่งชี้ เพราะครอบครัว คือหน่วยเล็กที่สุดที่เป็นแกนเป็นแก่น เมื่อนำแต่ละหน่วยมาประกอบเข้าด้วยกัน จึงมีสังคมเป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ประเทศชาติขึ้นได้ การพัฒนาประเทศหรือคุณภาพชีวิตจะบรรลุไม่ได้ หากไม่เริ่มเจาะลึกลงไปที่คุณภาพของครอบครัวแต่ละครอบครัว (คัดจาก “ครอบครัวนั้นสำคัญไฉน” มองตัวของ อมรา มลิตา)

5. อุปมาโวหาร หมายถึง การใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงในการแสดงการเปรียบเทียบ โดยการนำสิ่งที่คล้ายคลึงมาเปรียบเทียบ ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ เกิดอารมณ์ หรือความรู้สึกมากยิ่งขึ้น ตัวอย่าง

ความรักและและความไว้วางใจทั้งสองประการนี้ เปรียบได้ด้วยเสียงเพลงอันไพเราะแห่งพิณ ซึ่งเราทั้งสองเป็นผู้คิด แม้พิณจะขาดสายก็ขึ้นสายใหม่ได้ ส่วนเสียงเพลงอันไพเราะก็ยังคงไพเราะอยู่อย่างเดิม จริงอยู่เสียงเพลงแห่งพิณเครื่องหนึ่ง ย่อมจะไม่เหมือนกันกับเสียงของพิณอีกเครื่องหนึ่ง เช่นพิณอันใหม่ของฉัน ย่อมมีเสียงหวานเพราะยิ่งกว่าพิณอันเก่า อย่างไรก็ดี เราทั้งสองก็เป็นเหมือนดังพิณ ที่มีเทพเป็นผู้คิด กระทำให้เกิดเสียงหวานเพราะขึ้นด้วยพิณนั้น (คัดจาก กามนิด ของ เสถียร โกเศศ-นาคะประทีป)

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และ บาทยัน อิมตำราญ (2548: 48-52) กล่าวถึงโวหาร ความว่า

โวหารคือถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารด้วยการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการมีชั้นเชิงและมีศิลปะ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดจินตภาพและความรู้สึกตรงตามกับผู้ส่งสารต้องการ โวหารมี 5 ประเภท ได้แก่

1. บรรยายโวหาร คือ โวหารเล่าเรื่องซึ่งเป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน โดยชี้ให้เห็นถึงสถานที่เกิดเหตุการณ์ สาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้น เนื้อเรื่องที่บรรยายอาจเป็นเรื่องที่สมมุติหรือเรื่องจริงก็ได้

ตัวอย่างเรื่องที่ใช้บรรยายโวหาร เช่น นิทาน ประวัติด้านานของบุคคลหรือสถานที่และการเล่าเรื่องต่าง ๆ ตัวอย่าง

กรวดน้ำเสร็จ อุทิศส่วนกุศลให้ใครต่อใครแล้วยายก็ล้างขัน อีสัมเช้าหลานสาววัยสิบแปดของยายเดินมาเมียง ๆ อยู่ ทำมันจะกลัวยายเป็นลมจมน้ำตาย มันเคยบอกยายบ่อย ๆ ว่า ให้ล้างขันกรวดน้ำบนบ้านก็ได้ ทำไมจะต้องลงมาดินท่าทุกวัน ยายก็ว่าดินท่ามันใกล้แค่นี้ทำไมจะต้องไปใช้น้ำในตุ่มให้เปลือง ยิ่งตอนนี้ น้ำหลากปริ่มฝั่ง ไม่ต้องลงกระไดยังสบาย (วาณิช จรุงกิจอนันต์, เพลงใบไม้, หน้า 15-16)

2. อธิบายโวหาร คือโวหารที่ทำให้ความคิดเรื่องหนึ่งกระจ่างชัดเจขึ้น มักใช้ในงานเขียนทางวิชาการและตำรับตำราต่าง ๆ โดยมีจุดประสงค์จะนำประเด็นที่สงสัยมาอธิบายให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ตัวอย่าง

มังคุเป็นชื่อเรือพายชนิดหนึ่งที่แสดงถึงความมีหน้ามีตาของผู้ใช้ เพราะเป็นเรือที่แข็งแรงมีกระดูกงูใหญ่เป็นพิเศษ และเป็นเรือยาวแบบเรือกัญญาของผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ หัวและท้ายของเรือมังคุนั้นงอนขึ้นเช่นเดียวกับหัวและท้ายของเรือโคมคาย ต่างกันตรงโขนเรือหรือหัวของเรือมังคุนั้นเป็นสามเส้า (ล้อม เพ็งแก้ว, หน้ากระดานเรียง(1), หน้า 104)

3. เทศนาโวหาร คือโวหารที่กล่าวชักจูงผู้อื่นให้มีความเห็นคล้อยตามให้เชื่อถือและให้ปฏิบัติตาม การเขียนโวหารนี้ต้องอาศัยเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง ตลอดจนหยิบยกกติธรรม และสังขธรรมมาเป็นอุทาหรณ์ มักใช้อธิบายหลักธรรม โวหาร คำแนะนำสั่งสอน และคำชี้แจงเหตุผลต่าง ๆ ตัวอย่าง

...ตัวการที่ทำให้แก้ปัญหามิออกและยังทำให้ปัญหายิ่งยุ่งเหยิงหนักเข้านั้นคือใจหรือความคิดที่ไม่เป็นกลาง ซึ่งเรียกว่าอคติหรือลำเอียง คนเราเมื่อมีความลำเอียงแล้วก็มองไม่เห็นความจริง ถึงจะเห็นก็ไม่ยอมรับ และเมื่อไม่เห็นหรือไม่รับความเป็นจริงก็ทำให้มองไม่เห็นต้นเหตุแห่งปัญหาและแก้ปัญหามิออก...(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, พระบรมราโชวาท, หน้า 59)

4. สาธกโวหาร คือโวหารที่ยกตัวอย่างหรือยกเรื่องราวมาประกอบเนื้อเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างหรือเรื่องราวที่ยกมาอาจเกี่ยวกับบุคคล เหตุการณ์ หรือเป็นนิทานก็ได้ ข้อความที่เป็นสาธกโวหารนี้ต้องปรากฏรวมกับโวหารชนิดอื่น เช่น เทศนาโวหาร หรืออธิบายโวหาร ตัวอย่าง

การเคารพนั้นเป็นการให้เกียรติแก่สิ่งหรือบุคคลที่ตนเคารพ เหมือนอย่างตัวเรานี้ ถ้ามีใครมาแสดงความเคารพให้ไว้แก่เรา เราก็เกิดความภาคภูมิใจว่าเขาผู้นั้นให้เกียรติแก่เราโดยที่เขาเห็นว่าเราเป็นผู้มีคุณงามความดีควรแก่การยกย่องเคารพนับถือ ... ดังเรื่องของสัตว์ 3 สหายเป็นตัวอย่างเรื่องเล่าไว้ว่าในอดีตกาลมีสัตว์ 3 สหาย คือ นกกระทา ลิง ช้าง ได้อาศัยต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งอยู่ร่วมกัน ...(อนุศาสนาจารย์กรมการศาสนา, บทความธรรมสาร เรื่อง “ความเคารพ”, หน้า 16)

5. พรรณนาโวหาร คือโวหารที่ใช้กล่าวถึงเรื่องราว สถานที่ บุคคล สิ่งของ หรืออารมณ์อย่างละเอียด และอาจแทรกความรู้สึกของผู้เขียนลงไปด้วย เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ หรือเกิดอารมณ์คล้อยตาม ตัวอย่าง

ระเบียงด้านหลังนั้นทำเป็นเฉลียงลอย ปกคลุมด้วยเถาอรุณหนาที่ขยับออกไปเหนือสวนญี่ปุ่น ซึ่งจัดไว้อย่างประณีต ทางเดินซึ่งปูด้วยหินกลม ๆ ห่าง ๆ กัน มีหญ้าขึ้นเขียวชอุ่ม ทอดกว่นไปจนจรดธารน้ำจำลอง ซึ่งจัดเป็นเกาะแก่งคดเคี้ยว ริมน้ำปลูกต้นหลิวใหญ่ทอดกิ่งก้านสาขาลูกลอยอยู่เหนือพุทธรักษาสีเหลืองแดงออกดอกสะพรั่ง บนก้อนหินกลางริมธารตั้งตะเกียงหินสีขาวโพลนเด่นตระหง่านชิดกำแพงบ้านเป็นพวงอุณาอุทกที่ดอกไม้ว (โรสลาเรน, เภา, หน้า 170)

จากข้อมูลเกี่ยวกับโวหารข้างต้น แบ่งโวหารในการเขียนวรรณกรรมบันเทิงออกได้เป็นหลายประเภท ได้แก่ บรรยายโวหาร อธิบายโวหาร พรรณนาโวหาร สาธกโวหาร เทศนาโวหาร และอุปมาโวหาร

5. การใช้สำนวน

การใช้สำนวนในวรรณกรรมบันเทิง แบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่ ความหมาย ที่มา และประเภทของสำนวน ดังนี้

5.1 ความหมายของสำนวน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1187) ให้ความหมายของคำว่า “สำนวน” ว่า

...สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร: บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร เช่น สารคดีเรื่องนี้สำนวนโวหารดี ความเรียงเรื่องนี้สำนวนโวหารลุ่ม ๆ ดอน ๆ : ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบทอดกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ เช่น สอนจะเข้าให้วายน้า ร้าไม่ดีโทษปี่โทษกลอง, ถ้อยคำที่แสดงออกมาเป็นข้อความพิเศษ เฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ เช่น สำนวนฝรั่ง สำนวนบาลี, ชื่นเชิงหรือท่วงทำนองการแต่งหนังสือหรือพูด เช่น สำนวนเจ้าพระยาพระคลัง (หน) สำนวนยาขอบ สำนวนไม้เมืองเดิม...

สำนวนไทยหมายถึงถ้อยคำในภาษาไทยที่ใช้พูดจาสื่อสารกันโดยมีความหมายเป็นนัย กินความกว้างลึกซึ้ง มิได้แปลความหมายตรงตัว แต่เป็นความหมายในเชิงอุปมาเปรียบเทียบ หมายรวมไปถึงคำคม คำพังเพย สุภาษิต และอาจรวมถึงโวหารต่าง ๆ ด้วยก็ได้ (พิศวาส คະลีลวัน, 2540: 149)

ธวัช ปุณโณทก (2545: 42) ได้กล่าวสรุปถึงความหมายของสำนวนโวหารว่า สำนวนโวหารเป็นถ้อยคำ ทำนองพูดที่มีความหมายพิเศษต่างไปจากความหมายเดิมของคำที่มาประกอบกันเป็นสำนวนโวหาร โดยใช้ความหมายเด่นของคำหรือความหมายโดยนัยของคำ และบางสำนวนยังมีนัยประวัติอธิบายที่มาด้วย เช่น หัวล้านนอกครู แก้ววัด เพะรับบาป ฯลฯ

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (ม.ป.ป.: 5-6) ให้ความหมายของ “สำนวน” ว่า สำนวน คือ คำหรือกลุ่มคำที่แสดงออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ เป็นคำกล่าวที่มีชั้นเชิง ไม่ตรงไปตรงมา แต่มีความหมายในถ้อยคำนั้น ๆ เช่น กลุ่มคำที่ว่า “กินบนเรือนจิ้งหรีดหลังคา” “ตบตา” มิได้มีความหมายตามตัวอักษร แต่มีความหมายในด้านภาพพจน์ แม้ว่าถ้อยคำเช่นนี้จะขัดตามหลักเหตุผลหรือระบบไวยากรณ์ก็ตาม แต่ผู้เป็นเจ้าของภาษาก็สามารถเข้าใจความหมายได้ชัดเจน ทั้งนี้เพราะว่าสำนวนนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการใช้ภาษาที่เรียนรู้ได้โดยอาศัยประสบการณ์

จากข้อมูลข้างต้น สรุปความหมายของสำนวนได้ว่า สำนวน คือ คำหรือข้อความที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ ใช้สืบทอดกันมาเป็นระยะเวลานาน ผู้ใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายได้โดยอาศัยประสบการณ์ของตนเอง

5.2 ที่มาของสำนวน

ขุนวิจิตรมาตรา (2543: 1) ให้ความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทย ความว่า สำนวนไทยเกิดจากมูลเหตุต่าง ๆ เช่น เกิดจากธรรมชาติ เกิดจากการกระทำ เกิดจากสิ่งแวดล้อม เกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณี เกิดจากศาสนาความเชื่อ เกิดจากการละเล่น เกิดจากนิทานตำนาน เป็นต้น สำนวนไทยมีมาแต่โบราณ เกิดขึ้นตามยุคตามสมัยที่บ้านเมืองมีการเปลี่ยนแปลง บางสำนวนก็สูญหายไป และมีสำนวนใหม่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การใช้สำนวนมักใช้ในเชิงเปรียบเทียบ กระทบกระเทียบ ประชดประชัน

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2532: 10-12) กล่าวถึงที่เกิดของสำนวนไทย สรุปได้ว่า สำนวนไทยเกิดจากมูลเหตุของการพูดเปรียบเทียบจากหลายทางด้วยกัน ได้แก่

1. เกิดจากธรรมชาติ เช่น ข้าวคอยฝน คลื่นไถ่น้ำ
2. เกิดจากสัตว์ เช่น ไก่แก่แม่ปลาช่อน จี๋ข้างจับตักแตน
3. เกิดจากการกระทำ ความประพฤติ การปฏิบัติและการกินอยู่ของคน เช่น ปิดทองหลังพระ
หาเข้ากินคำ
4. เกิดจากอวัยวะต่าง ๆ เช่น ดินเท่าฝ่าหอย มืออยู่ไม่สุข
5. เกิดจากของกินของใช้ เช่น ข้าวแดงแกงร้อน ลงเรือลำเดียวกัน
6. เกิดจากแบบแผนประเพณีและวัฒนธรรม เช่น ช้างเท้าหลัง ฝรั่งฝรั่งาก
7. เกิดจากศาสนา เช่น กรวดน้ำคว่ำขัน เทศน์ไปตามเนื้อผ้า
8. เกิดจากนิทาน ตำนาน วรรณคดี หรือประวัติศาสตร์ เช่น กระต่ายหมายจันทร์ ปากพระร่วง
9. เกิดจากการละเล่น กีฬาหรือการแข่งขัน เช่น ไก่รองบ่อน รุกฆาต

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2550: 225) กล่าวถึงแหล่งที่มาของสำนวน ไว้ว่า เกิดจากประสบการณ์ของคนรุ่นเก่า ส่วนใหญ่เกิดจากสิ่งแวดล้อมใกล้ ๆ ตัว สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาพูดเปรียบเทียบให้เห็นถึงความจริง หรือให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น ก้างไปขวางคอ เวลา ก้างติดคอจะกลืนอาหารไม่สะดวก รู้สึกรำคาญ จะนำมาเปรียบกับการที่มีคนคอยขัดขวางไม่ให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดยสะดวก สำนวนที่นำมาใช้คือ ก้างขวางคอ หรือ คนที่มีอารมณ์โกรธรุนแรงและแสดงออกทันทีทันใดเหมือนไฟที่ลุกไหม้ขึ้นมา เปรียบเทียบคนประเภทนี้ว่า โกรธเป็นไฟเป็นไฟ

จากข้อมูลข้างต้น สรุปที่มาของสำนวนได้ว่าเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อม หรือการกระทำของมนุษย์ เช่น ธรรมชาติ ประเพณี การละเล่น เป็นต้น

5.3 ประเภทของสำนวน

ไขศิริ ปราโมช ณ อยุธยา (2537: 9) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำของสำนวนไทย สรุปได้ว่า สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ หมายถึง สำนวน 2 สำนวนที่มีความหมายเหมือนกัน มีการเปรียบเทียบเป็นแนวเดียวกัน มีถ้อยคำส่วนใหญ่เหมือนกัน จะต่างกันเพียงบางเสียงหรือบางคำเท่านั้น สำนวนหนึ่งเป็นสำนวนเก่า อีกสำนวนหนึ่งเป็นสำนวนที่ใช้ในปัจจุบันหรือสำนวนที่เปลี่ยนแปลงมา สำนวนที่เปลี่ยนแปลงมาอาจใช้คำที่มีเสียงหรือความหมายใกล้เคียงกับสำนวนเดิม หรือคำที่มีการเปรียบเทียบทำนองเดียวกับสำนวนเดิม หรืออาจเป็นสำนวนที่มีการเพิ่มคำ ตัดคำ และลำดับคำใหม่

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มากไปด้วยสำนวน มีทั้งสำนวนเก่าและเกิดใหม่ เช่น คำว่า หน้าแตก หรือ แหกตา เป็นสำนวนใหม่ สำนวนเก่า ๆ ก็มี เช่น กินโต๊ะ ดัดถนน กลับตาลปัตร รักยาวให้บัน รักษันให้ต่อ นักเขียนและกวีนิยมใช้สำนวนทั้งที่เป็นของเก่าและที่ตนคิดขึ้นใหม่ทำให้การพูดมีรสชาติขึ้น (เปลื้อง ณ นคร, 2542: 41)

สำนวนไทยในปัจจุบันมีจำนวนมาก ชาวไทยใช้สื่อสารพูดจากันโดยเข้าใจความหมายที่แท้จริงบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง สำนวนจึงค่อยวิปาลาสคลาดเคลื่อนไป โดยเฉพาะสำนวนโบราณจะมีคำบางคำที่คนปัจจุบันไม่เข้าใจความหมาย จึงมักเปลี่ยนคำที่ตนเข้าใจความหมายมาแทนที่ เช่น “บ้านนอกขอกนา” (ขอก-ข้าง ริม ถิ่นอีสาน เหนือ) ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น “บ้านนอกคอกนา” ... นอกจากนี้คนไทยยังนำสำนวนไปใช้ในความหมายใหม่ จนคนทั่วไปยอมรับความหมายใหม่และเลิกใช้

ความหมายเดิม เช่น “ลงแขก” (ขอความร่วมมือในการทำกิจกรรม เช่น ลงแขกเกี่ยวข้าว) แต่ปัจจุบันสำนวน “ลงแขก” ไปใช้ในความหมายว่า ร่วมกันโทรมหญิง เป็นต้น (ชวีช ปุณโณทก, 2545: 44-45)

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า สำนวนแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สำนวนเก่า คือ สำนวนที่ใช้กันมาเป็นเวลานาน และสำนวนใหม่ คือ สำนวนที่เกิดขึ้นใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงคำ หรือความหมายไปจากสำนวนเดิม

ส่วนประกอบต่างๆ ของหนังสือ

หนังสือวรรณกรรมบันเทิง มีส่วนประกอบต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หทัย ดันหยง (2528: 132-135) จัดส่วนประกอบของหนังสือตามลำดับดังนี้

1. ส่วนปก (Cover)

1.1 ใบหุ้มปก (Jacket) เป็นส่วนเสริมที่ใช้หุ้มปกเป็นพิเศษ

1.2 ปกหนังสือ (Binding Cover)

-ปกหน้า (Front cover) มีชื่อหนังสือ ชื่อผู้เขียน และหมายเลขหนังสือ

-ปกหลัง (Back cover) มักจะพิมพ์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน

-สันปก (Cover back) มีชื่อหนังสือ และชื่อผู้แต่ง

1.3 ปกลอย (Flyleaf) มักเป็นกระดาษที่ว่างเปล่า

1.4 ภาพนำเรื่อง (Frontispiece) เป็นภาพสรุปนำเรื่อง (มีเป็นบางเล่ม)

1.5 ปกครองหรือปกใน (Title page) มีชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง และชื่อสำนักพิมพ์

2. ส่วนประกอบด้านหน้า (Front Part)

2.1 หน้าลิขสิทธิ์ แสดงข้อมูลการพิมพ์และลิขสิทธิ์

2.2 หน้าอุทิศ เป็นข้อเขียนสั้น ๆ ของผู้เขียนที่แสดงเจตน์จำนงมอบผลงานให้เป็นอนุสรณ์

2.3 หน้านิยม เป็นหน้าแสดงความนิยมจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 หน้าประกาศคุุณูปการ เป็นหน้าประกาศคำขอบคุณต่อผู้มีอุปการคุณ (มีเป็นบางเล่ม)

2.5 คำนำ เป็นหน้าที่ผู้เขียนเขียนเจตนารมณ์ในผลงานของตน

2.6 ใบแก้คำผิด มีในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น

3. ส่วนสารบัญ (Table of Contents) ได้แก่ สารบัญเรื่อง สารบัญภาพ สารบัญสถิติ

4. ส่วนเนื้อเรื่อง (Contents) ได้แก่ บทนำ บทเนื้อหา ปังฉิมบท

5. ส่วนประกอบด้านหลัง (Back Part) ได้แก่ บรรณานุกรม ภาคผนวก ภาคเบ็ดเตล็ด
อภิธานศัพท์ วรรณคดี ประวัติผู้เขียน

6. ส่วนประกอบอื่น ๆ ได้แก่ หมายเลขหนังสือ (ISBN) หมายเลขหน้าเชิงบรรณ ภาพประกอบ
ตารางสถิติ แผนภูมิ และแผนผัง

จินตนา ใบกาชู้และคณะ (2543: 248-268) กล่าวเกี่ยวกับส่วนประกอบปกหนังสือไว้สรุป
ได้ว่า

1. ส่วนปก

1.1 ปกต้องมีความแข็งแรงยืดหยุ่นเพียงพอ เพื่อปกป้องหน้าหนังสือภายในเล่ม และต้อง
ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านด้วย ที่ “ปกหน้า” (front covers) มีชื่อหนังสือที่สั้นกะทัดรัด บ่งบอก

โดยตรงถึงเนื้อหาของหนังสือ อีกทั้งมีชื่อผู้แต่ง หรือบรรณาธิการ (หากมีความสำคัญ) ครั้งที่พิมพ์ และสำนักพิมพ์ด้วย ส่วน “ปกหลัง” (back covers) ด้านนอกอาจปล่อยว่างหรือมีข้อความสรุปขนาดสั้นเกี่ยวกับหนังสือ นั้น หรือข้อความตัดตอนจากข้อวิจารณ์หรือข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนบางที่อาจมีราคาจำหน่าย เลขประจำหนังสือสากลและวารสารสากล (ISBN/ISSN) และตรา/เครื่องหมายสำนักพิมพ์ไว้ด้วย

1.2 ใบหุ้มปก (dust jackets/cover) มีประโยชน์ 2 ประการ คือ เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์หนังสือ และหุ้มห่อปกป้องปกหนังสือ (ปกแข็ง) มิให้เสียหาย ข้อความบนใบหุ้มปกทั้งส่วนหน้าและส่วนหลัง ซึ่งเรียกกันว่า “ส่วนแนะนำในใบหุ้มปก” (blurb) ส่วนใหญ่แล้วประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหนังสือ ผู้แต่ง ราคาจำหน่าย ข้อความเหล่านี้มักพิมพ์ไว้ด้านล่างของใบหุ้มปกส่วนหน้า และส่วนหลังใส่ ISBN ที่ด้านล่าง โดยอาจมีบาร์โคด (bar code) บางครั้งอาจใส่รายชื่อหนังสืออื่นของสำนักพิมพ์ที่มีเนื้อหาทำนองเดียวกัน หรืออาจใส่ข้อคิดวิจารณ์ของนานาบุคคลที่เกี่ยวกับหนังสือเล่มนี้ไว้ด้วย

1.3 สันหนังสือ (spine) ด้านบนใส่ชื่อเรื่อง และชื่อผู้แต่ง หรือผู้อุปถัมภ์ ด้านล่างใส่ชื่อสำนักพิมพ์ หรือตรา/เครื่องหมาย

2. ส่วนนำของหนังสือ (preliminary pages) ได้แก่ หน้าชื่อเรื่องเสริม หน้าชื่อเรื่องหรือปกใน คำปรารภหรือคำนิยม สารบัญ คำนำกิตติกรรมประกาศ คำอธิบายคำย่อ

3. ส่วนเนื้อเรื่อง (text matter) เป็นส่วนสำคัญของหนังสือ จึงต้องมีรูปแบบและโครงสร้างที่เหมาะสม และเป็นระบบ เพื่อไม่ให้ผู้อ่านสับสน

4. ส่วนท้าย (end matter) ได้แก่ ภาคผนวก อภิธานศัพท์ บรรณานุกรม วรรณคดี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546: 18-20) จำแนกส่วนประกอบของหนังสือทั่วไปออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. ส่วนปก (cover) ประกอบด้วย ปกหนังสือหรือปกนอก ทำหน้าที่หุ้มห่อหนังสือให้อยู่ด้วยกัน ป้องกันการฉีกขาด และช่วยให้จับถือได้ง่าย ปกหนังสือบางเล่มอาจจะมีลักษณะเรียบ ๆ บางเล่มอาจจะมีรูปภาพตกแต่งงดงาม บนหน้าปกอาจมีชื่อผู้แต่งและชื่อหนังสือปรากฏอยู่

2. ส่วนนำ (complimentary) คือ ส่วนที่อยู่หน้าเนื้อหาของหนังสือ ได้แก่ แผ่นปลิวรองปก หน้าชื่อเรื่อง หน้าปกใน หน้าลิขสิทธิ์ หน้าคำอุทิศ หน้าคำนำ หน้าสารบัญ หน้าสารบัญภาพ หรือ สารบัญตาราง

3. ส่วนเนื้อหา (text) จัดเป็นส่วนที่หนาที่สุดของหนังสือ อาจแบ่งภาค ตอน บท หน่วย หรือเรื่องตามลำดับการนำเสนอ

4. ส่วนอ้างอิง (reference materials) ประกอบด้วยสิ่งที่ใช้อ้างอิงประกอบเพิ่มเติม ได้แก่ บรรณานุกรม ภาคผนวก อภิธานศัพท์ บันทึก ธรรมเนียม

อารยะ ศรีกัลยาณบุตร (2550: 163-170) แบ่งส่วนประกอบของหนังสือออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนหน้าหรือส่วนต้น (front matter หรือ preliminaries) ส่วนหลัก (text) และส่วนท้าย (back matter) รายละเอียดดังนี้

1. ส่วนต้น ได้แก่

1.1 ปกหน้า (front cover) เป็นส่วนหน้าสุดของหนังสือ ห่อหุ้มเนื้อหาภายในส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่งหรือชื่อผู้แปล ภาพประกอบปกหน้า ข้อความประกอบปกหน้า ตราสัญลักษณ์ของสำนักพิมพ์

1.2 หน้าชื่อเรื่อง (title page) ประกอบด้วย ชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่งหรือชื่อผู้แปล

1.3 หน้าลิขสิทธิ์ (copyright notice and catalogue number) มีรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหนังสือ ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนครั้งที่จัดพิมพ์ จำนวนหน้า ข้อมูลเกี่ยวกับรายการห้องสมุด (ถ้ามี) และต้องระบุว่าลิขสิทธิ์ในหนังสือนี้เป็นของผู้ใด

1.4 หน้าอุทิศ (dedication หรือ back dedication) ผู้เขียนจะใช้ในการอุทิศหนังสือเล่มนี้ให้แก่ผู้ใดคนหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นผู้ที่บุญคุณในด้านต่าง ๆ หรือผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจ หรือเป็นกำลังใจ ในการจัดทำหนังสือให้แก่ผู้เขียน

1.5 คำนิยม (forward) เป็นหน้าที่ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ขอให้ผู้อื่นซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในด้านที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนั้นเขียนขึ้นเพื่อแนะนำหนังสือหรือนำผู้เขียนหนังสือบางเล่ม อาจจะไม่มีส่วนประกอบนี้หรือบางเล่มอาจจะมีส่วนประกอบนี้โดยไม่มีหน้าคำนำก็ได้

1.6 หน้าคำนำ (preface) ให้ข้อมูลเบื้องต้นและแนะนำหนังสือโดยผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์อาจจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเขียน ที่มาของเนื้อเรื่อง หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดจากหนังสือเล่มนี้

1.7 หน้ากิตติกรรมประกาศ (acknowledgements หรือ acknowledgement) ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ใช้ในการแสดงความขอบคุณต่อผู้ที่มีส่วนในการจัดทำหนังสือ หรือเป็นผู้อื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ

1.8 หน้าสารบัญ (table of contents) บ่งบอกถึงเนื้อหาที่อยู่ในหนังสือว่า เรื่องใด บทใด หรือตอนใดอยู่ที่หน้าไหน

1.9 สารบัญภาพ หรือลำดับภาพประกอบ (list of illustrations) มีหน้าที่บ่งบอกถึงภาพประกอบที่อยู่ในหนังสือว่าเป็นภาพอะไรและอยู่ที่หน้าไหน

1.10 บทนำ (introduction) มักเป็นการเกริ่นหรือให้ข้อมูลที่เป็นภูมิหลังของเนื้อเรื่อง

2. ส่วนหลัก

2.1 ชื่อบท (chapter opening หรือ chapter head) ทำหน้าที่แบ่งเนื้อหาในหนังสือออกเป็นส่วน ๆ โดยระบุว่าเนื้อหาที่อยู่ในหน้าต่อ ๆ มาเป็นเนื้อหาของบทใด

2.2 หน้าเนื้อเรื่อง (text) คือ หน้าที่เรียบเรียงนำเสนอเนื้อหาของหนังสือ เป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด มีส่วนประกอบย่อย ได้แก่ เนื้อหา พาดหัวรอง เสด็จเคอร์หรือฟุตเตอร์ เลขหน้าเชิงอรรถ ชื่อผู้แต่งบท ภาพ และคำบรรยายภาพ

3. ส่วนท้าย

3.1 หน้าภาคผนวก (appendix) ไม่ใช่เนื้อเรื่องโดยตรง แต่ผู้เขียนเห็นว่ามีความเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน

3.2 หน้าบรรณานุกรม (bibliography) เป็นหน้าที่บอกถึงที่มาต่าง ๆ ของข้อมูลที่ผู้เขียนใช้ในการอ้างอิง

3.3 หน้าอภิธานศัพท์ (glossary) คือ การรวบรวมศัพท์ที่มีปรากฏอยู่ในหนังสือ เพื่ออธิบายความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจ

3.4 หน้าครรรชนี (index) คือ หน้าที่ระบุชื่อต่าง ๆ และบอกเลขหน้าในเนื้อเรื่องที่มีชื่อเหล่านั้นปรากฏอยู่

3.5 เฉียงบรรทัดท้ายเล่ม (endnote) เป็นข้อความระบุที่มาหรือการอ้างอิงของข้อมูลในเนื้อเรื่องว่าคัดลอกมาจากที่ใด

3.6 พิมพ์นิเทศ (colophon) เป็นหน้าที่ระบุข้อมูลสั้น ๆ เกี่ยวกับการออกแบบ รวมทั้งการพิมพ์หรือขั้นตอนต่าง ๆ ในการผลิตหนังสือ

3.7 ปกหลัง (back cover) ปกหลังเป็นหน้าที่อาจเว้นว่างไว้หรือใส่ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนหนังสือ เช่น ประวัติหรือผลงานในอดีต หรืออาจจะเป็นหน้าที่ยกเอาคำวิจารณ์ที่เป็นคำชมเชยหนังสือมาใส่เอาไว้ หนังสือทั้งประเภทฟิสิกส์และนอน-ฟิสิกส์จำเป็นต้องมีหน้าปกหลัง แต่อาจจะนำมาใช้งานในลักษณะที่แตกต่างกัน

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือวรรณกรรมบันเทิง มีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนต้น ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคำโปรย

ราชบัณฑิตยสถาน (2540: 12) กำหนดศัพท์บัญญัติวิชาการพิมพ์ของคำว่า blurb ไว้ 2 คำ คือ “blurb คือ ส่วนแนะนำในใบหุ้มปก และส่วนโปรยเรื่อง”

ราชบัณฑิตยสถาน (2548: 34) กำหนดศัพท์เทคโนโลยีทางภาพของคำว่า blurb ไว้ว่า “blurb คือ คำโปรย”

จันทนา ทองประยูร (2537: 66-67) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับใบหุ้มปกไว้ว่า ใบหุ้มปกมีลักษณะเป็นแผ่นกระดาษแผ่นเดียวที่ใช้ห่อหุ้มปกหนังสือโดยมิได้เย็บติดกับหนังสือ มีประโยชน์ใช้ในการรักษาปกหนังสือ และช่วยดึงดูดความสนใจจากผู้พบเห็นให้เกิดความรู้สึกรักอยากซื้อหรืออยากอ่าน การออกแบบจึงควรใช้ภาพ ข้อความ หรือสีที่ดูสะดุดตา และมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาภายในเล่ม เพื่อประโยชน์ในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์หนังสือไปในตัว บางครั้งอาจมีประวัติผู้เขียนหรือข้อความบางตอนที่น่าสนใจซึ่งตัดตอนบางส่วนจากเนื้อหาภายใน

دنพล เขียวสาธุ (2549:109-111) ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้คำโปรยในการจัดพิมพ์หนังสือไว้ว่า การใช้คำโปรยที่น่าสนใจย่อมทำให้ผู้อ่านสนใจ อยากเปิดอ่านเนื้อหาที่เป็นเหมือนสารของหนังสือมากขึ้น ทำให้หนังสือบางเล่มได้รับความสนใจจากผู้อ่านแม้จะเป็นหนังสือประเภทเดียวกันก็ตาม ในทางตรงกันข้าม แม้จะออกแบบปกหนังสือให้โดดเด่นสะดุดตาเพียงใด หากชื่อหนังสือไม่น่าสนใจ และใช้คำโปรยอย่างจืดชืด หนังสือนั้นก็จะถูกผู้อ่านลดความสนใจลงมาอีกระดับหนึ่งประเภทการใช้คำโปรย ได้แก่

1. การใช้คำโปรยที่เร้าใจผู้อ่านด้วยภาษาปากหรือคำสแลง เช่น ประสบการณ์ชีวิต ฉบับคัดสรร มั่นสัหยดทุกบทตอน 33 เรื่องเล่า เขย่าหัวใจ (โคตร โคตร)
2. การใช้คำโปรยโดยการตั้งคำถามกับผู้อ่าน เช่น คนไทย หมายถึงใคร? อะไร? ที่ไหน? อย่างไร? ฯลฯ งานค้นคว้าเรียบเรียงขึ้นสุดยอด อ่านง่าย พร้อมภาพประกอบสีสี กระดาษอาร์ตทั้งเล่ม บอกเล่าความเป็นมาของคนไทยโดยละเอียด
3. การใช้คำโปรยเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านเปิดอ่านหนังสือในเวลานั้น เช่น อยากรู้ความก้าวหน้าล่าสุดของวงการวิทยาศาสตร์ต้องอ่าน! ประวัติย่อของ ‘กาลเวลา’ A Briefer History of Time
4. การตั้งคำโปรยจากสารบัญและการสรุปเนื้อหาในหนังสือ เช่น ในเล่มพบเทคนิคการทำแฟรนไชส์ การวิเคราะห์ธุรกิจแฟรนไชส์ แฟรนไชส์ข้ามชาติ

5. การใช้คำโปรยโดยการยกอ้างสรรพคุณหรือตัวบุคคล เช่น รู้จริงก่อนใคร อนาคตเป็นอย่างไรใน ‘ป๊อ’ ละเอียดยิบทุกราศี ตลอดปี พ.ศ.2549 ผ่านลี้กดวงเมืองอย่างเข้มข้นและร้อนแรง หลากหลายสาระกับเรื่องราวโหราศาสตร์โดย 12 โหราจารย์ชื่อดังของเมืองไทย อาทิ พัฒนาพัฒนศิริ, โสรัจจะ นวลอยู่, ศ. คุสิต, หมอทรัพย์ สวนพลู, บุศรินทร์ ปัทมาคม, ภิญโญ พงศ์เจริญ ฯลฯ แถมฟรี! วงกลม “ทักษาพยากรณ์”

6. การใช้คำโปรยโดยการสร้างทางเลือกและความแปลกใหม่ให้กับผู้อ่าน เช่น หนังสือเล่มนี้คือสามัญสาระ-ขุมทรัพย์ของปณฺชน ถ้าคุณไม่อ่านหนังสือเล่มนี้...ก็จิงซิมกะทื่อต่อไป คนรักความก้าวหน้า & รักความรู้ต้องอ่าน

7. การใช้คำโปรยโดยการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน เช่น เปิดตา เปิดใจ เปิดทาง นำแสงสว่างสู่มุมที่หลายคนในสังคมมองไม่เห็น ก่อนทุกอย่างจะเป็นแค่เพียงมุมที่ว่างเปล่า เปิดบันทึกเรื่องเล่าเรื่องราว มุมชีวิตของคนที่ยืนหยัดบนมุมมืดของหมอย่างแนบสนิท

เกียรติประถม สินรุ่งเรืองกุล (2550: 100) กล่าวถึงขั้นตอนการออกแบบปกหนังสือไว้ว่า ผู้เขียนบอกความต้องการอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ผู้ออกแบบปกเข้าใจถึงความประสงค์ที่ต้องการจะให้บุคลิกของปกเป็นไปตามต้องการ แต่ทั้งนี้ผู้เขียนกับสำนักพิมพ์จะต้องพูดคุยกันก่อนหน้านี้ด้วย แต่บางสำนักพิมพ์จะไม่ให้ผู้เขียนมีส่วนร่วมความคิดเห็นในการออกแบบปกกับผู้ออกแบบปก แต่ให้ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่อง และคิดคำโปรยให้สำนักพิมพ์ เพื่อที่สำนักพิมพ์จะได้พูดคุยกับผู้ออกแบบปกอีกต่อหนึ่ง แต่โดยทั่วไปสำนักพิมพ์มักพูดคุยกับผู้เขียนเป็นการเบื้องต้นก่อนที่จะให้ผู้ออกแบบปกทำปก

อารยะ ศรีกัลยาณบุตร (2550: 186-187) กล่าวถึงการจัดวางองค์ประกอบในส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือในส่วนปกหลัง ความว่า ปกหลังที่ใช้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนนั้น จะวางภาพไว้ด้านบนพร้อมด้วยประวัติหรือผลงานในอดีต มักใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่กว่าตัวพิมพ์ที่ใช้เป็นเนื้อเรื่อง คือ ประมาณ 16 พอยต์ขึ้นไป ส่วนการปรับแนวบรรทัดนั้นจะเรียงชิดซ้าย หรือเรียงเต็มแนว หากไม่ใช่ปกหลังแสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนแต่ใช้แสดงคำวิจารณ์ต่าง ๆ ที่ยกย่องหนังสือ ก็จะนิยมวางข้อความด้วยการใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่กว่าตัวพิมพ์ที่ใช้เป็นเนื้อเรื่องและใช้แบบตัวอักษรที่พิเศษออกไป ส่วนการปรับแนวบรรทัดนั้นจะเรียงชิดซ้าย ชิดขวา หรือเรียงกลางก็ได้ เนื่องจากมักจะนิยมตัดเพียงบางส่วนสั้น ๆ ของคำวิจารณ์และชื่อผู้วิจารณ์เท่านั้น

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า “คำโปรย” ที่ปรากฏบนปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง จัดเป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของหนังสือ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหนังสือแก่ผู้อ่าน เช่น ประวัตินักเขียน สารสำคัญของเรื่อง ตัวละครสำคัญ เป็นต้น โดยใช้ข้อความหรือประโยคสั้นที่สื่อความหมายได้ครอบคลุมภายในพื้นที่จำกัด หรือข้อความที่บุคคลอื่นเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น โดยคำโปรยมีส่วนช่วยในการตัดสินใจของผู้อ่านในการเลือกซื้อหนังสือเล่มนั้น

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวรรณกรรมบันเทิง

1. ความหมายของวรรณกรรมบันเทิง

วรรณกรรมบันเทิง มีเอกสาร หรือตำราที่อธิบายความหมายของงานเขียนประเภทวรรณกรรมบันเทิง ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1054-1055) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “วรรณกรรม” ว่า “วรรณกรรม คือ งานหนังสือ, งานประพันธ์, บทประพันธ์ทุกชนิดทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง, เช่น วรรณกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ วรรณกรรมของเสถียรโกเศศ วรรณกรรมฝรั่งเศส วรรณกรรมประเภทสื่อสารมวลชน; (กฎ) งานนิพนธ์ที่ทำขึ้นทุกชนิด เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ และหมายความรวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย”

สมพร มั่นตะสูตร (2525: 45-46) ได้ให้ความหมายคำว่าบันเทิงคดีไว้ว่า “บันเทิงคดี (Fiction) หมายถึงเรื่องที่เขียนขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินอารมณ์เป็นสำคัญ เรื่องสมมุติหรือบันเทิงคดีนี้คลุมถึงนวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร และนิทานสนุกต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องที่มีโครงเรื่องทั้งหลาย”

วรนนท์ อักษรพงศ์ (2537: 74) ให้ความหมายของงานเขียนประเภทวรรณกรรมไว้ว่า “วรรณกรรม หมายถึง หนังสือหรือเอกสารที่ประกอบขึ้นด้วยความพยายามที่จะสื่อสารประการใดประการหนึ่ง รูปแบบลักษณะงานเขียนในปัจจุบันส่วนใหญ่ถือว่าเป็นวรรณกรรม ไม่ว่าจะเขียนเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง ยกเว้นตำราเรียนโดยตรงไม่เป็นวรรณกรรม”

ยุวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา (2542: 107–109) กล่าวถึงงานเขียนประเภทบันเทิงคดี ความว่า “บันเทิงคดี (Fiction) คือ คำประพันธ์ร้อยแก้วที่แต่งขึ้นตามจินตนาการของผู้แต่งเพื่อแสดงความคิด และทัศนคติเกี่ยวกับชีวิต คำว่าบันเทิงคดี มีความหมายรวมถึงเรื่องสั้น (short story) และนวนิยาย (novel) ซึ่งต่างก็เป็นประเภท (genre) หนึ่งทางวรรณคดี และแต่ละประเภทมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป”

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 97) ได้ให้ความหมายบันเทิงคดีไว้ว่า “เรื่องบันเทิงคดี (Fiction) คือ งานเขียนที่ผู้แต่งคิดสร้างสรรค์ขึ้น โดยมีเจตนาจะให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นสำคัญ แต่ขณะเดียวกันผู้อ่านก็อาจจะได้รับความรู้ ได้ประสบการณ์ของชีวิต ได้คติธรรมพึงยึดถือ หรือแนวทางในการดำเนินชีวิตไปพร้อมกันด้วย”

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546ข: 10) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ที่ให้ความบันเทิง ความว่า

...นวนิยายและเรื่องสั้น จัดเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ให้ความบันเทิง มีการเขียนที่มีลักษณะเหมือนชีวิตจริง ๆ มีบทโต้ตอบและบรรยายความรู้สึกรักของตัวละคร รวมถึงการบรรยายบรรยากาศ ให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการได้เอง นวนิยายอาจจะเป็นเรื่องรักหวานชื่น ลึกลับ ฆาตกรรม ฯลฯ ส่วนแนวการเขียนเรื่องสั้นอาจจะไม่มีตัวละครมากเท่านวนิยาย เน้นทางสร้างสรรค์ ในข้อคิดดีงาม หรือมีข้อสรุปแบบหักมุม เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทั้งนวนิยายและเรื่องสั้นอาจจะไม่จบภายในเล่ม ซึ่งจะมีเล่ม 1 เล่ม 2 หรือเป็นชุดก็ได้...

จากที่ข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า วรรณกรรมบันเทิง หมายถึง งานเขียนขนาดสั้น หรือยาวที่เกิดขึ้นจากจินตนาการของผู้เขียน มุ่งให้ความบันเทิง และสอดแทรกแง่คิดต่าง ๆ ด้วยลีลาการใช้ภาษาของนักเขียน วรรณกรรมบันเทิงประกอบด้วยงานเขียน 2 ประเภท คือ เรื่องสั้น และนวนิยาย

2. เรื่องสั้น

2.1 ความหมายของเรื่องสั้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 975) ได้ให้คำจำกัดความของเรื่องสั้นไว้ว่า “เรื่องสั้น คือ บันเทิงคดีร้อยแก้วรูปแบบหนึ่งมีลักษณะคล้ายนวนิยาย แต่สั้นกว่า โดยมีเหตุการณ์ในเรื่องและตัวละคร

น้อย มักจบแบบพลิกความคาดหมายหรือจบแบบทิ้งให้คิด เป็นต้น เช่น เรื่องสร้อยคอที่หาย ของ ประเสริฐอักษร เรื่องจับตาย ของมนัส จรรยาวงศ์ เรื่องมอม ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช”

สมพร มั่นตะสูตร (2525: 57) ให้ความหมายงานเขียนประเภทเรื่องสั้นว่า “เรื่องสั้น (Short Story) เป็นบันเทิงคดีประเภทเรื่องเล่าใช้คำน้อยดำเนินเรื่องรวดเร็ว มีจุดมุ่งหมายหลักหรือแก่นเรื่อง เพียงอย่างเดียว นิยมให้มีตัวละครน้อย ใช้น้ำหนักและเวลาจำกัด”

ไพโรจน์ บุญประกอบ (2539: 37-38) ได้ให้คำจำกัดความเรื่องสั้นไว้ว่า

...เรื่องสั้นคือบันเทิงคดีขนาดสั้น แม้จะไม่มีกำหนดแน่นอนตายตัวว่า ความยาวต้องเป็นเท่าใดแต่มีลักษณะเด่นเป็นเกณฑ์กลางอยู่ว่าจะต้องเสนอแก่นเรื่องเพียงประการเดียว โดยแสดงออกมาในวิฤตการณ์เดียวของช่วงชีวิตตัวละคร มีตัวละครน้อย ใช้น้ำหนักและเวลาจำกัด ลักษณะเด่นเหล่านี้ต้องนำไปสู่ความสมบูรณ์ในตัวเองของเรื่องสั้น ทำให้เรื่องสั้นมีลักษณะเสร็จสิ้นกระแสดความในตัว...

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 112) ได้ให้คำจำกัดความเรื่องสั้นไว้ว่า “เรื่องสั้น เป็นร้อยแก้ว เรื่องสมมุติที่มีขนาดสั้น เพราะมุ่งแสดงแนวคิดของเรื่องเพียงประการเดียว ผู้แต่งจึงมักจำกัดเหตุการณ์ สถานที่ ตัวละครและบทสนทนาในเรื่องให้มีเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เพื่อช่วยให้เรื่องราวและแนวคิดที่แฝงไว้ในเรื่องนั้นปรากฏเด่นชัดขึ้นเท่านั้น”

จากคำจำกัดความข้างต้น สรุปได้ว่า เรื่องสั้น เป็นวรรณกรรมบันเทิงคดีขนาดสั้น มีแก่นเรื่องเพียงเรื่องเดียว เพื่อเสนอแนวคิดหลักของเรื่อง ดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว ใช้น้ำหนัก ตัวละครและบทสนทนาน้อย

2.2 องค์ประกอบของเรื่องสั้น

ไพโรจน์ บุญประกอบ (2539: 44-98) จำแนกองค์ประกอบของเรื่องสั้น สรุปได้ดังนี้

1. แก่นเรื่อง (Theme) คือ แนวคิดหรือสารสำคัญของเรื่อง แก่นเรื่องไม่ใช่เนื้อเรื่องหรือโครงเรื่อง แต่เนื้อเรื่องและโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้อ่านค้นพบแก่นเรื่องได้เมื่ออ่านจบ

1.1 แก่นเรื่องแสดงทัศนะ คือ แก่นเรื่องที่ผู้แต่งมุ่งเสนอความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น แสดงความคิดเห็นต่อการเมืองการปกครอง ค่านิยม และความเชื่อที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

1.2 แก่นเรื่องแสดงอารมณ์ คือ แก่นเรื่องที่ผู้แต่งมุ่งแสดงภาวะทางอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต หรือ เมื่อประสบกับเหตุการณ์หรือชะตากรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

1.3 แก่นเรื่องแสดงพฤติกรรม คือ แก่นเรื่องที่ผู้แต่งมุ่งเสนอพฤติกรรมบางอย่าง หรือ บางแง่มุมของตัวละครเป็นสำคัญ เช่น พฤติกรรมของตัวละครในการต่อสู้กับความยากจนทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะถูกหรือผิดกฎหมาย และไม่คำนึงถึงศีลธรรม ขอเพียงตัวเองอยู่รอดเท่านั้นเป็นพอ

1.4 แก่นเรื่องแสดงสภาพและเหตุการณ์ คือ แก่นเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งแสดงสภาพบางอย่าง หรือ เหตุการณ์บางช่วงบางตอนของชีวิตตัวละคร เช่น สภาพอันแห้งแล้งยากไร้ของชนบท สภาพการณ์การจราจรในเมืองหลวง

2. โครงเรื่อง (Plot) คือ เหตุการณ์ชุดหนึ่งที่เรียงลำดับกันเป็นการเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่องและปิดเรื่อง แต่ละเหตุการณ์มีความสืบเนื่องและเป็นเหตุเป็นผลกัน

2.1 การเปิดเรื่อง (Exposition) เป็นจุดที่สำคัญมากในการเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน ถ้าสามารถเปิดเรื่องได้สะดุดตา สะดุดใจ หรือยั่วให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้อยากเห็นได้มากเท่าไรก็ยิ่งดีมากขึ้นเท่านั้น

2.2 การดำเนินเรื่อง (Complication) เป็นการสร้างปมปัญหา อุปสรรคหรือความขัดแย้ง (Conflict) ปัญหา อุปสรรคหรือความขัดแย้งจะขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ เพิ่มความยุ่งยากซับซ้อน เร้าความสนใจชวนให้ติดตาม จนกระทั่งถึงที่สุดแห่งปัญหา อุปสรรคหรือความขัดแย้งซึ่งเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง (Climax)

2.3 การปิดเรื่อง ตอนจบของเรื่องสั้นเป็นอีกส่วนหนึ่งที่น่าสนใจและมีลักษณะเฉพาะต่างจากบันเทิงคดีอื่น ๆ มักจะให้ความรู้สึกแก่ผู้อ่านถึงความสมบูรณ์ของเนื้อหา

3. ตัวละคร (Character) หมายถึงผู้ประกอบพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในเรื่อง หรือ ผู้ที่ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่อง

4. ฉาก (Setting) หมายถึง เวลาและสถานที่ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ตัวละครแสดงบทบาทอยู่

5. อารมณ์และบรรยากาศ (Mood and Atmosphere) มักจะปรากฏพร้อมกับฉากเสมอ เป็นส่วนสร้างขององค์ประกอบและรายละเอียดต่าง ๆ ในเรื่อง ในขณะเดียวกัน อารมณ์และบรรยากาศที่ถูกสร้างขึ้นแล้วก็มีผลให้องค์ประกอบและรายละเอียดต่าง ๆ กระฉับกระเฉง ประทับความรู้สึกของผู้ผู้อ่านยิ่งขึ้น

6. บทสนทนา (Dialogue) คือ ถ้อยคำที่ตัวละครพูดโต้ตอบกัน โดยปกติจะเขียนอยู่ในเครื่องหมายอัญประกาศ หากผู้เขียนใช้บทสนทนาได้ดี กลมกลืนกับองค์ประกอบอื่น ๆ ก็จะช่วยให้เรื่องสั้นที่เขียนบรรลุเป้าหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ และประทับใจผู้อ่าน

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 161-163) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรื่องสั้นไทย สรุปได้ดังนี้

1. แก่นเรื่อง คือ แนวความคิดหรือจุดสำคัญของเรื่องที่ผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ แต่เนื่องจากเรื่องสั้นมีขนาดจำกัด เรื่องสั้นจึงมีแก่นเรื่องเพียงแก่นเดียวหรือมุ่งสะท้อนแนวคิดของผู้แต่งประการเดียว เช่น ชีให้เห็นความแปลกประหลาดเพียงเรื่องเดียว หรือแสดงอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว

2. โครงเรื่อง คือ แก่โครงเรื่องที่ผู้แต่งกำหนดไว้ก่อนว่าจะแต่งเรื่องไปในทำนองใด จึงจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเรื่องอย่างตื่นเต้นและกระหายใคร่รู้ไปได้ตลอดทั้งเรื่อง

3. ตัวละคร คือ ผู้แสดงบทบาทสมมุติตามที่ผู้แต่งกำหนด โดยทั่วไปผู้แต่งมักกำหนดให้ตัวละครในเรื่องสั้นมีน้อยตัว เพราะเรื่องสั้นมุ่งแสดงแก่นของเรื่องเพียงแก่นเดียวหรือมุ่งแสดงผลของเรื่องเพียงข้อเดียว

4. บทสนทนา คือ ถ้อยคำที่ตัวละครใช้พูดจาโต้ตอบกัน บทสนทนาอาจมีประโยชน์ต่อการเขียนเรื่องสั้น เพราะช่วยให้เรื่องดำเนินคืบหน้าไปได้ โดยผู้แต่งไม่ต้องอธิบายความให้ยืดเยื้อ ช่วยสะท้อนบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของตัวละคร หรือช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่องให้เป็นไปตามธรรมชาติ

5. ฉาก คือสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง ซึ่งหมายรวมถึงเวลาและสภาพที่แวดล้อมเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วย

6. บรรยากาศ คือ อารมณ์ต่าง ๆ ของตัวละครที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 และมีอิทธิพลทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามไปด้วย

ถวัลย์ มาศจรัส (2545: 92-102) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องสั้นดังนี้

1. แก่โครงเรื่อง (Plot) หมายถึง การกำหนดเหตุการณ์เรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งไว้เป็นเอกภาพก่อให้เกิดผลอย่างหนึ่งตามมา โครงเรื่องประกอบด้วย การเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่อง และปิดเรื่อง

2. แนวคิด, แก่นเรื่อง (Theme) คือ สารัตถ์สำคัญของเรื่องสั้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เขียนขึ้น แก่นเรื่องจะทำหน้าที่สะท้อนประเด็นสำคัญของการนำเสนอให้ผู้อ่านเห็นและเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร

3. ตัวละคร (Characters) คือ ผู้ที่มีบทบาทปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น อาจเป็น คน สัตว์ สิ่งของก็ได้ โดยปกติแล้วตัวละครในเรื่องสั้นจะมีน้อย เพื่อความกระชับฉับไวในการดำเนินเรื่อง

4. ฉาก (Setting) หมายถึง สถานที่และสิ่งแวดล้อมรอบตัวละครที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เช่น ภาพท้องทุ่ง ห้องนอน ควาย ถนนหนทาง บรรยากาศที่ได้มีการเอ่ยถึง พรรณนาถึง พูดถึง เป็นต้น

5. บทสนทนา (Dialogues) คือ คำพูดโต้ตอบระหว่างตัวละคร จะต้องมีความสอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร

6. ทิศนะ, มุมมอง (Point of view) หมายถึงกลวิธีการเล่าเรื่องราวให้ผู้อ่านรับทราบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยผ่านผู้เล่าเรื่องออกไปด้วยการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 หรือบุรุษที่ 3 ให้เป็นผู้คลี่คลายขยายเรื่องให้ผู้อ่านได้รับรู้ในมุมมองที่ผู้เขียนกำหนดให้ผู้เล่าเรื่องเลือกใช้

7. การเปิดเรื่อง (Opening) คือ การเริ่มต้นในฉากแรกของเรื่องที่เขียนเพื่อสร้างความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามงานเขียนเรื่องนั้น ๆ

8. การดำเนินเรื่อง (Action) คือ การกำหนดให้ตัวละครแสดงบทบาทเรื่องราวไปตามที่ผู้เขียนกำหนดไว้ในโครงเรื่องที่ระบุเพื่อบ่งบอกเรื่องราวแก่ผู้อ่าน

9. การปิดเรื่อง (Ending) คือการจบเรื่องซึ่งจะคลี่คลายปมสงสัย ปมปัญหาทั้งหมดลง (หรืออาจจะทิ้งค้างไว้ให้ผู้อ่านคิดต่อไปก็ได้)

10. ท่วงทำนองการเขียน (Style) คือ ลีลาการใช้ถ้อยคำสำนวน เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด เจตคติของนักเขียนซึ่งระบายความลึกซึ้ง ความชัดเจนชีวิต สะท้อนความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือ

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า เรื่องสั้นมีองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่องหรือแนวคิด ฉาก ตัวละคร บทสนทนา โดยนักเขียนแต่ละคนจะมีกลวิธีการดำเนินเรื่อง และท่วงทำนองการเขียนแตกต่างกันไป เป็นเอกลักษณ์ของนักเขียนท่านนั้น

3. นวนิยาย

นวนิยายเป็นวรรณกรรมบันเทิงประเภทหนึ่งที่มีความนิยมจากผู้อ่าน มีองค์ประกอบและลักษณะการเขียนเฉพาะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ความหมายของนวนิยาย

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 564) ได้ให้คำจำกัดความของคำนวนิยายไว้ว่า “นวนิยายเป็นบันเทิงคดีร้อยแก้วขนาดยาวรูปแบบหนึ่ง มีตัวละคร โครงเรื่อง เหตุการณ์ในเรื่องและสถานที่ที่ทำให้เนื้อเรื่องมีความสมจริง”

ไพโรจน์ บุญประกอบ (2539: 103) ได้อธิบายความหมายของนวนิยายไว้ว่า “นวนิยาย คือ บันเทิงคดีร้อยแก้วที่มีความยาวไม่จำกัด สามารถพลิกแพลงกลวิธีการเขียนได้หลากหลาย ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตไม่ว่าทางกายหรือทางจิต พฤติกรรมทุกชนิดของมนุษย์สามารถนำมาผูกเป็นเนื้อเรื่องของนวนิยายได้ นวนิยายอาจจะเกิดจากจินตนาการหรือความจริงผสมจินตนาการก็ได้”

วิภา กองกะนันท์ (2540: 16) ได้สรุปคำจำกัดความของคำว่า “นวนิยาย” ว่า “นวนิยาย คือ บทประพันธ์ที่เป็นบันเทิงคดีร้อยแก้ว มีหลายแนวเรื่อง เรื่องราวในนวนิยายเป็นเรื่องสมมุติ ซึ่งผู้แต่งใช้กลวิธีนำเสนอที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกว้าวหรือรู้สึกราวกับว่าเรื่องราวในนวนิยายเป็นเรื่องจริงที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว กำลังเกิดอยู่ หรืออาจจะเกิดขึ้นได้จริงต่อไปในอนาคต”

ยุวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา (2542: 108) กล่าวว่า นวนิยาย หมายถึง เรื่องแต่งแบบร้อยแก้วที่มีความยาวเป็นเล่ม ผู้แต่งสมมติตัวละคร เหตุการณ์ เรื่องราว และสถานการณ์ขึ้นมาให้มีลักษณะสมจริงรวมทั้งใช้พฤติกรรมในชีวิตจริงของมนุษย์เพื่อแสดงความคิด เสนอสาระ และให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543: 112) ได้ให้คำจำกัดความงานเขียนประเภทนวนิยาย ไว้ว่า

...นวนิยาย เป็นร้อยแก้วเรื่องสมมุติที่มีลักษณะคล้ายกับเรื่องสั้น แต่มีเนื้อเรื่องยาวกว่าเรื่องสั้น เพราะผู้แต่งสามารถแสดงเหตุการณ์ในเรื่องให้ละเอียดได้หลายแง่มุมหลายมุม แสดงสถานที่ในเรื่องได้หลายแห่ง และสร้างตัวละครได้โดยไม่จำกัดจำนวน สุดแต่ผู้แต่งจะเห็นว่าเหมาะสม นอกจากนี้แนวคิดของเรื่องก็อาจมีได้หลายประเด็นทั้งแนวคิดเอกและแนวคิดรอง...

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า นวนิยาย หมายถึง วรรณกรรมบันเทิงคดียาว เป็นเรื่องสมมุติที่เกิดจากจินตนาการของนักเขียน มีแก่นเรื่องหลักและแก่นเรื่องรอง มีตัวละคร ฉากที่หลากหลาย สอดคล้องกับการดำเนินเรื่อง มุ่งให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านพร้อมสอดแทรกแง่คิด

3.2 องค์ประกอบของนวนิยาย

ไพโรจน์ บุญประกอบ (2539: 118- 211) จำแนกองค์ประกอบของนวนิยาย ดังนี้

1. แก่นเรื่อง เป็นแกนสำคัญที่จะบังคับเรื่องให้ดำเนินไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ แก่นเรื่องของนวนิยายมักจะเป็น “ลักษณะอันเป็นนิสัธรรมดา ธรรมชาติของโลกและมนุษย์ที่ผู้แต่งมองเห็น และมุ่งหมายจะแสดงลักษณะนั้นออกมาให้ปรากฏแก่ผู้อ่าน”

2. โครงเรื่อง (Plot) หมายถึง การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องเพื่อสามารถเสนอแก่นเรื่องที่ผู้เขียนประสงค์จะสื่อสารไปยังผู้อ่าน โครงเรื่องนวนิยายประกอบด้วย โครงเรื่องใหญ่ (Main-Plot) และ โครงเรื่องย่อย (Sub-Plot)

3. ตัวละคร (Character) คือสิ่งที่ทำให้เรื่องสามารถดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ขัดแย้งและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องจะเกิดขึ้นไม่ได้หากขาดตัวละครมาเป็นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ

3.1 ตัวเอกของเรื่อง (Hero or Protagonist) คือ พระเอก-นางเอกที่บทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง

3.1.1 ตัวเอกตามแบบฉบับ (Traditional Hero) คือตัวเอกที่เป็นคนดีพร้อม เก่งกล้าสามารถ รูปร่างงดงาม สามารถเอาชนะอุปสรรคขัดแย้งทั้งปวงด้วยคุณลักษณะที่เพียบพร้อมอยู่ในตัว

3.1.2 ตัวเอกประเภทขบขัน (Comic Hero) ตัวเอกประเภทนี้อาจจะแฝงความซื่อจนมองเฟิ่น ๆ คล้ายเซ่อ เซซ เป็น หรือมีบุคลิกลักษณะนิสัยแปลก ๆ ที่ก่อให้เกิดความขบขันแก่ตัวละครอื่น ๆ และผู้อ่าน

3.1.3 ตัวเอกประเภทโศกนาฏกรรม (Tragic Hero) เป็นตัวเอกที่มีคุณสมบัติโดดเด่น น่าจะประสบความสำเร็จในชีวิต แต่กลับล้มเหลวต้องอยู่อย่างทุกข์ทรมานหรือสิ้นชีวิตไปเพราะลักษณะนิสัยเล็ก ๆ น้อย ๆ บางอย่างที่ยกพร่อง หรือถูกเหตุการณ์ สถานการณ์กดดันบีบบังคับจนต้องประสบชะตากรรมดังกล่าว

3.2 ผู้ร้ายหรือฝ่ายปรปักษ์ (Villain or Antagonist) เป็นตัวละครฝ่ายตรงข้ามกับตัวเอก ความขัดแย้งหลักของเรื่องที่ตัวเอกต้องฟันฝ่าคลี่คลายให้สำเร็จจะเกิดจากการกระทำของตัวละครประเภทนี้

3.3 ตัวละครย่อย (Foil) ตัวละครประเภทนี้มีบทบาทในความขัดแย้งของเรื่องน้อย บางทีเกือบจะไม่มีเลย แต่ทำหน้าที่เป็นตัวเปรียบเทียบหรือให้ภาพที่ชัดเจนแก่ตัวเอกหรือผู้ร้าย

4. ฉาก (Setting) ในนวนิยายใช้ฉากได้มากโดยไม่จำกัด ถ้าฉากนั้น ๆ สำคัญต่อการดำเนินเรื่องไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการและเหมาะสมกลมกลืนกับองค์ประกอบโดยรวมของนวนิยายเรื่องนั้น ๆ

5. อารมณ์และบรรยากาศ (Mood and Atmosphere) มีหลายอารมณ์และบรรยากาศ แต่จะมีอารมณ์และบรรยากาศหลักของเรื่องอยู่

6. บทสนทนา (Dialogue) นวนิยายไม่สามารถขาดบทสนทนาของตัวละครไปได้ ใช้ในการดำเนินเรื่อง บ่งบอกลักษณะนิสัยตัวละครได้ และผลพลอยได้ก็คือทำให้เกิดความสมจริง ตัวละครซึ่งก็คือมนุษย์ย่อมต้องพูดจากัน ทั้งยังช่วยสลับฉาก ไม่ให้เกิดความซ้ำซากน่าเบื่อหน่ายอีกด้วย

วิภา กองกานันท์ (2540: 5-15) กล่าวว่า เนื้อหาของนวนิยายจะต้องประกอบด้วยเรื่องราว ตัวละคร และฉาก รายละเอียดดังนี้

1. เรื่องราว (Story) ต้องเป็นเรื่องสมมุติ กล่าวคือ เป็นเรื่องที่ผู้แต่งเนรมิตขึ้นจากจินตนาการ โดยเขียนขึ้นให้ดูราวกับว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง

2. ตัวละคร (Character) ตัวละครในนวนิยายโดยทั่วไปเป็นมนุษย์ปुरुชน น้อยเรื่องมีสัตว์เป็นตัวละครเอก มีมนุษย์เป็นตัวประกอบ เช่น นิกกับพิม ของ ว.ณ.ประมวลมารค มนุษย์ในนวนิยายโดยทั่วไปเป็นคนสมมุติ คือ เป็นคนที่ผู้แต่งเสกสรรปั้นสร้างขึ้นให้มีลักษณะ บุคลิกภาพ และวิถีชีวิตคล้ายมนุษย์ปुरुชนที่ผู้อ่านสัมผัสอยู่ในชีวิตประจำวัน

3. ฉาก (Setting) ผู้แต่งอาจใช้สถานที่จริง หรืออาจสมมุติสถานที่ขึ้นให้ผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นสถานที่ที่มีอยู่จริงทั้งหมดก็ได้ เช่น วัดบวรนิเวศน์เป็นฉากใน “เรื่องสนุกนี้” ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีอยู่จริง ในขณะที่หมู่บ้านไผ่แดงในนวนิยายเรื่อง ไผ่แดง เป็นฉากสมมุติ

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 182-163) จำแนกองค์ประกอบของนวนิยาย ดังนี้

1. แก่นเรื่อง คือ แนวคิดสำคัญของเรื่องที่ผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ นวนิยายมีแนวคิดที่จะเสนอให้ผู้อ่านได้ทราบหลายแนวฉะนั้นแนวคิดในนวนิยายจึงแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ ความคิดของเรื่องทั้งเรื่อง เรียกว่า แนวคิดเอก (Major theme) และความคิดเฉพาะบางตอนของเรื่อง เรียกว่าแนวคิดรอง (Minor theme)

2. โครงเรื่อง ประกอบด้วยปัญหาข้อขัดแย้งด้านพฤติกรรม ด้านเหตุการณ์และด้านอารมณ์ของตัวละคร เพื่อให้ผู้อ่านสนใจอยากรู้คำเฉลยในตอนจบ มีโครงเรื่องซับซ้อนกว่าเรื่องสั้น

3. ตัวละคร คือผู้ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง หรือเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในเรื่อง

4. บทสนทนา คือ คำพูดที่ตัวละครใช้ได้ตอบกันในเรื่อง บทสนทนาที่ดีต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตัวละคร ต้องสอดคล้องกับบรรยากาศในเรื่องและที่สำคัญต้องมีลักษณะสมจริง คือมีคำพูดที่เหมือนกับบุคคลในชีวิตจริงใช้พูดจากัน

5. ฉาก หมายถึงเวลาและสถานที่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่ช่วยบอกให้ผู้อ่านรู้ว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อใด ที่ไหน ที่นั้นมีลักษณะอย่างไร

6. บรรยาย คือรายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้แต่งสร้างขึ้นในงานเขียนเพื่อก่อให้เกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่งและมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวละคร

นอกจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของนวนิยายแล้ว วิภา กงกะนันท์ (2540: 5-15) กล่าวถึงกลวิธีการประพันธ์ของนวนิยาย ได้แก่

1. วัตถุดิบ (Material) วัตถุดิบที่นักเขียนนวนิยายขาดมิได้เลย คือ จินตนาการ นอกจากนี้ยังนิยมใช้วัตถุดิบจากแหล่งอื่น ๆ คือ ประวัติศาสตร์ สังคมร่วมสมัยของผู้เขียน อุดมคติประวัติ เป็นต้น ข้อควรสังเกตประการหนึ่ง คือ ไม่ว่าผู้แต่งจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ อุดมคติประวัติหรือประสบการณ์หรือโลกทัศน์ของผู้แต่ง มักสอดแทรกอยู่ในนวนิยายที่เขาเขียนขึ้นมากบ้างน้อยบ้างเสมอ

2. วิธีการนำเสนอ (presentation) ในการนำเสนอวิทยานิพนธ์ ผู้แต่งจะเลียนแบบวิธีการสื่อสารที่บุคคลจริงใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีลีลาเป็นร้อยแก้ว มี 2 ลักษณะที่แตกต่างกัน แต่ใช้คู่กันไปเสมอ ดังนี้

2.1 วิธีการดำเนินเรื่อง ผู้แต่งจะใช้ร้อยแก้วแบบต่าง ๆ เช่น ใช้บรรยายโวหารในการเล่าเรื่องหรือเสนอเหตุการณ์ ใช้พรรณนาโวหารในการอธิบายลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ภาษาที่ใช้ในการดำเนินเรื่องโดยปกติจะเป็นภาษาในมาตรฐาน

2.2 วิธีการเสนอบทสนทนาของตัวละคร ผู้แต่งจะเลียนแบบวิธีการที่มนุษย์ปฎิภาณโดยทั่วไปใช้ติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวันเช่นกัน ภาษาที่ใช้จะมีลักษณะสอดคล้องกับสถานภาพทางสังคม เพศ วัย ภูมิปัญญา อารมณ์ และอนุภาคต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นตัวละครแต่ละตัวที่มี “เอกลักษณ์” ต่างกัน

3. แนวเรื่อง (Theme) วิทยานิพนธ์จะต้องมีแนวเรื่องหลายแนว แนวเรื่องที่แทบจะขาดมิได้ คือ แนวเรื่องความรัก และการแต่งงาน นอกจากนั้นก็จะเป็นแนวเรื่องหลากหลายขึ้นอยู่กับเจตนาของของผู้แต่ง เช่น ความยุติธรรมในสังคม ความขัดแย้งทางวัฒนธรรม เป็นต้น

4. พล็อต หรือ โครงเรื่อง วิทยานิพนธ์โดยทั่วไปจะมีหลายพล็อต มีพล็อตใหญ่หรือโครงเรื่องใหญ่ และมักจะมีโครงเรื่องย่อย ในขณะที่เรื่องสั้นไม่มี เช่น เรื่องหลายชีวิต ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช มีโครงเรื่องย่อยของเรื่องสั้นแต่ละเรื่อง ซึ่งผู้แต่งเรียงร้อยไว้ด้วยกันในกรอบของโครงเรื่องใหญ่ ที่มีคำถามเกี่ยวกับมรณธรรมเป็นแนวเรื่องกำกับไว้ ดังนี้ หลายชีวิตที่มาจากที่ต่าง ๆ กัน คนละวัย คนละเพศ คนละอาชีพ แต่มาจมลงพร้อมกัน ณ สถานที่เดียวกัน อาการอย่างเดียวกัน และเวลาเดียวกัน ใครจะเป็นผู้วินิจฉัย เป็นผู้ชี้ขาดได้ว่า กรรมอันใดเป็นเหตุให้เป็นเช่นนั้น

จากความหมาย และแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของวรรณกรรมบันเทิง ได้แก่ เรื่องสั้น และนวนิยาย สรุปได้ว่า องค์ประกอบของเรื่องสั้น และนวนิยาย มีส่วนคล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ได้แก่

1. แก่นเรื่อง คือ แนวคิดสำคัญของเรื่อง หรือความคิดหลักที่ผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านรับรู้

2. โครงเรื่อง คือ การลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเหตุการณ์เป็นแนวทางในการดำเนินเรื่องของผู้แต่ง

3. ตัวละคร คือ ผู้ดำเนินเรื่อง หรือเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในเรื่อง

4. บทสนทนา คือ คำพูดที่ตัวละครใช้โต้ตอบกันในเรื่อง มีความสมจริงเหมาะกับลักษณะตัวละครแต่ละตัว นอกจากนี้อาจเป็นการดำเนินเรื่องให้เรื่องราวเดินหน้าไปได้ด้วย

5. ฉาก หมายถึง เวลาและสถานที่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ มีส่วนช่วยในการดำเนินเรื่อง

6. บรรยายภาพ คือ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้แต่งสร้างขึ้นในงานเขียนเพื่อก่อให้เกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

7. วัตถุประสงค์ในการเขียน คือ จินตนาการหรือประสบการณ์โดยตรงของนักเขียน ที่นำมาใช้ในการเขียน

8. กลวิธีการดำเนินเรื่อง คือ การใช้บทสนทนาของตัวละคร หรือ บทบรรยายเพื่อเล่าเรื่องราว ๆ ต่างในเรื่องให้ดำเนินไป

วรรณกรรมบันเทิง ประเภทนวนิยาย และเรื่องสั้น มีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก และบรรยายภาพ คำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง จึงปรากฏองค์ประกอบต่าง ๆ ของวรรณกรรมบันเทิง เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน และจูงใจให้ผู้อ่านเลือกอ่าน หรือซื้อหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้น ๆ ทั้งนี้อาจมีเพียง 1 องค์ประกอบหรือมากกว่า ขึ้นอยู่กับการออกแบบ และวัตถุประสงค์ที่สำนักพิมพ์ต้องการสื่อถึงลักษณะเด่นของวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในวรรณกรรมบันเทิง

วานิช จรุงกิจอนันต์ (2546: 71) ได้เขียนบทความเรื่อง “หลักการเขียนและบรรณาธิการกิจ” กล่าวว่า สิ่งที่บรรณาธิการควรทำ คือ ควรแน่ใจว่าคนอ่านได้รับสารที่จำเป็นทั้งหมด ป้องกันความผิดพลาดจากข้อเท็จจริง แก้ไขไวยากรณ์ การสะกด ให้แน่ใจว่าข้อเขียนนั้นเป็นที่ยอมรับและไปกันได้กับองค์การ ตรวจสอบข้อความที่มีความหมายไม่ชัดเจน คลุมเครือ แก้ไขในเบื้องต้นให้ข้อความกระชับได้ใจความ เอาใจใส่ให้มากกับรูปแบบ และพยายามช่วยให้คนอ่านเข้าใจข้อเขียนนั้นได้ง่าย

มานพ ถนอมศรี (2547: 85-88) ได้เขียนบทความเรื่อง “หนังสือครูทำได้” กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือที่สำคัญมี 2 ประการ คือ เนื้อหา และรูปแบบ เนื้อหา หมายถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอในหนังสือแต่ละเล่มถ่ายทอดโดยตัวอักษร ภาพประกอบและเครื่องช่วยอ่านต่าง ๆ ส่วนรูปแบบ หมายถึง รูปร่างหน้าตาของหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อเหมาะสมและจูงใจในการอ่านโดยมีส่วนประกอบได้แก่ ขนาดของรูปเล่ม จำนวนหน้า การจัดรูปเล่มให้สวยงาม ขนาดตัวอักษร ขนาดภาพประกอบ และการเข้าเล่มที่เหมาะสม

สุรชาติพิย์ โมราลาย (2537) ศึกษาลีลาการเขียนเชิงวารสารศาสตร์ของบรรณาธิการ ผลการวิจัยพบว่านอกจากกระบวนการบรรณาธิกรณินิตยสารในขอบเขตต่าง ๆ เช่น การตรวจสอบข้อเท็จจริง การใช้ภาษา การตรวจสอบเรื่องความถูกต้อง สำนวน ลีลาการนำเสนอ การเขียนหัวข่าว หัวรอง ความนำ ความต่อเนื่อง การเลือก คัด ตัด ต่อ ย้ำ รวมไปถึงการดูแล เรื่องการใช้ขนาดตัวอักษร รูปภาพ และความรับผิดชอบในเรื่องของกฎหมาย หรือจริยธรรมของบรรณาธิการแล้ว ปัจจัยที่กำหนดลีลาการเขียนเชิงวารสารศาสตร์มี 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านนิตยสาร ปัจจัยด้านบรรณาธิการ และปัจจัยด้านการเขียนโดยมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในการกำหนดลีลาการเขียนเชิงวารสารศาสตร์

สกวรัตน์ หาญกาญจนสุวัฒน์ (2544) ศึกษากลวิธีทางวรรณศิลป์กับการตีความของศักดิ์ศิริ มีสมสืบ ทั้งเรื่องสั้นและกวีนิพนธ์ พบว่า มีลักษณะที่โดดเด่นทั้งกลวิธีการใช้ภาษาและกลวิธีการนำเสนอ ด้านกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่สร้างความหลายนัย ได้แก่ การใช้คำหลายนัยและสัญลักษณ์ การใช้คำสรรพนาม การนำเสนอตัวละคร และการปิดเรื่อง ส่วนกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่กระตุ้นการพิจารณาขบคิด ได้แก่ การใช้ภาพพจน์ การซ้ำและการสร้างสมดุลทางโครงสร้าง การตั้งคำถาม การตั้งชื่อเรื่อง การนำเสนอตัวละคร การปิดเรื่อง และการลำดับภาพ ศักดิ์ศิริใช้กลวิธีต่าง ๆ

สอดคล้องกับสารที่ต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน ทำให้เห็นว่ากลวิธีทางวรรณศิลป์มีความเกี่ยวข้องกับการตีความเป็นอย่างมาก

วรรณพร ปิ่นแก้ว (2547) ศึกษาวิเคราะห์การสื่อความหมายในเรื่องสั้นของวินทร์ เลียววาริณ จำนวน 6 เล่ม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2546 ด้านกลวิธีการนำเสนอสาร และด้านความหมาย พบว่า ด้านกลวิธีการนำเสนอสาร มีขั้นตอนการนำเสนอสาร 2 ส่วน คือ แนวเรื่องและกลวิธีการแต่ง แนวเรื่องพบ 3 แนว ได้แก่ แนวสังคม แนวการเมือง และแนวปรัชญา ด้านกลวิธีการแต่ง มีขั้นตอน คือ วางโครงเรื่อง กำหนดผู้เล่าเรื่อง และการนำเสนอเรื่อง ด้านความหมาย พบ 2 ประการ คือ ความหมายเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์และความหมายเกี่ยวกับสังคมมนุษย์ ด้านการสื่อความหมาย พบว่า ใช้กลวิธีการนำเสนอสารประกอบกับองค์ประกอบทางวรรณกรรมช่วยสื่อความหมายในเรื่อง โดยสื่อผ่านกลวิธีการนำเสนอสาร ได้แก่ กลวิธีการเล่าเรื่อง นำเสนอของภาพยนตร์และเทคนิคทางศิลปะ และการนำเสนอเรื่อง กลวิธีการนำเสนอเพื่อสื่อความหมายพบ 3 กลวิธี ได้แก่ การสร้างตัวละคร การเลือกกลวิธีการเล่าเรื่อง และการนำเสนอเรื่อง จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นแบบลักษณ์ในการเขียนเรื่องสั้นของวินทร์ เลียววาริณ 4 ลักษณะ คือ การประสาณศิลป์ การใช้จินตนาการลง การเว้นที่ว่างให้เติมจินตนาการ และการจบเรื่องแบบหักมุม

นิชาพร ยอดมณี (2551) ศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นของสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ จำนวน 55 เรื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2535-2547 ด้านแนวคิด และกลวิธีนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ พบว่า เรื่องสั้นของสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ มีการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านเสรีภาพ ด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง ด้านความต้องการทางเพศ ด้านคุณธรรม ด้านค่านิยมทางสังคม และด้านบทบาทในสังคม โดยใช้กลวิธีในการเสนอเรื่องสั้น 2 วิธี คือ กลวิธีการเสนอเรื่อง และกลวิธีการใช้ภาษา กลวิธีการเสนอเรื่อง ได้แก่ การเสนอเรื่องโดยตัวละครเป็นผู้เสนอเรื่องโดยตรง และโดยวิธีแสดงกระแสสำนึก ส่วนกลวิธีการใช้ภาษา ใช้กลวิธี 3 วิธี ได้แก่ การใช้คำ การใช้ภาพพจน์ และการใช้สำนวน มีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งสามารถนำผู้อ่านให้เข้าใจถึงแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

ชนิกานต์ กู้เกียรติ (2540) ศึกษาวิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสินที่ได้รับรางวัล จำนวน 17 เรื่อง เพื่อพัฒนาการด้านแนวคิด ตัวละครและกลวิธีการประพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า นวนิยายของกฤษณา อโศกสิน เสนอแนวคิด 5 แนวคือ แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว ความรัก แนวทางดำเนินชีวิต สังคม และการเมือง โดยมีความหลากหลายครอบคลุมทั้งในระดับแคบและกว้างทำให้นวนิยายมีความน่าสนใจ ด้านตัวละคร กฤษณา ใช้ตัวละครเอกและตัวละครรองที่มีลักษณะร่วม

กันบางประการ ทั้งลักษณะทางกายภาพและลักษณะนิสัย โดยตัวละครฝ่ายหญิงจะมีบทบาทเด่นในเรื่องเป็นส่วนใหญ่มากกว่าตัวละครฝ่ายชาย ด้านกลวิธีการประพันธ์ ฤกษ์ฉายใช้หลายวิธี ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่องโดยใช้สัญลักษณ์ การเล่าเรื่องโดยผู้เขียนเป็นผู้เล่าแบบผู้รู้แจ้งเห็นจริง และมีการดำเนินเรื่องหลายแบบ โดยสรุปแล้วพบว่านวนิยายของฤกษ์ฉายมีพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน คือ มีพัฒนาการด้านแนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวและแนวคิดเกี่ยวกับสังคม มีพัฒนาการด้านแนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวและแนวคิดเกี่ยวกับสังคม มีพัฒนาการด้านตัวละครทั้งลักษณะร่วมและบทบาทเด่น ด้านกลวิธีการประพันธ์มีพัฒนาการการตั้งชื่อเรื่องและการดำเนินเรื่อง

ปิ่นวรรณ วาจาาม (2548) ศึกษาลีลาภาษาในนวนิยายของว.วินิจฉัยกุล ที่ได้รับรางวัลในช่วง พ.ศ.2525- พ.ศ.2542 จำนวน 14 เรื่อง พบว่า ว.วินิจฉัยกุล เลือกใช้คำได้เหมาะสมแก่เนื้อเรื่องและตัวละคร นิยมใช้สำนวนไทย สุภาษิต คำพังเพย ใ้บทเพลงหรือบทกวี ใช้โวหารอุปมาอุปลักษณ์ ฯลฯ ด้านการใช้ประโยคนิยมใช้ประโยคสั้นที่เป็นประโยคความเดียว ว.วินิจฉัยกุล มีลีลาภาษาในการแตงนวนิยายได้อย่างสมบูรณ์สอดคล้องกับยุคสมัย เหมาะสมแก่เนื้อเรื่องและตัวละคร ตลอดจนการใช้โวหารแสดงทัศนะได้อย่างคมคายลึกซึ้ง

สง่า คำจัด (2546) ศึกษาวรรณกรรมคำโปรยในใบปิดหนังไทย เพื่อศึกษาพัฒนาการของคำโปรยในใบปิดหนังไทยที่มีลักษณะเฉพาะตัว ผลการวิจัยพบว่า หนังได้เข้ามาฉายในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2440 และมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ยุคบุกเบิก ยุคหนังเสียงในฟิล์ม ยุคหนัง 16 ม.ม. ยุคหนังไทย 35 ม.ม. ยุคประกอบตัว ยุคหนังวัยรุ่น และยุคใหม่ โดยมีสื่อโฆษณาประเภทใบปิดหนังคู่มากับหนังไทยทุกเรื่อง องค์ประกอบในใบปิดหนังนอกจากภาพที่เป็นองค์ประกอบหลักแล้วยังมีชื่อเรื่อง ข้อมูลทั่วไป คำโฆษณา และคำโปรย โดยมีพัฒนาการดังนี้ ยุคที่คละกันระหว่างคำโฆษณา (พ.ศ.2550-2530) ยุคปรับตัวที่แยกคำโฆษณากับคำโปรยชัดเจน (พ.ศ. 2531-2540) และยุคใหม่ที่ทำให้ความสำคัญของคำโปรยพอ ๆ กับชื่อหนัง (พ.ศ.2540-2546) ส่วนการสะท้อนภาพสังคมไทย พบ 8 ด้าน ได้แก่ สภาพสังคมตามสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ สภาพสังคมไทยตามชาติพันธุ์ สภาพสังคมไทยตามภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น สภาพสังคมไทยตามความรู้และอาชีพ สภาพสังคมเมืองกับสังคมชนบท สภาพของสังคมที่แสดงความสัมพันธ์ของคนในสังคม สภาพสังคมแสดงลักษณะความเชื่อและค่านิยมทางด้านต่าง ๆ และสภาพสังคมไทยที่แสดงความเป็นชนชั้นและความเป็นอยู่

พาทีนธลักษณ์ ศิริชัย (2551) ศึกษาลักษณะโครงสร้างและภาษาโฆษณาในคำโปรยปกแผ่นวีซีดีภาพยนตร์ไทย ประเภทสยองขวัญ ต่อสู้ ตลก และชีวิต ตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2549 –

1 สิงหาคม 2550 จำนวน 46 เรื่อง พบว่า ลักษณะโครงสร้างของคำโปรยปกหน้าแผ่นวีซีดีภาพยนตร์ไทย ได้แก่ ชื่อภาพยนตร์, พาดหัว, รายชื่อนักแสดงนำและผู้กำกับ โครงสร้างคำโปรยปกหลังแผ่นวีซีดีภาพยนตร์ไทย ได้แก่ ชื่อภาพยนตร์, พาดหัว, ข้อความบรรยาย, ส่วนลงท้าย, รายชื่อนักแสดงนำและผู้กำกับ ส่วนลักษณะเนื้อหา พบว่ามี 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบเรื่องย่อ และแบบสรุปเรื่อง ด้านลักษณะการใช้วจนภาษา ด้านการใช้คำ พบ 7 ชนิด ได้แก่ คำสัมผัส คำซ้ำ คำทับศัพท์ คำย่อ คำตัด คำเรียกชื่อ และคำราชาศัพท์ ด้านการใช้ประโยค พบ 3 ประเภท คือ การแจ้งให้ทราบ การถามให้ตอบ และการบอกให้ทำ ส่วนลักษณะการใช้วจนภาษาด้านการใช้ภาพประกอบ พบ 2 ประเภท ได้แก่ ภาพที่เน้นบุคคล และภาพที่เน้นเหตุการณ์ ด้านการใช้ตัวอักษร พบว่า มีการใช้ตัวอักษรแบบพิมพ์ และตัวอักษรแบบตัวเขียน นอกจากนี้ผลการเปรียบเทียบการใช้วจนภาษาและอวจนภาษาในคำโปรยปกแผ่นวีซีดีภาพยนตร์ไทย พบว่า ภาพยนตร์ไทยแต่ละประเภทมีการใช้วจนภาษาและอวจนภาษาแตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในวรรณกรรมบันเทิง พบว่าวรรณกรรมบันเทิงมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความบันเทิง และสอดแทรกแนวคิดของนักเขียน มีโครงเรื่อง ฉาก และตัวละครที่หลากหลาย การใช้ภาษาในวรรณกรรมบันเทิงจึงมีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือมีการใช้คำ การใช้ประโยค และการใช้ภาพพจน์ที่เหมาะสมกับเนื้อหา และสถานการณ์ในเรื่อง ทำให้วรรณกรรมบันเทิงได้รับความนิยมจากผู้อ่านเสมอมา

โดยสรุป จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาในวรรณกรรมบันเทิง ส่วนประกอบของหนังสือ และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้นและนวนิยาย ผู้วิจัยประมวลความรู้ต่าง ๆ ข้างต้น เพื่อนำไปใช้ในการสร้างเกณฑ์วิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษา และเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย โดยมีรายละเอียดของการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คำโปรยปกหลังของหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภท เรื่องสั้น และนวนิยาย ที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ.2533 – พ.ศ. 2550 จากสำนักพิมพ์ 6 แห่งรวมหนังสือวรรณกรรมบันเทิงจำนวน 200 เล่ม โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มเลือกหนังสือวรรณกรรมบันเทิงจากสำนักพิมพ์ที่ตีพิมพ์หนังสือวรรณกรรมบันเทิงมาเป็นระยะเวลานาน มีผลงานจากนักเขียนจำนวนหลายท่าน และได้รับความนิยมจากผู้อ่านจำนวนมาก แต่ละสำนักพิมพ์มีรูปแบบการพิมพ์ที่มีเอกลักษณ์ ผู้วิจัยจึงสุ่มเลือกหนังสือวรรณกรรมบันเทิงจากสำนักพิมพ์ทั้ง 6 แห่งนี้ จำนวน 200 เล่ม ดังรายละเอียดหนังสือแต่ละเล่มในภาคผนวก

การคัดเลือกข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อมูลโดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย
2. คัดเลือกหนังสือวรรณกรรมบันเทิงที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2533-พ.ศ.2550
3. คัดเลือกหนังสือวรรณกรรมบันเทิงที่ตีพิมพ์จากสำนักพิมพ์ที่มีชื่อเสียง และได้รับความนิยมจากผู้อ่าน จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์มติชน สำนักพิมพ์ดอกหญ้า สำนักพิมพ์ดับเบิลได้นายน์ แพรวสำนักพิมพ์ สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม และสำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ หนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย จำนวน 200 เล่ม จากสำนักพิมพ์ 6 แห่ง รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนวรรณกรรมบันเทิงแยกตามสำนักพิมพ์

สำนักพิมพ์	เรื่องสั้น (เล่ม)	นวนิยาย (เล่ม)
มติชน	21	17
ดอกหญ้า	15	22
ดับเบิลยู	14	20
แพรวสำนักพิมพ์	14	17
ณ บ้านวรรณกรรม	-	35
ประพันธ์สาส์น	14	11
รวม	78	122

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง” ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

การใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

1. การใช้คำ

1.1 การใช้คำสัมผัส คือ การใช้คำคล้องจองกันเพื่อย้ำความ และเกิดความไพเราะในการอ่าน คำสัมผัส ได้แก่ สัมผัสอักษร คือ คำที่ซ้ำพยัญชนะเดียวกัน และสัมผัสสระ คือ คำที่มีเสียงสระกับตัวสะกดในมาตราเดียวกัน

1.2 การใช้คำซ้ำ คือ ใช้คำคำเดียวกันมากกว่าสองครั้ง เพื่อทำให้ความหมายของคำเน้นหนักขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไป การใช้คำซ้ำในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงมีความสำคัญ คือ ทำให้ข้อความนั้นมีความหมายชัดเจนขึ้น

1.3 การซ้ำคำ คือ การใช้คำเดิมซ้ำกันทำให้ข้อความมีน้ำหนักขึ้น เป็นการแสดงเจตนาของผู้เขียน มีทั้งซ้ำคำและซ้ำประโยค

1.4 การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง การใช้คำที่มีความหมายแฝงไม่ใช่ความหมายตรง เป็นความหมายที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม อาจเป็นการเปรียบเทียบหรือสัมพันธ์กับความรู้สึกของผู้เขียน

1.5 การใช้คำภาษาต่างประเทศ หมายถึง การใช้คำเรียกสิ่งของ หรือวิทยาการใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโดยไม่มีคำภาษาไทยที่ใช้เรียกสิ่งนั้น จึงใช้คำภาษาต่างประเทศโดยการเขียนด้วยตัวอักษรไทย ทั้งนี้ต้องเขียนให้ถูกต้องตามคำที่กำหนดไว้ในพจนานุกรม

1.6 การใช้คำใหม่ คือ คำที่ไม่เคยมีใช้ในอดีต หรือเป็นคำเดิมที่มีความหมายใหม่ มาใช้ในสังคมปัจจุบัน คำใหม่เกิดขึ้นใหม่เพราะมีสิ่งใหม่ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ควรใช้คำใหม่ให้ถูกต้องตามความหมายที่ผู้เขียนต้องการ เพราะอาจมีบางคนไม่เข้าใจความหมายของคำใหม่นั้น

1.7 การใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ คือ การเลือกใช้คำในบริบทใหม่ ไม่ใช่บริบทเดิมที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ทำให้มีความหมายใหม่เกิดขึ้น ทั้งนี้ต้องพิจารณาจากข้อความแวดล้อมหรือบริบทเพื่อให้เข้าใจความหมายที่แท้จริง

2. การใช้ประโยค แบ่งประ โยคตามเจตนาของผู้ใช้ ดังนี้

2.1 ประโยคแจ้งให้ทราบ คือ ประโยคที่ผู้ส่งสารต้องการบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ได้แก่ ประโยคบอกเล่า และประโยคปฏิเสธ

2.2 ประโยคถามให้ตอบ คือ ประโยคที่ผู้ส่งสารต้องการคำตอบจากผู้รับสาร อาจเป็นการตอบรับหรือปฏิเสธ ได้แก่ ประโยคถามเนื้อความ ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ ประโยคถามให้เลือก

2.3 ประโยคบอกให้ทำ คือ ประโยคที่ผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารทำตามคำสั่ง ได้แก่ ประโยคคำสั่ง ประโยคเชิญชวน ประโยคขอร้อง

3. การใช้ภาพพจน์

3.1 อุปมา เป็นการนำสิ่งที่มีลักษณะเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน โดยมีคำเชื่อม เช่น คล้าย เหมือน ดัง ดังหนึ่ง ราว ราวกับ ดุจ ประดุจ เปรียบปาน เป็นต้น

3.2 อุปลักษณ์ เป็นการนำของที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกันกับสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำแสดงการเปรียบเทียบ แต่สามารถรับรู้ได้โดยนัยว่าหมายถึงสิ่งใด

3.3 บุคลาธิษฐาน คือ การสมมติให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตหรือสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่คนแสดงกิริยาหรือมีความรู้สึกเป็นเหมือนสิ่งมีชีวิตที่ทำกิริยาอาการ

3.4 สมยานาม คือ การใช้ชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่แทนชื่อที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจจะเป็นการสื่อความหมายที่รับรู้กันเฉพาะคนในกลุ่ม

3.5 สัญลักษณ์ เป็นการนำคำที่มีความหมายหนึ่งสมมติขึ้นแทน โดยเป็นความหมายสากลเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

3.6 ปฏิพจน์ เป็นการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ต้องการเรียกร้องความสนใจหรือกระตุ้นให้ผู้อ่านคิด

3.7 นามนัย คือ การกล่าวถึงสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน แต่คำ ๆ นั้น ต้องเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

4. การใช้โวหาร คือ ถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารด้วยการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการ มีชั้นเชิงและมีศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดจินตภาพและความรู้สึกตรงตามกับผู้ส่งสารต้องการ โวหารประกอบด้วย 5 ประเภท ได้แก่

4.1 บรรยายโวหาร คือ การเขียนอธิบาย หรือบรรยายตามลำดับเหตุการณ์ ด้วยถ้อยคำที่ตรงไปตรงมา ไม่เยิ่นเย้อ มุ่งให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ

4.2 พรรณนาโวหาร คือ การเขียนที่สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพ และเกิดอารมณ์ร่วมไปกับผู้เขียน

4.3 เทศนาโวหาร คือ การเขียนอธิบาย ชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตาม ด้วยการใช้ถ้อยคำชักชวน ตั้งสอน หรือโน้มน้าวด้วยเหตุผลต่าง ๆ

4.4 สาธกโวหาร คือ การเขียนที่มีตัวอย่างอ้างอิงให้เกิดความน่าเชื่อถือ และคล้อยตาม มุ่งให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจน

4.5 อุปมาโวหาร คือ การเขียนที่มีสำนวนเปรียบเทียบ โดยการนำสิ่งที่คล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

5. การใช้สำนวน คือ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายโดยนัย ไม่ตรงตามตัว ใช้ต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลานาน ผู้ฟังที่อยู่ในสังคมเดียวกันจะสามารถเข้าใจความหมายของสำนวนนั้นได้ สำนวนเกิดจากมูลเหตุต่าง ๆ เช่น ธรรมชาติ การกระทำ การละเล่น นิทานหรือเรื่องเล่า เป็นต้น สำนวนแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สำนวนเก่า และสำนวนใหม่

เนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

1. โครงเรื่องหรือเรื่องย่อ คือ บทย่อประเด็นสำคัญ ๆ ของหนังสือทั้งเล่มหรือตอนใดตอนหนึ่ง เรื่องย่อมักจะปรากฏในงานเขียนฉบับตัดย่อ หรือในบทนำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545: 421)

2. แก่นเรื่อง คือ แนวคิดสำคัญของเรื่อง หรือความคิดหลักที่ผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านรับรู้

3. **ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละคร** คือ ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับตัวละครที่อยู่ในหนังสือ วรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น เช่น ชื่อ เพศ อายุ อาชีพ อุปนิสัย หรือบุคลิกลักษณะของตัวละครที่เป็น ผู้ดำเนินเรื่อง หรือเป็นตัวละครเอกที่มีความโดดเด่น

4. **คำนิยาม** หมายถึง ความนำขนาดสั้นของหนังสือมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำนำและบทนำ โดยทั่วไปแล้วผู้แต่งมิได้เขียนเองแต่บุคคลอื่นเขียนให้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545: 188)

5. **ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน** คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเขียนวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้น อาจให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภานา ประวัติการศึกษา ผลงาน และรางวัลด้านวรรณกรรมที่ได้รับ

6. **ที่มาหรือจุดมุ่งหมายในการเขียน** คือ ที่มาในการเขียน อาจเป็นแรงบันดาลใจ สภาพ เหตุการณ์บ้านเมือง หรือประสบการณ์ในช่วงชีวิตหนึ่งของนักเขียน

7. **บทสนทนาของตัวละคร** คือ ข้อความที่ตัวละครใช้สนทนาระหว่างกัน และอาจเป็นการ ดำเนินเรื่องไปด้วยแทนการใช้ข้อความบรรยาย

8. **ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักพิมพ์** คือ ข้อความโฆษณา หรือแนะนำผลงานเขียนเรื่องอื่นใน สำนักพิมพ์ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานเรื่องอื่น ๆ ของนักเขียนคนเดียวกัน หากผู้อ่านสนใจสามารถหา ซื้อได้ และเป็นการประชาสัมพันธ์สำนักพิมพ์ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

การสร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา และ องค์ประกอบของวรรณกรรมบันเทิง

2. สร้างเกณฑ์การวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือ วรรณกรรมบันเทิง โดยแบ่งเป็น ด้าน คือ ลักษณะการใช้คำ ลักษณะการใช้ประโยค ลักษณะการใช้

ภาพพจน์ ลักษณะการใช้โวหาร และเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

3. นำเกณฑ์การวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงที่ได้เตรียมไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาลักษณะ โครงสร้างปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง
2. ศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ด้านการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้ภาพพจน์ และการใช้โวหาร
3. ศึกษาลักษณะเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง
4. นำเสนอข้อมูลจากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง
5. สรุปผล และนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษา และเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง โดยนำเสนอผลการศึกษวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ ผลการวิเคราะห์การใช้ภาษา และผลการวิเคราะห์เนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

การใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

จากการศึกษาการใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง พบลักษณะการใช้ภาษา ดังนี้

1. การใช้คำ

1.1 การใช้คำสัมผัส คือ การใช้คำคล้องจองกันเพื่อย้ำความ และเกิดความไพเราะในการอ่าน คำสัมผัส ได้แก่ สัมผัสอักษร คือ คำที่ซ้ำพยัญชนะเดียวกัน และสัมผัสสระ คือ คำที่มีเสียงสระกับตัวสะกดในมาตราเดียวกัน

1.1.1 การใช้คำสัมผัสอักษร ตัวอย่าง

“...แต่พวกเธอก็มีความคิด มีสิทธิ์เป็นเจ้าของชีวิตของตนเอง
จึงยินยอมฝ่าฝืน เพื่อเดินไปในทางที่ใฝ่ฝัน ฝ่าฟันกับอุปสรรคมากมาย”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ดงดอกเหมย)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้คำสัมผัสอักษร คือ ใช้ตัวอักษรที่มีเสียงคู่กัน ได้แก่ “ฝ” และ “ฟ” ในคำว่า “ฝ่าฝืน” “ใฝ่ฝัน” และ “ฝ่าฟัน” ผู้เขียนใช้คำสัมผัสอักษรเพื่อสร้างความคล้องจองใน

ประโยค และแสดงให้เห็นภาพความพยายามของตัวละครเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แม้จะต้องเจออุปสรรคมากมาย

“โอ้...เตโชต้องบังคับด้วยอัคนีบริสุทธิ
ผิวนพรรณผ่องผุดของสาวพรหมจรรย์เป็นอย่างนี้นะหรือ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหาร เล่ม 2)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้คำสัมผัสอักษร คือ ใช้ตัวอักษรที่มีเสียงคู่กัน ได้แก่ “ผ” และ “พ” ในคำว่า “ผิวน” “พรรณ” “ผ่อง” “ผุด” ผู้เขียนใช้คำสัมผัสอักษรเรียงกันเพื่อสร้างความคล้องจองในประโยค และขยายความเรื่องลักษณะของผิวของหญิงสาวมีความเรียบเนียน ขาวใส

“หล่อนนั่งอยู่ใต้ต้นดอกกุหลาบเหลืองลออล้อม
หล่อนนั่งอยู่เช่นนั้นไม่ขยับลุกไปไหน”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง เจ้าลออล้อมมาหรือไร)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้คำสัมผัสอักษร คือ ใช้ตัวอักษรที่มีเสียงเดียวกัน ได้แก่ “ล” ในคำว่า “เหลือง” “ลออ” “ลือ” และ “ลม” ผู้เขียนใช้คำสัมผัสอักษรเรียงกันเพื่อสร้างความคล้องจอง และทำให้ผู้อ่านจินตนาการเห็นภาพดอกกุหลาบสีเหลืองพริ้วไหวไปตามแรงลมพัด

“...แต่เสาคอก มิเคยทอดท้อหรือทอดทิ้งความรู้จากโรงเรียนที่เขาได้”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง แสงทองเหนือขอบฟ้า)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้คำสัมผัสอักษร คือ ใช้ตัวอักษรที่มีเสียงเดียวกัน ได้แก่ “ท” ในคำว่า “ทอดท้อ” และ “ทอดทิ้ง” ผู้เขียนใช้คำสัมผัสอักษรเพื่อสร้างความคล้องจอง และแสดงความรู้สึกภายในจิตใจของตัวละคร

1.1.2 การใช้คำสัมผัสสระ ตัวอย่าง

“ทุกชีวิตล้วนเื้ออวยต่อกัน
 ขัดแย้ง แข่งขัน ล้วนเป็นกฎของป่า”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง หนองอ้อปลูกหน่อกล้วย)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้คำสัมผัสสระ คือ คำว่า “แย้ง” และ “แข่ง” ซึ่งมีเสียงสระและตัวสะกดในมาตราเดียวกัน ได้แก่ สระเอ และตัวสะกดมาตรา แม่กง ผู้เขียนใช้คำสัมผัสสระในประโยคนี้ทำให้เกิดความคล้องจอง เมื่ออ่านทำให้เกิดจังหวะ และเป็นการย้ำความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้เห็นลักษณะของความขัดแย้ง และการแข่งขันในทุกเรื่องของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในสังคมเดียวกันเพื่อให้อยู่รอดได้

“ผมน่าจะเกิดเป็นหมา เพราะเมื่อเกิดเป็นคนแล้วไร้โอกาส ปราศจากวาสนา”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง วันหมา-หมา)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้คำสัมผัสสระ คือ คำว่า “(อ)โอกาส” และ “ปราศ(จาก)” ซึ่งมีเสียงสระและตัวสะกดในมาตราเดียวกัน ได้แก่ สระอา และตัวสะกดมาตรา แม่กด ผู้เขียนใช้คำสัมผัสสระในประโยคนี้ทำให้เกิดความคล้องจอง เมื่ออ่านทำให้เกิดจังหวะ และเป็นการย้ำความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ขยายความหมายของคำว่า “ไร้โอกาส” คือ เป็นคนที่ไม่มีโอกาสเพราะไม่ใช่บุคคลอื่นหรือสิ่งแวดล้อม แต่เป็นเพราะไม่มีโชควาสนาเหมือนคนอื่นซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถมองเห็นหรือมีใครกำหนดได้

“ชายฉกรรจ์ทั้งกายและใจเจียบจั้นรัตนทศสุดประมาณ
 รู้สึกเหงาเปล่าเปลี่ยวใจโดยพลัน”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ข้าวแดง คัมพิก เพื่อนรัก และหยาดฝน)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการใช้คำสัมผัสสระ คือ คำว่า “(เงียบ)งั้น” และ “รัน(ทค)” ซึ่งมีเสียงสระและตัวสะกดในมาตราเดียวกัน ได้แก่ สระอะ และตัวสะกดมาตรา แม่กน ผู้เขียนใช้คำสัมผัสสระในประโยคนี้ทำให้เกิดความคล้องจอง เมื่ออ่านทำให้เกิดจังหวะ และเป็นการย้ำความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แสดงภาพความรู้สึกของตัวละครที่รู้สึกเศร้าใจ ท้อใจ

1.2 การใช้คำซ้ำ คือ ใช้คำคำเดียวกันมากล่าวซ้ำสองครั้ง เพื่อทำให้ความหมายของคำเน้นหนักขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไป การใช้คำซ้ำในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงมีความสำคัญ คือ ทำให้ข้อความนั้นมีความหมายชัดเจนขึ้น ตัวอย่าง

“บ้านหลังนี้เป็นบ้าน ไม้หลังใหญ่ ที่ปลูกด้วยความรักความเมตตา
เพื่อแผ่ให้ลูก ๆ หลาน ๆ ได้พักพิง”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง บ้านย่าสุขสันต์)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำซ้ำ คือ คำว่า “ลูก ๆ หลาน ๆ” หมายความว่า ลูกหลานของตนเองจำนวนหลายคน ผู้พูดอาจเป็นปู่ ย่า ตา หรือยาย จึงมีลูกหลานหลาย ๆ คน ในบริบทนี้แสดงให้เห็นว่าบ้านนี้เป็นครอบครัวใหญ่ มีทั้ง ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ และลูก มีคนหลายวัยอยู่อาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน ลูกหลานจึงได้รับความรัก ความเมตตาจากผู้ใหญ่ในครอบครัว

“...ปัจจุบันเป็นครูสอนอยู่ที่โรงเรียนเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง
ในพื้นที่อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง นาฏกรรมไม่เปลี่ยนแปลง)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำซ้ำ คือ คำว่า “โรงเรียนเล็ก ๆ” หมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนครูและนักเรียนไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนในระดับตำบล ที่มีนักเรียนเป็นเด็กในชุมชนใกล้เคียง ในบริบทนี้ผู้เขียนย้ำขนาดของโรงเรียนด้วยการซ้ำคำว่า “เล็ก” เพื่อให้เห็นว่าโรงเรียนที่ผู้เขียนเป็นครูอยู่มีขนาดเล็กมาก หรืออาจเข้าใจความหมายว่าเป็นโรงเรียนที่ไม่มีความสำคัญ มีชื่อเสียงไม่เท่าโรงเรียนระดับจังหวัด หรือโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนจำนวนมาก

“12 เรื่องสั้น ‘กลางสายน้ำเชียว’
คือประวัติศาสตร์หน้าหนึ่งของการต่อสู้ทางการเมืองอย่างลับ ๆ
ที่เรา-คนทั่วไปไม่เคยรู้มาก่อน”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง กลางสายน้ำเชียว)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำซ้ำ คือ คำว่า “อย่างลับ ๆ” หมายความว่า เรื่องลับ ปกปิด ไม่ให้ผู้อื่นรู้ ผู้เขียนใช้คำซ้ำเพื่อย้ำให้เห็นว่าเป็นเรื่องลับอย่างมาก ในบริบทนี้หมายถึง มีการต่อสู้ทางการเมืองที่กระทำโดยกลุ่มคนหนึ่งโดยไม่มีการเปิดเผย หรือมีข่าวให้ประชาชนทั่วไปรู้

“เธอวางดอกไม้กำมือหนึ่งที่เก็บมาลงบนผิวน้ำอย่างบรรจง
ดอกลอยกระเพื่อมบนรินคลื่นที่เป็นระลอกเล็ก ๆ
และนิ่งอยู่กับที่แม้มลมจะพัดเข้าฝั่ง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ดิน น้ำ และดอกไม้)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำซ้ำ คือ คำว่า “ระลอกเล็ก ๆ” หมายความว่า คลื่นน้ำที่เคลื่อนที่เข้าหาฝั่งอย่างเบาเกิดเป็นระลอกคลื่น ผู้เขียนใช้คำซ้ำเพื่อย้ำให้เห็นว่าขนาดของคลื่นน้ำ และแสดงภาพการเคลื่อนไหว สร้างจินตภาพให้แก่ผู้อ่าน

1.3 การซ้ำคำ คือ การใช้คำเดิมซ้ำกันทำให้ข้อความมีน้ำหนักขึ้น เป็นการแสดงเจตนาของผู้เขียน มีทั้งซ้ำคำและซ้ำประโยค ตัวอย่าง

“ ‘ผิวเหลืองผิวขาว’ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ‘ละครแห่งชีวิต’
โดย หม่อมเจ้าอากาศดำเกิง เต็มไปด้วยคารมและความรู้อันน่าสนใจที่สุด
เป็นเรื่องของความรัก รักษาดิ รักษาเพื่อน รักษาหญิง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ผิวเหลืองหรือผิวขาว)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนซ้ำคำว่า “รัก” เพื่อสื่อให้เห็นเนื้อหาของนวนิยาย เรื่องผิวเหลือง หรือผิวขาว ประกอบไปด้วยความรักแบบต่าง ๆ ของตัวละคร ได้แก่ ความรักประเทศชาติ ความรักที่มีต่อเพื่อน และความรักของหญิงชาย การเขียนซ้ำคำว่า “รัก” ช่วยขยายข้อความข้างหน้า คือ “ความรัก” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นความรักแบบใดบ้าง

“พบกับ ผืนล่างของพลเอกรามอน
ผืนกร้าวของพันโทโคลัมโบ โกเมซ
ผืนเข้มของผู้พันซีโร”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง อำนาจ)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนซ้ำคำว่า “ผืน” แสดงให้เห็นความแตกต่างของความไผ่ผืนของตัวละครแต่ละตัว คือ พลเอกรามอน พันโทโคลัมโบ โกเมซ และผู้พันซีโร ซึ่งตัวละครทั้ง 3 ตัวเป็นตัวละครเอกของเรื่อง มีบุคลิกลักษณะ อุปนิสัย และลำดับชั้นยศทางทหารต่างกัน จึงมีความผืนที่แตกต่างกัน

“ก๊คน ไร่ร้างที่ทำกิน
อีกก๊คนปล่อยให้ผืนดินหลุดลอยหาย
และอีกก๊คนแม้แต่เวลาสิ้นใจตายก็ไม่มีแผ่นดินกลบฝังร่าง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ธรณีนี่นี้ใครครอง)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนซ้ำคำว่า “ก๊คน” หมายความว่าถึงกลุ่มคนจำนวนมากที่กระทำอาการในแต่ละด้าน ในบริบทนี้ หมายถึงมีคนจำนวนมากที่ไม่มีพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพราะนำที่ดินของตนไปขาย หรือจำนอง เมื่อเงินที่ได้มาจากการขาย หรือจำนองหมดไป ทำให้ไม่มีเงินใช้ในการดำรงชีวิต หรือมีที่ดินให้ปลูกพืชเพื่อขายหารายได้มาใช้จ่าย ในที่สุดก็ไม่มีที่อยู่เป็นของตัวเองโดยแท้จริง เปรียบกับตอนตายไม่มีที่ฝังศพ หรือเถ้ากระดูกของตนเอง

“ตรงนี้เองที่ผมคิดว่ามันคือความลับของจิกซอร์ คือความลับของควิลต์
คือความลับของความสัมพันธ์ คือความลับของโลกที่เต็มไปด้วยรอยต่อ”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ทางกันดาร)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนซ้ำคำว่า “คือความลับของ” แสดงให้เห็นว่าเป็นเรื่องลับที่ไม่มีใครรู้ หรือพิสูจน์ได้ ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดได้ด้วยสายตา ต้องอาศัยการวิเคราะห์ หรือตีความ ผู้เขียนใช้การซ้ำคำเพื่อย้ำให้เห็นความชัดเจน เพราะจิกซอร์ หรือควิลต์ เป็นภาพต่อเนื่องที่มีรอยต่อ ไม่รู้ว่าจุดเริ่มต้นอยู่บริเวณใด และชิ้นส่วนเล็ก ๆ ที่เห็นจะเป็นส่วนใดของภาพใหญ่ที่สมบูรณ์

“คนกับความกระหายนั้นเป็นของคู่กัน ถ้ากระหายอยากเป็นใหญ่
กระหายอยากกลบล้างความยุติธรรมในสังคม
กระหายอยากเห็นประชาธิปไตยเป็นรูปธรรม
อะไรก็ดับความกระหายนั้นไม่ได้ จนกว่าจะได้มันมาสมใจ”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง คืบก่อนการก่อเกิด)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนซ้ำคำว่า “กระหายอยาก” แสดงให้เห็นว่าคนเรามีความต้องการ ด้านการเมืองการปกครองแตกต่างกันไป บางคนต้องการมีอำนาจ เป็นคนสำคัญในสังคม บางคนต้องการแก้ไขความไม่ยุติธรรมในสังคม บางคนต้องการเห็นการปกครองแบบประชาธิปไตย นำมาใช้จริงในสังคม การใช้คำซ้ำนี้ย้ให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนขึ้นว่าคนกับความกระหายเป็นของคู่กัน

1.4 การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง การใช้คำที่มีความหมายแฝงไม่ใช่ความหมายตรง เป็นความหมายที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม อาจเป็นการเปรียบเทียบหรือสัมพันธ์กับความรู้สึกของผู้เขียน ตัวอย่าง

“เขาอุ่นใจได้ว่าสิทธิศักดิ์ไม่มีวันจะจ้างใครให้มาเก็บเขา
เหมือนอย่างที่เคยจ้างเขาให้เก็บเทศาได้อีกแล้ว”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง เหตุเกิดในเมืองหลวง)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เก็บ” มีความหมายตรงในพจนานุกรมหลายความหมาย ได้แก่ เอาไปหรือเอามาจากที่ เอาเข้าที่ เอาของที่ตกหล่นอยู่ขึ้นมา รวบรวมไว้ เรียกเอา หรือรักษาไว้ใน ประโยคข้างต้นผู้เขียนใช้คำว่า “เก็บ” เป็นคำที่มีความหมายโดยนัยหมายความว่า มาผู้อื่นโดยมีการจ้างวาน และได้รับค่าจ้างสูง มักใช้ในกลุ่มผู้มีอิทธิพลทางไม่ดี เช่น ค้ายาเสพติด เมื่อพิจารณาจากความหมายตรงแล้ว คำว่า “เก็บ” ในบริบทนี้หมายถึงการไปเอาชีวิตผู้อื่น คือทำให้ผู้อื่นเสียชีวิตแล้วจะได้ไม่มายุ่งเกี่ยว หรือแข่งขันทางธุรกิจกับผู้จ้างวานให้มันนั่นเอง

“เขาเคยเดินผ่านหน้ากระดานของนิตยสารหลายหัว
เดินขึ้นไปปรับรางวัลประกวดเรื่องสั้นหลายแห่ง
และถูกถีบตกลงมาก็มี”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง พญาอินทรี)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำว่า “หัว” มีความหมายตรงคือ ศีรษะ หรือส่วนบนสุดของร่างกายของคนหรือสัตว์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1281) ในประโยคข้างต้น “หัว” เป็นคำที่มีความหมายโดยนัย หมายความว่าถึงฉบับของหนังสือ หรือนิตยสารที่มีหลากหลายในปัจจุบัน เป็นคำที่ใช้ในวงการหนังสือ ส่วนคำว่า “ถีบ” มีความหมายตรง คือ งอเข้าแล้วใช้ฝ่าเท้ากระแทกออกไป, งอเข้าแล้วใช้ฝ่าเท้าดันไปโดยแรง เช่น ถีบรถ ถีบจักร; ดัน เช่น ว้าวถีบสูง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 492) ในประโยคข้างต้น “ถีบ” มีความหมายโดยนัย หมายถึง ถูกปฏิเสธอย่างสิ้นเชิง ไม่ได้รับการพิจารณา โดยปกติใช้ความหมายในทางลบ และถีบเป็นคำไม่สุภาพ

1.5 การใช้คำภาษาต่างประเทศ หมายถึง การใช้คำเรียกสิ่งของ หรือวิทยาการใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโดยไม่มีคำภาษาไทยที่ใช้เรียกสิ่งนั้น จึงใช้คำภาษาต่างประเทศโดยการเขียนด้วยตัวอักษรไทย ทั้งนี้ต้องเขียนให้ถูกต้องตามคำที่กำหนดไว้ในพจนานุกรม

“สไตล์ การเขียนหนังสือของผมนั้น
ชอบพูดคุยกับคนอ่านเหมือนเป็นเพื่อนสนิท
และชอบเอาความรู้สึกในใจออกมาบอกเล่าโดยไม่ปิดบัง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เรื่องของปานกับนู)

จากตัวอย่างข้างต้น “สไตล์” เป็นคำทับศัพท์ที่มาจากคำภาษาอังกฤษว่า style หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล เช่น ความชอบ ลักษณะนิสัย รูปแบบการดำเนินชีวิต ในบริบทนี้ หมายถึง ท่วงทำนองการเขียนของนักเขียนท่านนี้ที่นิยมเขียนโดยถ่ายทอดความรู้สึกของตนให้ผู้อ่านทราบผ่านตัวอักษร เหมือนการพูดคุยระหว่างเพื่อนที่เป็นกันเอง คุยได้ทุกเรื่องโดยไม่มี ความลับระหว่างกัน

“เรอบินด่วนมาจากนิวยอร์ก พ่อฝรั่ง แม่ไทย ยายเป็นลาว
เข้าแผ่นดินแม่แก่ ซัมเมอร์”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง หมอลำซัมเมอร์)

จากตัวอย่างข้างต้น “นิวยอร์ก” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำว่า Newyork เป็นชื่อเมืองหลวงของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนคำว่า “ซัมเมอร์” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำว่า summer คือช่วงระยะเวลาปิดภาคการศึกษา ประมาณ เดือนมีนาคม-พฤษภาคม ซึ่งเป็นฤดูร้อน ในบริบทนี้ หมายถึงตัวละครกำลังศึกษาอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเดินทางกลับบ้านที่เมืองไทยในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน

“สัมผัสพลังแห่งการสร้างสรรค์ ผลงานเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์/แฟนตาซี”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง อีสรณอกระนาบ)

จากตัวอย่างข้างต้น “แฟนตาซี” เป็นคำภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาอังกฤษ คำว่า fantasy หมายถึง เป็นงานวรรณศิลป์ประเภทหนึ่งที่มีเค้าโครงหรือเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเวทมนตร์และเรื่องเหนือจริง เป็นแนวการเขียนที่ได้รับความนิยมเพราะเกิดจากจินตนาการที่กว้างไกลของนักเขียน และมักมีเรื่องเกี่ยวข้องกับอิทธิฤทธิ์เวทมนตร์ที่คนธรรมดาไม่มี จึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลิน เห็นภาพไปตามที่ผู้เขียนบรรยาย

“...ภาพของชายร่างสัตกัดในชุดเสื้อกางเกงผ้าวสต์ปอยต์

หมวกของเสือพรานที่พับปีกขึ้นข้างหนึ่ง หน้ากร้านเป็นมันไปด้วยเหงื่อ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง จอมพราน เพชรพระอุมา 2)

จากตัวอย่างข้างต้น “เวสต์ปอยต์” เป็นคำภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาอังกฤษ คำว่า West Point หมายถึง ชื่อโรงเรียนนายร้อยทหารบกของประเทศสหรัฐอเมริกาในมลรัฐนิวยอร์ก ในบริบทนี้ ตัวละครเป็นนายพราน ชอบไล่ทางเก่งทรงทหาร ก็มีกระเป๋าลายใบ ตัดเย็บด้วยผ้าลายพราง เพื่อให้กลืนไปกับสภาพแวดล้อม

“เด็กสาวบอบบางหนึ่งเป็นออติสติก สื่อสารกับผู้คนไม่ได้
มีเพียงบางครั้งที่เราส่งเสียงทำนองเพลงเหมือนกล่อมตัวเอง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง อะไรจะดีไปกว่านี้?)

จากตัวอย่างข้างต้น “ออติสติก” เป็นคำภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาอังกฤษ คำว่า autistic หมายถึง คำที่ใช้เรียกเด็กกลุ่มที่เป็นโรคออทิซึม (Autism) ว่าเด็กออติสติก(Autistic) เป็นอาการที่แสดงถึงความผิดปกติของพัฒนาการของเด็ก คือ ชอบแยกตัวอยู่กับตัวเอง ไม่พูดหรือติดต่อสื่อสารทางภาษากับคนอื่น มีปัญหาด้านพฤติกรรม ในบริบทนี้ผู้เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครว่าเป็นเด็กสาวรูปร่างบอบบางมีปัญหาทางด้านการพัฒนาการ ไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ เพราะเป็นโรคออทิซึมตั้งแต่เกิด

จากตัวอย่างการใช้คำภาษาต่างประเทศที่พบในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย ได้แก่ สโตนี นีวอร์ค ซัมเมอร์ แพนตาซี เวสต์ปอยต์ ออติสติก เป็นคำที่ใช้มากในภาษาไทยเพราะเป็นที่เข้าใจความหมายกันทั่วไป และหากใช้คำไทยแทนอาจเป็นข้อความที่ยืดยาว และสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจนเท่ากับคำทับศัพท์

1.6 การใช้คำใหม่ คือ คำที่ไม่เคยมีใช้ในอดีต หรือเป็นคำเดิมที่มีความหมายใหม่ มาใช้ในสังคมปัจจุบัน คำใหม่เกิดขึ้นใหม่เพราะมีสิ่งใหม่ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ควรใช้คำใหม่ให้ถูกต้องตามความหมายที่ผู้เขียนต้องการ เพราะอาจมีบางคนไม่เข้าใจความหมายของคำใหม่นั้น ตัวอย่าง

“ผมไม่ได้เขียนบทความเหล่านี้ในฐานะผู้รู้
ที่จริงแล้ว เรื่องราวและผู้คนในบทความที่ผมเขียนถึง
กลับเป็นผู้สอนให้ผมได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น
และนั่นก็คือการพยายามขยายขอบฟ้าของตัวเองออกไปให้กว้างที่สุด

เท่าที่สมองน้อย ๆ นี้จะทำได้”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง รื่นรมย์ในโลกหนกยู)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำใหม่ คือคำว่า “ขยายขอบฟ้า” หมายความว่าเปิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทำให้มีมุมมองที่กว้างขึ้นกว่าเดิม ไม่ยึดติดกับเรื่องเดิม ๆ หรือสิ่งที่รู้อยู่แล้ว เหมือนกับความกว้างของท้องฟ้าที่กว้างใหญ่ ไม่มีที่สิ้นสุด ไม่สามารถมองเห็นจุดสิ้นสุดของท้องฟ้าได้ ในบริบทนี้ผู้เขียนต้องการสื่อกับผู้อ่านว่า เขาไม่ใช่ผู้รอบรู้ แต่พยายามที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากงานเขียนของเขามิฉะนั้นเนื้อหาเกี่ยวกับผู้คนในสังคม เพื่อให้มีความรู้ หรือประสบการณ์มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม และยังคงเปิดรับความรู้ให้มากที่สุดเท่าที่ตนเองทำได้

“โ้ยย ที่รัดสาธเขาชื่อเค็ด ๆ กว่านี้ตั้งเยอะ

อย่างไอ้คกทู้ย เพราะมันสกปรก

ตลกบริโกล แล้วก็เซวะเบิด...”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ฟักกล้วยตาก)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำใหม่ คือ “ตลกบริโกล” หมายถึง ผู้ที่เข้าไปตีสนิทหรือทำให้ครึกครื้นเพื่อหวังกินฟรี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 71) เป็นคำใหม่ที่ใช้ในกลุ่มวัยรุ่นโดยใช้คำธรรมดา คือ “ตลก” หมายถึง ทำให้คนอื่นขบขันด้วยคำพูดหรือกิริยาท่าทาง เป็นต้น และเรียกผู้ที่ทำให้คนอื่นขบขันว่า “ตัวตลก” คู่กับ คำสุภาพ คือ “บริโกล” หมายถึง กิน (ใช้เฉพาะอาการที่ทำให้ล่วงล้ำออกไปสู่กระเพาะ) เช่น บริโกลอาหาร กลายเป็นคำใหม่ คือ “ตลกบริโกล” ในบริบทนี้หมายความว่า “คกทู้ย” เป็นคนที่มีบุคลิกสนุกสนานเฮฮา มักทำให้เพื่อนฝูงขบขันเพื่อหวังกินฟรีโดยไม่ต้องจ่ายเงิน เป็นตัวตลกในสายตาเพื่อน ๆ เสมอ คำว่า “ตลกบริโกล” มักใช้ในกลุ่มเพื่อนฝูงและมีน้ำเสียงประชดประชัน

“เมื่อเจอภาวะเศรษฐกิจตกสะเก็ด

หนุ่มผู้มีไฟฝันจำต้องผันตัวเองสู่ทางเดินใหม่เพื่อความอยู่รอด”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ณ ซอยนี้มีดาวหาง-รักเรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำใหม่ คือ “ภาวะเศรษฐกิจตกสะเก็ด” หมายถึง วิกฤตเศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะด้านการเงินการคลัง เมื่อ ปี พ.ศ.2540 ทำให้เกิดปัญหาการว่างงาน ค่าเงินลอยตัว ประชาชนได้รับผลกระทบในด้านต่าง ๆ มาก ต้องจำกัดการใช้จ่ายลง ในบริบทนี้หมายถึงชายหนุ่มผู้หนึ่งที่มีความมุ่งมั่น และมีความฝันถึงอนาคตที่ดีของตนเอง ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต หรืออาชีพที่ทำอยู่เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่ฝืดเคือง ค่าครองชีพสูงขึ้น คนส่วนมากว่างงาน เพื่อให้ตนเองสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ เพื่อผ่านพ้นสภาวะนี้ไปได้ด้วยดี

“หลังจากร้องเพลงรอ ‘ว่าที่น้องเขย’ มาหลายซีซั่น
บรรดาไทยมุงก็ได้เฮกันถ้วนทั่ว”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ไม่แปลกป่า)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำใหม่ คือ “ไทยมุง” หมายถึง คนจำนวนมากที่ชอบลือมดดูเหตุการณ์ต่าง ๆ ใกล้เคียง ๆ ด้วยความอยากรู้อยากเห็น เช่น เกิดอุบัติเหตุข้างหน้าไทยมุงเพียบ คงมีคนตายแน่ ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 85) ในบริบทนี้ “ไทยมุง” หมายถึง ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงของตัวละครเอกที่เฝ้ารอ เฝ้าติดตามความเป็นไปของเธอ เพราะเป็นผู้หญิงที่มีบุคลิกไม่เรียบร้อย อ่อนหวานเหมือนผู้หญิงทั่วไป มีความแค้นเหมือนผู้ชาย จึงไม่มีชายหนุ่มมาติดพัน เมื่อเธอมีใครรัก “ไทยมุง” หรือ ญาติพี่น้องจึงรู้สึกดีใจที่เธอจะมีคู่ครอง

1.7 การใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ คือ การเลือกใช้คำในบริบทใหม่ ไม่ใช่บริบทเดิมที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ทำให้มีความหมายใหม่เกิดขึ้น ทั้งนี้ต้องพิจารณาจากข้อความแวดล้อมหรือบริบทเพื่อให้เข้าใจความหมายที่แท้จริง ตัวอย่าง

“เงินพาไป? ในรูปแบบนิยายจึงเป็นบทสรุปที่ลงตัว
ทำให้เรื่องทฤษฎีและหลักการในตำรามิชีวิตชีวาและเลือดเนื้อขึ้นมา
... เรื่องเล่าทั้งหมดจึงปราศจากกลืนวิชาการ”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง เงินพาไป?)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ คือ “กลืนวิชาการ” โดยคำว่า “กลืน” หมายความว่า สิ่งที่ได้รับได้ด้วยจมูก คือ เหม็น หอม และอื่น ๆ, บางทีใช้หมายความว่า เหม็น

เช่น ของลืมนั้นมีกลิ่น(ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 81) ในตัวอย่างข้างต้นผู้เขียนนำมาใช้ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับงานเขียน หมายความว่างานเขียนชิ้นนี้เป็นเรื่องเล่าที่แต่งหรือสมมติขึ้น ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องด้านงานวิชาการ หรือใช้หลักการทฤษฎีแต่อย่างใด เหมือนกับไม่ได้กลิ่น หรือรับรู้ได้ง่าย เพียงแค่ดมกลิ่นด้วยจมูก

“นวนิยายเยาวชนเรื่องนี้เป็นบันทึกความทรงจำในชีวิตอันแจ่มใสในวัยเยาว์ของผู้แต่ง

นอกจากจะใช้วัตถุดิบจากประสบการณ์ของตนเองแล้ว

อัศศิริ ธรรมโชติ เคยให้สัมภาษณ์ว่า

ได้ข้อมูลเรื่องชีวิตและการละเล่นของเด็กบางส่วนจากเพื่อนฝูง เช่น การเล่นปลากัด

คำบอกเล่าจากพิษณุ นิลกลัด”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง มหกรรมในท้องทุ่ง)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ คือ คำว่า “วัตถุดิบ” โดยคำว่า “วัตถุดิบ” หมายความว่า สิ่งเตรียมไว้เพื่อผลิตหรือประกอบเป็นสินค้าสำเร็จรูป มักใช้ในวงการผลิตสินค้า เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ในการประกอบสิ่งของ เช่น เหล็ก พลาสติก หิน ทราย เป็นต้น แต่ผู้เขียนนำมาใช้กับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยพบเจอ หรือประสบการณ์ที่ผ่านมาของตน หรือคำบอกเล่าจากผู้อื่น นำมาใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งงานในเขียนของตนได้ อาจเป็นฉาก หรือตัวละคร

“ค่อย ๆ อ่าน ค่อย ๆ เสพอย่างละเมียด

ค่อย ๆ อ่าน ค่อย ๆ เคี้ยว ค่อย ๆ กลืน

จะสามารถรับรู้ในรสแห่งคำและรสแห่งความ

ที่ผู้เขียนต้องการให้เกิดความประจักษ์”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ใบหน้าอื่น)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ คือ คำว่า “เคี้ยว” และ “กลืน” โดยทั้งสองคำเป็นกริยาที่ใช้กับการรับประทานอาหาร เมื่อรับประทานอาหารควรเคี้ยวอาหารแต่ละคำอย่างช้า ๆ เพื่อให้ได้รับรสชาติของอาหารชนิดนั้น หากรีบกลืนลงคออาจทำให้ไม่รู้รสชาติอันแสนอร่อยของอาหาร อาจติดคอ หรือสำลักได้ แต่ผู้เขียนนำคำว่า “เคี้ยว” และ “กลืน” มาใช้ในการอ่านหนังสือโดยใช้ความละเอียดละไมเพื่อให้ได้รสชาติในเนื้อหานั้น ๆ มิใช่เพียงการอ่านเพื่อเอาความ หรือเนื้อหาเท่านั้น ควรสังเกตการใช้ภาษา และเนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอด้วย

“รถไฟตู้นี้ชื่อ...ปริศนากาล บรรจุเรื่องสั้นไว้ 15 เรื่อง”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง รถไฟตู้นี้ชื่อ...ปริศนากาล)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ คือ คำว่า “บรรจุ” มีความหมายว่า ใส่ลงในขวด หีบ หรือถุง เป็นต้น, ใส่ลงไว้ในภาชนะหรือสถานที่ที่ใดที่หนึ่งที่มิดชิด เช่น บรรจุ อังคาร บรรจุอัฐิ บรรจุศพ; โดยปริยายหมายความว่า ให้เข้าประจำที่, ให้เข้าประจำตำแหน่งครั้งแรก, เช่น บรรจุให้เป็นข้าราชการ, ใส่ลงไว้ตามอัตรา เช่น บรรจุเข้าไว้ในรายการ(ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 604) แต่ในประโยคข้างต้นผู้เขียนใช้คำว่า “บรรจุ” หมายถึง มี หรือใส่ คือ หนังสือเรื่อง “รถไฟตู้นี้ชื่อ...ปริศนากาล” เล่มนี้ เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้นจำนวนทั้งหมด 15 เรื่อง หนังสือ 1 เล่ม จึงถูกกำหนดให้เป็นภาชนะที่ใส่เรื่องสั้นไว้หลายเรื่องด้วยกัน

“...แต่ถึงกระนั้น คนก็ยังต่อสู้ดิ้นรนที่จะได้รักและถูกรัก
เพื่อลิ้มรสชาติแห่งความหมาย...ในความรัก”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เมเปิ้ลแดง)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ คือ คำว่า “ลิ้มรสชาติ” ประกอบด้วยคำ 2 คำ ได้แก่ “ลิ้ม” หมายความว่า ชิม, ลองรสดูด้วยลิ้น, โดยปริยายหมายถึงลักษณะอาการคล้อยคลึงเช่นนั้น เช่น ลิ้มรสความลำบาก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1016) ส่วนคำว่า “รสชาติ” หมายความว่า รส เช่น แกงนี้ไม่มีรสชาติเลย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 927) “ลิ้มรสชาติ” จึงมีความหมายว่า ลองรสชาติของอาหารด้วยลิ้น ในบริบทข้างต้น ผู้เขียนหมายความว่าความรักของมนุษย์ ในฐานะคนให้ความรัก และคนได้รับความรัก ต่างก็ได้รับความรู้สึกมีความสุข สมหวัง ในขณะที่เดียวกันอาจมีความทุกข์ใจ ทำให้เห็นว่าความรักมีรสชาติหลากหลายเหมือนอาหาร ที่มีทั้งรสชาติ เปรี้ยว หวาน เผ็ด และขม คนเราจะเข้าใจความรักได้ดีก็ต่อเมื่อได้รับรู้ความรู้สึกหลากหลาย ทั้งด้านดีและด้านไม่ดี

2. การใช้ประโยค แบ่งประโยคตามเจตนาของผู้ใช้ ดังนี้

2.1 ประโยคแข็งให้ทราบ คือ ประโยคที่ผู้ส่งสารต้องการบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ได้แก่ ประโยคบอกเล่า และประโยคปฏิเสธ

2.1.1 ประโยคบอกเล่า คือ ประโยคที่ใช้บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจ ตัวอย่าง

“ขาดอนพิช ของสังคมที่ทำงานมากเกินไปคือการตระหนักถึงคุณค่าของการนอน”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง นอน)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคบอกเล่า ที่มีลักษณะแข็งให้ทราบโดยใช้คำว่า “คือ” อธิบายข้อความที่อยู่ข้างหน้าว่า สิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาของสังคมที่ให้ความสำคัญกับการทำงานมากกว่าเรื่องอื่นคือการหยุดพักด้วยการนอน

“รูปโฉมที่งดงามของสตรีเป็นคุณสมบัติที่เจ้าของควรภาคภูมิใจ
แต่ความงามนั้นอาจนำความสุข ความสำเร็จ
หรือความทุกข์ยากมาสู่เจ้าของได้เช่นกัน”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง พระพิณางสุพรรณกัลยาณี)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคบอกเล่า ที่มีลักษณะแข็งให้ผู้อ่านทราบว่า ความงามของผู้หญิงมีทั้งคุณและโทษ คือ อาจทำให้หญิงสาวคนนั้นมีความสุข ประสบความสำเร็จในชีวิต หรืออาจทำให้มีความทุกข์เพราะได้รับความริษยาจากคนอื่น เป็นต้น

“ ‘จำเลยรัก’ หนึ่งในนวนิยายดีเด่นในรอบหลายทศวรรษ
ของนักประพันธ์ชั้นครู ‘ชวรงค์ ฉายะจินดา’
ถ่ายทอดเรื่องราวความรักและความแค้นได้อย่างละเอียดละไม”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง จำเลยรัก)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคบอกเล่า ที่มีลักษณะแข็งให้ผู้อ่านทราบว่า นวนิยายเรื่อง จำเลยรัก เขียนโดยนักเขียนชื่อ ชวรงค์ ฉายะจินดา มีความน่าสนใจ คือ ถ่ายทอดเรื่องราวความรัก

และความแค้นของตัวละคร โดยการดำเนินเรื่อง และลีลาการใช้ภาษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง นอกจากนี้นวนิยายเรื่อง จำเลยรัก ยังได้รับการยกย่องว่าเป็นนวนิยายดีเด่นเป็นระยะเวลายาวนาน

2.1.2 ประโยคปฏิเสธ คือ ประโยคที่ใช้บอกเรื่องราวในทางตรงข้ามกับประโยคบอกเล่า มี คำว่า ไม่ ไม่ได้ มิใช่ ไม่ใช่ ประกอบในประโยคด้วย ตัวอย่าง

“เลือกไม่ใช่ข้างต้นประตูโศกนาฏกลีอกโดยเอ็ม 16
ความตายบนถนนไม่ใช่ความตายบนเวทีละครและลิเก”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ผ่นเหล็ก-ไฟปีน'35)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคปฏิเสธ ซึ่งมีคำว่า “ไม่ใช่” เพื่อแสดงความขัดแย้ง จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีเจตนาให้ผู้อ่านทราบว่าชีวิตเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ใช่เรื่องทั่วไปที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น ควรรักษาชีวิตของตนเองไว้ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือกลุ่มบุคคลอันตราย

“การกลับมาของเจ้าชายชาเลม อัศวัด ครั้งนี้ มิใช่กลับมาเพื่อสู่สถานะ ‘เงื่อมเงา’
แห่งราชบัลลังก์อิทธิมิชาล แต่จะกลับมาเป็นผู้ครองอำนาจสูงสุดแห่งรัฐ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง อัศวัด ราชันย์แห่งความมืด เล่ม 2)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคปฏิเสธ โดยมีคำว่า “มิใช่” เพื่อแสดงความขัดแย้ง จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีเจตนาให้ผู้อ่านทราบว่า การกลับมาของตัวละครเอกมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อเป็นผู้ปกครองเมือง มิใช่กลับมาอยู่ภายใต้อำนาจของคนอื่น

2.2 ประโยคถามให้ตอบ คือ ประโยคที่ผู้ส่งสารต้องการคำตอบจากผู้รับสาร อาจเป็นการตอบรับหรือปฏิเสธ ได้แก่ ประโยคถามเพื่อความ ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ และประโยคถามให้เลือก

2.2.1 ประโยคถามเพื่อความ ตัวอย่าง

“โนรา” มิใช่เพียงมหรสพ หากเป็นดังวิญญาณศักดิ์สิทธิ์
 ของปฐาตายายที่ยังเฝ้ามองลูกหลาน แต่ในวันที่โลกเปลี่ยนแปลง
 อะไรคือสายใจเชื่อมโยง ระหว่างความเชื่อเก่าแก่ กับวิถีชีวิตสมัยใหม่
หนุ่มสาวสายเลือดโนราจะอย่างไรเมื่อพวกเขาถูกเลือกให้เป็น “ผู้สืบทอด”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง โรงครู)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคถามเนื้อความ โดยใช้คำถามว่า “จะอย่างไร” เพื่อถาม
 เนื้อความแก่ผู้อ่านว่าตัวละครในเรื่องจะอย่างไรเมื่อได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สืบทอดเจตนารมย์
 ของคนรุ่นเก่า

2.2.2 ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ ตัวอย่าง

“เขาและเธอจะปฏิเสธแรงปรารถนาของหัวใจที่เฝ้าโหยหาเพียงความรักได้หรือไม่”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ดอกไม้ในแจกัน)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคถามให้ผู้อ่านตอบรับหรือปฏิเสธ โดยใช้คำถามว่า “ได้
 หรือไม่” ผู้อ่านจะต้องตอบว่า “ได้” หรือ “ไม่ได้” ประโยคคำถามนี้กระตุ้นความสนใจให้ผู้อ่าน
 ติดตามอ่านเนื้อเรื่องภายในเล่มหนังสือว่าตัวละครจะทำได้หรือทำไม่ได้

2.2.3 ประโยคถามให้เลือก ตัวอย่าง

“บ่วงที่อันตราย คือ...บ่วงเสน่ห์หา พระองค์ใดจะทรงกำบังนั้น
และพระองค์ใดจะทรงตกอยู่ในบ่วงนั้น
กษัตริย์โซโลมอนแห่งจารุชาแล้ม อาราชินิบิลคิสแห่งเออร์ชีบา”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ราชนิบา เล่ม 1)

จากตัวอย่าง เป็นประโยคถามให้เลือก โดยกำหนดตัวเลือกให้ระหว่างกษัตริย์โซโลมอน แห่งจารุชาเล็ม หรือ ราชนิบัลคิสแห่งเออร์ซิบา ผู้เขียนเลือกใช้ประโยคถามให้เลือกเพื่อให้ผู้อ่าน สนใจต้องการรู้ว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไร ตัวละครเอกจะเลือกใครเป็นคู่รัก

2.3 ประโยคบอกให้ทำ คือ ประโยคที่ผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารทำตามคำสั่ง ได้แก่ ประโยคคำสั่ง ประโยคเชิญชวน ประโยคขอร้อง ตัวอย่าง

2.3.1 ประโยคคำสั่ง ตัวอย่าง

“ระวัง! เรื่องราวต่อไปนี้อาจเกิดขึ้นกับคุณได้ทุกเมื่อ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง นารีราพิง)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคคำสั่งที่มีเจตนาสั่งให้ทำ โดยใช้คำว่า “ระวัง” คือให้ผู้อ่าน ตระหนักว่าอาจเกิดเหตุการณ์เช่นนี้กับผู้อ่านได้เหมือนกับที่ตัวละครในเรื่องได้พบเจอ

2.3.2 ประโยคเชิญชวน ตัวอย่าง

“มาเถิด ... มาฟังพิศดู

ความรักงดงาม ย่อมสร้างสิ่งทั้งงดงามเสมอ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง จันทราอุษาคเนย์)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นประโยคเชิญชวนให้ผู้อ่านติดตามอ่านเนื้อหาภายในเล่ม โดยใช้คำเชิญชวนว่า “มาเถิด”

“บ้านของเราประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก และ...ฯลฯ

**พรั่งพร้อมด้วยความรัก ความผูกพัน เต็มไปด้วยความสุขและเสียงหัวเราะ
แวดล้อมไปด้วยบรรยากาศของความอบอุ่น เราอยากชวนคุณมารู้จักกับบ้านหลังนี้
แล้วคุณจะรักบ้านของเรา”**

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง บ้านของเรา)

จากตัวอย่าง คำโปรยปกหลังนี้เชิญชวนให้ผู้อ่านอ่านเนื้อหาภายในเล่ม ด้วยการใช้คำชักชวนเพื่อจูงใจผู้อ่านว่า “เราอยากชวนคุณมารู้จักกับบ้านหลังนี้” และบอกผลที่ผู้อ่านจะได้รับจากการอ่านหนังสือเรื่องนี้ คือ มีความรู้ลึกซึ้งไปกับตัวละคร และมีความผูกพันเป็นครอบครัวเหมือนได้อยู่ในบ้านเดียวกัน

2.3.3 ประโยคขอร้อง ตัวอย่าง

“สำหรับคนรุ่นใหม่ เพื่อให้ได้อรรถรสในการอ่าน
 สอนนิยายขนาดสั้นเล่มนี้ เป็นงานเขียนเชิงสัจวาสชั้นครู
โปรดอ่านด้วยความระมัดระวัง และโปรดอ่านอย่างละเอียดละไม
 ห้ามอ่านรวดเดียวจบ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เรื่องธรรมดาและกรณีเมียลับนอกใจ)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้ประโยคขอร้อง โดยขึ้นต้นประโยคด้วยคำแสดงการร้องขอ คือ คำว่า “โปรด” ผู้เขียนมีเจตนาเสนอแนะวิธีการอ่านหนังสือนวนิยายเรื่องนี้ให้แก่ผู้อ่าน คือ ขอให้ผู้อ่านอย่างพิจารณา ค่อย ๆ ทำความเข้าใจ เพราะเป็นงานเขียนที่มีลักษณะเฉพาะต้องใช้วิธีการอ่านที่เหมาะสมจึงจะเข้าใจเนื้อหา และได้รับอรรถรสในการอ่าน

3. การใช้ภาพพจน์ จากการศึกษาวิเคราะห์พบการใช้ภาพพจน์ในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 อุปมา เป็นการนำสิ่งที่มีลักษณะเหมือนกันมาเปรียบเทียบกับกัน โดยมีคำเชื่อม เช่น คล้ายเหมือน ดัง ดังหนึ่ง ราว ราวกับ ดู ประดุจ เปรียบปาน เป็นต้น ตัวอย่าง

“เธอเหมือนนกปีกอ่อน ที่ต้องผวาบินอย่างขมซาน
 เพื่อหลบหลีกเล่ห์เหลี่ยม กิเลสตัณหา...ที่หวาดกลัว
 ...อุปสรรคและความรักสอนให้เธอหัดบินด้วยปีกและพละกำลังที่เข้มแข็ง
 เพื่อต่อสู้และปกป้องตนเอง จากโลกที่โหดร้ายใบนี้”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ไร้แรงบิน)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเปรียบเทียบตัวละครหญิงเหมือนนกปีกอ่อน คือ นกเล็กอายุน้อย เพิ่งหัดบิน จึงยังบินไม่คล่อง ไม่สามารถบินออกไปหาอาหารกินเอง หรือปกป้องตนเองจากอันตรายต่าง ๆ ได้ ในบริบทนี้หมายถึง ตัวละครนี้อายุยังน้อยเป็นเพียงเด็กสาว อ่อนประสบการณ์ ไม่รู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของผู้ใหญ่ที่ประสงค์ร้าย อาจไม่สามารถอยู่ในโลกปัจจุบันที่มีแต่ผู้คนหลากหลายประเภท เพราะไม่มีประสบการณ์ในการเอาตัวรอด หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้โดยขาดคำแนะนำจากผู้ใหญ่หรือผู้รู้

ดวงพักตร์กะเทียม

จันทร์ภา ณาคราพิณ

ดวงเนตรที่แลเล้ง

พะพราวพรายดาการ

ริมโอษฐ์คือบุษบง

ระเรื่อแอร้มแย้มเกสร

ผิวนางละอองอ่อน

ยิ่งสุวรรณสลักเสลา

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ราชนิบา เล่ม 1)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้อุปมาเปรียบเทียบความงามของหญิงสาว โดยใช้คำว่า “กะเทียม” “คือ” และ “ยิ่ง” หมายความว่า ตัวละครนี้มีใบหน้ากลมเหมือนดวงจันทร์เต็มดวง ดวงตามีประกายวิบวับเหมือนดวงดาวบนท้องฟ้า ริมฝีปากเหมือนกลีบดอกบัวที่คลี่กลีบจนเห็นเกสรด้านใน ผิวพรรณผุดผ่องมีสีนวล หรือสีทอง โดยลักษณะการเปรียบเทียบความงามของหญิงสาวที่ผู้เขื่อนนำมาใช้เป็นการเปรียบเทียบตามธรรมเนียมการเขียนที่มีนักเขียนใช้ต่อเนื่องกันมา ผู้อ่านจึงเข้าใจความหมายได้ชัดเจน

“ให้ตายเถอะ...ในบางอารมณ์ผมเองก็ยังรักกรุงเทพฯ

เพราะว่ากรุงเทพฯ ก็เหมือนเมียขอดจี้บนของท่าน

ซึ่งเต็มไปด้วยข้อบกพร่องร้อยแปด

แต่พอห่างหล่นไปเสียสักห้าหกกิโล

ก็คิดถึงและถวิลหาอย่างรัญจวนใจขึ้นมาทีวละ”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ช่วยหยุดกรุงเทพฯ หน่อยเถอะ..ผมจะลง)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้อุปมา “กรุงเทพฯ ก็เหมือนเมียขอดจี้บนของท่าน” โดยใช้คำเชื่อม “เหมือน” หมายความว่า มีลักษณะบางประการที่คล้ายคลึงกันระหว่าง “กรุงเทพฯ” กับ

“ภรรยา” คือ ถึงแม้ “กรุงเทพฯ” ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยจะมีความความสับสนวุ่นวาย มีผู้คนต่างถิ่นอาศัยอยู่จำนวนมาก ต่างแก่งแย่งแข่งขันกันในทุกเรื่อง ต่างคนต่างอยู่ ไม่มีน้ำใจแก่กัน บางคนอาจรู้สึกว่ามันน่าอยู่ แต่คนส่วนใหญ่ของประเทศก็ยังคงอยากมาอยู่อาศัย หรือประกอบอาชีพในกรุงเทพมหานคร เพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวก และเป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศ ส่วน “ภรรยา” นั้น สามีมักรู้สึกรำคาญเมื่ออยู่ด้วยกันเป็นเวลานานเพราะภรรยามักสร้างความวุ่นวายให้กับสามี คือ ช่างพูด จู้จี้จุกจิก และมีข้อบกพร่องมากมาย แต่เมื่อต้องจากกันไปเพียงไม่กี่วันก็จะทำให้สามีรู้สึกคิดถึง อยากพบเจอ มีรู้สึกแปลกไปเมื่อไม่ได้อยู่ด้วยกัน

“คนอะไร ยามปกติก็ดูเย็นชาราวไรหัวใจ
ยามดู ก็แลดูตัวร้ายจนไม่น่าเคียงไกล
แต่ยามจะนุ่มนวล ก็นำหลงไหลราวเทพบุตร”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง อัสวดี ราชันย์แห่งความมืด เล่ม 1)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้อุปมา “นำหลงไหลราวเทพบุตร” โดยใช้คำเชื่อม “ราว” มีความหมายว่า มีบุคลิกลักษณะคล้ายกับเทพบุตร หรือเทวดาผู้ชาย ที่อยู่บนสวรรค์ มีรูปโฉมงดงาม อ่อนโยนสุภาพ นำหลงไหล สามารถคงความหนุ่มอยู่เช่นนั้นตลอดอายุขัย ผู้เขียน ใช้คำอุปมาเปรียบเทียบตัวละครชายเหมือนเทพบุตร เพราะหญิงสาวในปัจจุบันต่างส่วนใหญ่ชื่นชอบชายหนุ่มที่มีบุคลิกน่าตาดี สุภาพ ให้เกียรติผู้หญิง

3.2 อุปลักษณ์ เป็นการนำของที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกันกับสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำแสดงการเปรียบเทียบ แต่สามารถรับรู้ได้โดยนัยว่าหมายถึงสิ่งใด ตัวอย่าง

“นักเขียนคือผู้เดินทางท่องอาภรณ์และคุ่มเดินสู่วิถีอันยาวนานของสังคมนั้น
แล้วเก็บเรื่องราวอันน่าสนใจ นำขึ้นตระหนก และนำเสนอเตือนใจ
มารังสรรค์เป็นงานวรรณกรรม
เปี่ยมค่าด้วยวรรณศิลป์ และคุณค่าอนันต์”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ต้นไม้ประหลาด)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเปรียบเทียบว่าอาชีพนักเขียนเหมือนนักเดินทางผู้กล้าหาญ เนื่องจากการเดินทางย่อมมีอุปสรรค อาจพบเส้นทางที่ขรุขระ ข้ามภูเขาสูง หรือพบสัตว์ร้ายระหว่างทาง นักเดินทางต้องใช้กำลังกายกำลังใจอย่างมากในการเดินทางสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ในปริบทนี้ ผู้เขียนเปรียบเทียบว่า นักเขียน ต้องใช้ความสามารถทางการเขียนอย่างมากกว่าจะเขียนวรรณกรรมบันเทิงได้สักเรื่อง โดยใช้ข้อมูลจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมที่ตนพบเจอ ร่วมกับลีลาการใช้ภาษาของตน นอกจากนี้ต้องใช้เวลายาวนานในการพิสูจน์ผลงานของตนเองให้ผู้อ่านยอมรับ จึงเป็นเหมือนการเดินทางอย่างหนึ่งระหว่างทางพบเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งดีและร้าย

“...บางครั้งงานเขียนก็ควรจะเป็นเส้าอาญาที่กระหน่ำลงโทษคนทำผิด เพื่อให้เกิดความสะอึกสั่น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง คนนอกระบบ)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบงานเขียนเหมือน “เส้าอาญา” ที่ใช้ลงโทษคนผิด ในอดีตมีการลงโทษคนที่ทำความผิดทางกฎหมายด้วยการเขียนดีโดยใช้แส ทำให้ผู้ได้รับโทษเกิดความเจ็บปวด มีรอยแผลเป็น ทำให้รู้สึกเจ็บปวดไม่กลับไปทำความผิดอีกครั้ง ในปริบทนี้ผู้เขียนหมายความว่า ในบางครั้งงานเขียนบางเรื่องควรวินิจฉัยตัดสินเหตุการณ์ที่ไม่ดีให้ผู้อ่านตระหนักถึงผลของการทำชั่ว และเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนให้กลับมาเลือกทำแต่พฤติกรรมที่ดี

“นาวาชีวิตจะเผชิญสิ่งใด ในเมื่อกำปตันเป็น ‘ภมร’ ร่อนเร่ไปมา”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ภมร)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบชีวิตเหมือนเรือ ด้วยคำว่า “นาวาชีวิต” ระหว่างการเดินทางอาจเจอพายุ เครื่องยนต์ขัดข้อง หรือ หินโสโครกในทะเล ทำให้การเดินทางไม่สะดวก กำปตันจึงเป็นบุคคลสำคัญที่คอยบังคับเรือให้ไปในทิศทางที่ต้องการ และแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับชีวิตครอบครัว สามีนี้อาจเป็นผู้นำครอบครัว เป็นหลักให้กับภรรยาและบุตร หากสามีไม่ประพฤติตนในทางที่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาในครอบครัวได้

“งาเม็ดที่พุ่งผ่านหน้าข้างลอยขึ้นสูงและหายไปรวดเร็วยิ่งกว่าเหยี่ยวขยับปีก”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง นิทานกลางแสงจันทร์)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเปรียบเทียบงาเม็ดที่ผ่านหน้าไปอย่างรวดเร็วมากจนมองไม่ทัน โดยใช้ข้อความว่า “รวดเร็วยิ่งกว่าเหยี่ยวขยับปีก” เปรียบเทียบกับเวลาที่เหยี่ยวบิน เพราะเหยี่ยวเป็น นกล่าเหยื่อที่สามารถบินได้เร็วและมีความแข็งแรง เมื่อเหยี่ยวขยับปีกเพื่อจับเหยื่อ เช่น หนู กระต่าย เป็นต้น เหยี่ยวจะบินโฉบลงมาที่พื้นดินและหายไปอย่างรวดเร็วพร้อมด้วยเหยื่อที่จับได้

3.3 บุคลาธิษฐาน คือ การสมมติให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตหรือสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่คนแสดงกิริยา หรือมีความรู้สึกเป็นเหมือนสิ่งมีชีวิตที่ทำกิริยาอาการนั้น ตัวอย่าง

“ฉันตั้งความปรารถนาเล็ก ๆ อยู่ในจิตใจ
ให้สายลมเหน็บหนาวหยุดความเกรี้ยวกราดลงบ้าง
ความป่วยไข้ของผู้คนและผืนดินจะได้ยุติลงเสียที”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง สายลมบนถนนโบราณ)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้ “สายลม” แสดงกิริยาเหมือนมนุษย์ที่มีความโหดร้าย สายลมที่พัดในฤดูหนาว จะพัดเอาความเย็นยะเยือก ความแห้งแล้งมายังผู้คน และมักมีลักษณะลมพัดกระโชก ไม่เหมือนลมในฤดูอื่น ๆ ที่พัดอ่อน ๆ มอบความสดชื่นให้กับผู้คน ผู้เขียนใช้บุคลาธิษฐานในบริบทนี้หมายถึงไม่ต้องการให้เกิดเหตุการณ์เลวร้ายกับผู้คน และประเทศชาติ เหมือนกับสายลมพัดความเหน็บหนาวมา

“เจ้าตัวน้อย เจ้าช่างไม่รู้เลย ทุกครั้งที่ตะวันตกดิน
เจ้าคิดว่า ตะวันดวงนั้นจะหนีไปไหนพ้น
ถ้าไม่ใช่ปรารถนากลับมานอนซบแนบทรายผืนนี้อยู่ทุกค่ำคืน”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ทรายล้อมตะวัน เล่ม 2)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้ “ตะวัน” แสดงกิริยาเหมือนมนุษย์ คือ “นอนซบ” ในช่วงเย็นของแต่ละวัน เมื่อตะวันลับขอบฟ้า ก็จะลงมาอยู่บนพื้นดิน ไม่ได้ลอยอยู่เหนือท้องฟ้าเหมือนเวลากลางวันที่มีหน้าที่ให้แสงสว่าง และความร้อนแก่มนุษย์ ในบริบทนี้ ผู้เขียนเปรียบให้ตัวละครเอกฝ่ายชาย เป็น ตะวัน ตัวละครฝ่ายหญิง เป็น ทราาย หมายความว่า ถึงแม้ว่าดวงตะวันในช่วงกลางวันจะลอยอยู่บนท้องฟ้า ไม่สนใจพื้นดิน แต่เมื่อตกเย็นก็ต้องลอยลงมาอยู่กับพื้นดิน ไม่สามารถอยู่บนท้องฟ้าได้ตลอดเวลา เหมือนความรู้สึกของตัวละครฝ่ายชายที่ถึงแม้ว่าจะจากไปไกลหรือไปอยู่กับคนอื่น แต่ท้ายที่สุดแล้วก็ยังต้องกลับมาหาผู้หญิงคนที่คอยอยู่ด้วยความรัก ผู้เขียนใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานเพื่อสร้างความแปลกใหม่ในงานเขียน และสื่อให้เห็นถึงเนื้อหาบางส่วนของนวนิยายซึ่งสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ทราายล้อมตะวัน

**“ตะกอนแห่งความสำนึกถึงความไม่เป็นธรรม
ซึ่งนอนสงบนิ่งถูกก่อวนให้พลุ่งพล่านในหัวใจของผู้ร่ำร้อน”**

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้น เรื่อง ฝนเหล็ก-ไฟปีน’35)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำว่า “ตะกอนแห่งความสำนึก” ซึ่งในความเป็นจริงความสำนึกของมนุษย์ไม่มีตะกอน หรือสิ่งตกค้างที่นอนก้น เพราะความสำนึกเป็นนามธรรมไม่มีรูปร่าง จึงไม่มีตะกอนใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากนี้ ผู้เขียนสร้างให้ “ความสำนึก” ซึ่งเป็นนามธรรมมีกิริยาอาการ “นอนสงบนิ่ง” และ “ถูกก่อวน” เหมือนสิ่งมีชีวิต ในบริบทนี้หมายความว่า มนุษย์ถูกกระตุ้นให้คิดไตร่ตรองถึงความไม่เป็นธรรมในสังคม ถึงแม้ความคิดเหล่านั้นจะอยู่ลึกภายในจิตใจและไม่เคยคิดถึงหรือนำมาไตร่ตรองเลยก็ตาม

“...ครั้งหนึ่ง เมื่อไม่นานเท่าไรนัก มันได้ตะโกนอิงคะนิงมาจากบันเอวให้ข้าพเจ้าได้อุ่นใจว่า
“...ไม่ต้องกลัวใครหน้าไหน ต่อให้ใหญ่เท่าใหญ่ เรียกใช้ผมซี ผมจะทำสมดุให้” ปีนพูด

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ปีนพูดได้)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้ภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐาน โดยให้ “ปีน” ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิต เป็นอาวุธป้องกันตัวของมนุษย์สามารถพูดภาษามนุษย์ได้ และใช้สรรพนามแทนตัวเองว่า “ผม” แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนสร้างให้ปีนเป็นมนุษย์เพศชาย เพราะมีบุคลิกแข็งแรงแรงกล้าตัดสินใจ

และได้รับการยอมรับให้เป็นเพื่อนสนิทของมนุษย์ เพราะทำตามที่เขาของปิ่นสั่งทุกประการ และสามารถปกป้องชีวิตของเขาของปิ่นได้

“เหมียว เหมียว ผมเป็นเพียงลูกแมวป่า
ถึงหน้าตาไม่หล่อเหลาแต่ก็น่าเอ็นดูไม่น้อยนะครับ
แล้วผมก็เป็นแมวมีศักดิ์ศรีชะด้วย ข้าวปลาไม่จ้อขอใครกินหรือครับ
ถ้าเอาเองก็ได้ทั้งอ้มทั้งร่อยแถมยังสนุก
ก็เพราะการล่านี่ไงล่ะ...ผมถึงได้ออกทีวีดังไปทั่วประเทศ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ลูกแมวป่า)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้แมว เป็นผู้เล่าเรื่อง เป็นตัวดำเนินเรื่องโดยใช้สรรพนามแทนตัวคือ “ผม” เป็นการใช้ภาพพจน์แบบบุคลาธิษฐาน คือ ให้แมวทำกิริยาเหมือนมนุษย์คือพูดภาษามนุษย์ได้ ทำให้เนื้อหาน่าสนใจ จูงใจผู้อ่านว่าแมวตัวนี้จะมีเรื่องราวดำเนินไปอย่างไร

3.4 สมณานาม คือ การใช้ชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่แทนชื่อที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจจะเป็นการสื่อความหมายที่รับรู้กันเฉพาะคนในกลุ่ม ตัวอย่าง

“รวม 13 เรื่องสั้นที่สะท้อนตัวตน...จิตวิญญาณของมนุษย์ในเชิงต่อสู้
ระหว่างความดีกับความชั่วไว้อย่างลุ่มลึกและน่าขบคิดต่อ...
สำหรับหนุ่มสาวรัว**ปัญญาชน**ผู้ไฟแสวงหาคำตอบให้ชีวิต”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง งามแสงเดือน)

จากตัวอย่างข้างต้น “ปัญญาชน” เป็นสมณานาม หมายถึง กลุ่มนิสิตนักศึกษา ที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย ได้รับการยกย่องจากสังคมให้เป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้น

“เขาเคยเดินผ่านหน้ากระดานของนิตยสารหลายหัว
เดินขึ้นไปปรับรางวัลประกวดเรื่องสั้นหลายแห่ง และถูกถีบตกลงมาก็มี
สร้างแรงใจและไฟฝันให้เขาเดินไปตามถนนสายอักษรนี้อย่างสม่ำเสมอ”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง พญาอินทรี)

จากตัวอย่างข้างต้น “ถนนสายอักษร” หมายถึง วงการนักเขียน เพราะเป็นอาชีพที่ใช้ตัวอักษรในการสร้างสรรค์งานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น และนวนิยาย เป็นต้น และมีการเขียนตีพิมพ์ออกมาเป็นระยะ ๆ เหมือนการเดินทางบนถนนที่เป็นเส้นทางยาวไกล

“เมื่อแม่ค้าข้าวแกงจอมซ่าส์ น่ารัก ซึ่งควมตำแหน่งลูกทุ่งสาวประจำทุ่งนาแถบ
ขอบทุ่งเลี้ยงโชคในเมืองฟ้าอมรมาเป็นนักร้อง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง สะใภ้ไร้ศักดิ์นา)

จากตัวอย่างข้างต้น “เมืองฟ้าอมร” หมายถึง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย และเป็นศูนย์กลางความเจริญต่าง ๆ แตกต่างจากชนบทที่มีแต่ความเรียบง่าย และไม่ทันสมัย กรุงเทพฯ หรือ เมืองของเทพ จึงเปรียบเป็นเหมือนสวรรค์ที่ทุกคนอยากไปอยู่ เพราะคนไทยพุทธถือคติว่าสวรรค์เป็นภพสูงสุด เมื่อตายแล้ว มนุษย์ทุกคนย่อมต้องการใช้ชีวิตหลังความตายที่สวรรค์ เพราะผู้ที่อาศัยอยู่บนสวรรค์ คือ เทวดา นางฟ้า มีรูปร่างงดงาม คงความหนุ่มสาวตลอดเวลา และมีอาหารทิพย์ให้กิน ใช้ชีวิตอยู่อย่างสุขสบาย

“เจ้าเป็นดอกเอื้องงามแห่งเมืองเหนือ

แต่ชีวิตกลับหาความรื่นรมย์

และงดงามดังดอกไม้ได้ไม่ เนื่องด้วยรอยกรรมแต่อดีต”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ปิมาปา)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้การเปรียบเทียบตัวละครหญิงเป็น “ดอกเอื้อง” คือดอกกล้วยไม้ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ที่มีความงดงาม อ่อนช้อย และมักขึ้นอยู่บนต้นไม้สูง ผู้เขียนให้ภาพพจน์สมญานาม “ดอกเอื้อง” แทนคำกล่าวถึงหญิงสาวชาวเหนือ ที่ได้รับการยอมรับว่ามีความงามทั้งรูปร่างหน้าตา และกิริยาดงาม พุดจาด้วยถ้อยคำอ่อนหวาน เป็นตัวแทนลักษณะของหญิงไทย ซึ่งสมญานาม “ดอกเอื้อง” เป็นคำที่รู้จักกันทั่วไป

3.5 สัญลักษณ์ เป็นการนำคำที่มีความหมายหนึ่งสมมติขึ้นแทน โดยเป็นความหมายสากล เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ตัวอย่าง

"เมื่อไม่มี **“ดอกฟ้า”** ในฝันของพี่ ยามนี้

ทำไมไม่เก็บ **“ดอกหญ้า”** แคมผมไปพลาจๆ ก่อน

ตามที่สุนทรภู่ท่านเคยว่าไว้"

พ.ต.เชิดชู พยายามปลุกปลอบหัวใจอันโศกเศร้าเดียวดายของเขา

เพราะรู้ว่า สองสาวสวยอเมริกัน คริสติน่า และอิสซาเบล นั้น

ต่างแอบนิยมชมชอบในตัวพรานพรินท์อยู่แล้ว"

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เพชรพระอุมา ตอน นาคเทวี เล่ม 1)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ดอกฟ้า” เป็นสัญลักษณ์แทนผู้หญิงที่มีฐานันดรสูงศักดิ์ คือ หม่อมราชวงศ์ดาริน วราฤทธิ์ ส่วน คำว่า “ดอกหญ้า” เป็นสัญลักษณ์แทนผู้หญิงธรรมดา อาจมีฐานะด้อยต่ำกว่า ไม่มีฐานันดรศักดิ์ คือ คริสตินา กรูบิล และ อิสซาเบล มัวร์ “ดอกฟ้า” เป็นดอกไม้ที่อยู่สูง อยู่บนฟ้า เป็นดอกไม้ของเทวดา คนธรรมดาไม่สามารถเอื้อมถึง หรือได้มาเป็นของตนเองได้ ส่วน “ดอกหญ้า” เป็นดอกไม้ที่เกิดจากดิน อยู่ต่ำกว่าสายตาคคน จึงมักถูกเหยียบย่ำ เดินผ่านไปมา โดยไม่สนใจก้มมอง ดอกหญ้ามียู่ทั่วไป ไม่ต้องซื้อหาก็เป็นเจ้าของได้ ผู้เขียนใช้สองคำนี้แสดงถึงความแตกต่างระหว่างฐานะของผู้หญิง โดยผู้ชายมักชื่นชอบ หลงรัก อยากได้หญิงสาวสวยเพียบพร้อม มีฐานะดีเป็นคู่ครอง แต่ต้องเจียมตน ไม่กล้าคบหา จึงต้องหันมาคบหากับหญิงสาวที่มีคุณสมบัติน้อยกว่า หรือมีฐานะต่ำกว่า การใช้สัญลักษณ์ “ดอกฟ้า” และ “ดอกหญ้า” นักเขียนมักใช้คู่กัน เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้หญิงสองคน

“การเดินทางสู่ความสำเร็จนั้น แต่ละคนต่างมีทางเดินของตนเอง

รำน่าเลือกใช้ความเป็นผู้หญิงเบิกทางสู่ความสำเร็จ

ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มา ทะยานอยากจนลืมความถูกต้อง

เมื่อปีนป่ายสู่กิ่งฟ้าที่เธอฝัน พลันพบว่าเธอเป็นสิ่งด้อยค่า

เป็น**กาฝาก**บนกิ่งก้าน

ตราบไคที่เธอไม่เรียนรู้ที่จะก้าวไปข้างหน้าด้วยสองขาของตนเอง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง กระเช้าสีดา)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “กาฝาก” หมายถึง พืชเบียนหลายชนิดในหลายวงศ์ที่อาศัยเกาะ คุคน้ำและแร่ธาตุ หรือสารอาหารที่สังเคราะห์แล้วจากพรรณไม้อื่น ส่วนใหญ่มักใช้เรียกไม้มุมนที่ อาศัยเกาะเบียนไม้ต้นชนิดต่าง ๆ ในวงศ์ Loranthaceae, Santalaceae และ Viscaceae (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 112) ในคำโปรยนี้ ผู้เขียนใช้คำสัญลักษณ์ “กาฝาก” หมายความว่า เป็นเพียงผู้อาศัย ไม่มี ความสำคัญใด ๆ และมักจะได้รับการดูแลจากคนทั่วไปเพราะต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่น โดย ที่ตนเองไม่เคยทำสิ่งใด หรือตอบแทนกลับไปยังผู้ให้เลย

3.6 ปฏิปจจา เป็นการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ต้องการเรียกร้องความสนใจหรือ กระตุ้นให้ผู้ผู้อ่านคิด ตัวอย่าง

“ธรรมะสามารถเอาชนะความชั่วร้ายได้ทุกสิ่งจริงหรือไม่
อิทธิปาฏิหาริย์ก็มีอาจด้านทานพุทธปาฏิหาริย์จริงหรือไม่”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง พุทธานุภาพ)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำถามที่ให้ผู้ผู้อ่านคิดต่อ โดยใช้คำว่า “จริงหรือไม่” กระตุ้นให้ ตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้นว่าธรรมะ หรือความดีจะสามารถเอาชนะความชั่วได้หรือไม่ หลักพุทธ ศาสนาที่สอนให้คนทำความดี ละเว้นความชั่ว จะมีผลดี มากกว่าการใช้อิทธิฤทธิ์ หรือไสยศาสตร์ ที่ ให้ผลรวดเร็ว แต่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น และเป็นความเชื่องมงายไร้เหตุผล

“ทุกชีวิตในสังคมล้วนแต่กำลังเจ็บป่วย
บางคนอาจโชคดีที่มีอาการเพียงเล็กน้อย ทว่าบางคนกลับทนทุกข์ทรมาน
นี่คือความเป็นจริงที่เป็น แต่ใครเล่าจักแลเห็น”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง เกมมัจจุราช)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้คำถามที่กระตุ้นให้ผู้ผู้อ่านคิดต่อ “ใครเล่าจักแลเห็น” ใน บริบทนี้หมายความว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ทำให้มนุษย์มีอาการเจ็บป่วยทางจิตใจ มีความ ทุกข์ ปัญหาเหล่านี้มีใครบ้างที่จะให้ความสำคัญ หรือใช้ความช่วยเหลือปัญหานี้

3.7 นามนัย คือ การกล่าวถึงสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน แต่คำ ๆ นั้น ต้องเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ตัวอย่าง

“อุ้งมือใหญ่พยายามเหนี่ยวรั้งไว้ หาก**มือบาง**สะบัดออกราวไม้แฉะ
วิ่งฝ่าสายฝน ไม่แม้จะเหลียวแลกลับมาสักแวบ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เซลล์เกร็ด รักนี้ไม่ได้มีไว้ขาย)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้ภาพพจน์นามนัย คำว่า “อุ้งมือใหญ่” แทน ตัวละครฝ่ายชาย เพราะผู้ชายส่วนใหญ่มีฝ่ามือหนา และขนาดใหญ่ ใช้มือทำงานหนัก ส่วน “มือบาง” แทน ตัวละครฝ่ายหญิง เพราะผู้หญิงมีมือขนาดเล็ก บอบบางกว่าผู้ชาย ผู้เขียนใช้สองคำนี้แทนการกล่าวถึงชื่อตัวละคร เป็นการหลีกคำทำให้ไม่น่าเบื่อและสร้างจินตนาการให้แก่ผู้อ่านอีกด้วย

“ถนนหนังสือต้องมีหล่ม เพราะถ้าไม่มีหล่มก็ไม่เรียกว่าถนน แต่ต้องเรียกว่าทางค่วน
ทางค่วนแม้ไม่มีหล่ม แต่ก็มีด่านต้องเสียดังค์ถึงจะไปได้
ส่วนถนนต้องออกแรงลุยขึ้นจากหล่ม”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง แรกเร็ดล่าเล่น $4*4 = 17$)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้ภาพพจน์นามนัย คำว่า “ถนน” และ “ทางค่วน” เปรียบเทียบเส้นทางการเป็นนักเขียนในวงการวรรณกรรมกับการเดินทางในชีวิตของมนุษย์ที่ใช้ “ถนน” และ “ทางค่วน” การเลือกใช้นั้น ต้องเจอสภาพถนนที่มีหลุมบ่อ ไม่สะดวกรวดเร็วเหมือนทางค่วน แต่ทั้งสองเส้นทางก็มีอุปสรรค จึงต้องฝ่าฟันไปให้ได้ ภาพพจน์นี้เป็นที่เข้าใจของผู้อ่าน เพราะในชีวิตประจำวันทุกคนย่อมต้องเดินทางโดยใช้รถใช้ถนน จึงทำให้เห็นภาพได้ง่าย

**“...เรื่องเล่าของเหล่าทหารเกณฑ์จากประสบการณ์ตรงผสมอารมณ์ขัน
และชั้นเชิงการเขียนของเขียนภาษา”**

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ข้าวแดง คัมพิก เพื่อนรัก และหยาดฝน)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้ภาพพจน์นามนัย คำว่า “เขียนภาษา” หมายความว่า เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียน โดยใช้ภาษาเป็นสื่อแสดงความคิด “เขียน” เป็นเทพเจ้าชั้นสูงที่มีคนให้ความเคารพ ศรัทธา และเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ผู้เขียนจึงนำคำว่า “เขียน” มาเข้าคู่กับ คำว่า “ภาษา” โดยเลือกคำที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปว่า “เขียนภาษา” จึงหมายถึงนักเขียนที่ได้รับการยกย่องว่าเขียนดี มีลีลาการใช้ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ สามารถถ่ายทอดเนื้อหา และสร้างความบันเทิงให้แก่ผู้อ่านได้อย่างดี

“เพราะเธอคือ... หวานใจ ความรักของเขาไม่มีข้อแม้
มีแต่ความรู้สึกดี ดี ให้กับเธอเท่านั้น”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ทิพย์ เล่ม 2)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้ภาพพจน์นามนัย คำว่า “หวานใจ” หมายความว่า ที่รัก หรือคนรัก เพราะคนที่มีความรักต่อกันมักแสดงกิริยาที่เอื้ออาทรต่อกัน พูดจาด้วยถ้อยคำอ่อนหวาน สร้างความรักความผูกพันต่อกัน อยากอยู่ใกล้กันตลอดเวลา หวานใจ อาจหมายความว่าทำให้หัวใจของคนสองคนมีความสุข เหมือนรสชาติขม หรือของหวาน ที่รับประทานแล้วจะรู้สึกเอร็ดอร่อยและสดชื่น เพราะได้รับความหวานจากน้ำตาลที่เป็นส่วนผสม คำว่า “หวานใจ” เป็นคำที่คนทั่วไปรู้จัก และเข้าใจความหมาย เหมือนกับคำว่า “คนรัก” “ที่รัก” หรือ “แฟน” เป็นต้น

“เขมมะริกัน บทพิสูจน์รักแท้ของ หนุ่มน้อยดาสีฟ้า
ที่สมัครปักใจเป็นเชษฐาของแม่ยายไทย”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เขมมะริกัน)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้ภาพพจน์นามนัย คำว่า “หนุ่มน้อยดาสีฟ้า” หมายความว่า ชายหนุ่มชาวต่างชาติ เพราะชาวตะวันตกมักมีสีนัยน์ตาเป็นสีฟ้า แตกต่างกับชนชาติอื่น โดยเฉพาะชาวตะวันออกที่มีสีนัยน์ตาเป็นสีดำ ในบริบทนี้หมายความว่าชายหนุ่มชาวอเมริกันได้พบรักกับหญิงชาวไทย คำว่า “หนุ่มน้อยดาสีฟ้า” เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมีความหมายเหมือนกับ “ฝรั่ง” หรือ “หนุ่มตาน้ำข้าว”

4. การใช้โวหาร

4.1 บรรยายโวหาร คือ การเขียนอธิบาย หรือบรรยายตามลำดับเหตุการณ์ ด้วยถ้อยคำที่ตรงไปตรงมา ไม่เยิ่นเย้อ มุ่งให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ

ตัวอย่างที่ 1

“ตามหาพระจันทร์ เป็นภาคต่อของ ความสุขของกะทิ ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างดียิ่ง ไม่เพียงจากนักอ่านชาวไทย แต่รวมทั้งบรรณาธิการสำนักพิมพ์อีก 6 แห่ง ซึ่งได้เซ็นสัญญาซื้อลิขสิทธิ์ไปถ่ายทอดเป็นภาษาของตนเองแล้ว ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ(สองสำนักพิมพ์) ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน และภาษาคาตาโลเนีย”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ตามหาพระจันทร์)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้บรรยายโวหาร เป็นการเขียนอธิบาย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวรรณกรรมบันเทิง เรื่อง ตามหาพระจันทร์ เป็นภาคต่อจากเรื่อง ความสุขของกะทิ และได้รับความนิยมจากผู้อ่านชาวไทย และชาวต่างชาติ โดยผู้เขียนใช้การเขียนแบบอธิบาย ให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน ไม่ได้สอดแทรกอารมณ์ หรือความรู้สึกของผู้เขียนแต่อย่างใด

ตัวอย่างที่ 2

หนังสือเรื่องสั้นเรื่อง “สองแม่” ของ “เหลื่องฝ้ายคำ”

มีความดีเด่นทั้งในแง่เนื้อหา แนวคิด และวรรณศิลป์

ผู้แต่งสามารถเล่าเรื่องชีวิตของคนธรรมดาสามัญที่ไม่ได้มีบทบาทสำคัญในสังคม

โดยเสนอภาพชีวิตที่หลากหลาย มีทั้งความทุกข์ยากและเต็มไปด้วยปัญหาได้อย่างสะท้อนอารมณ์

แต่ก็แฝงความหวังไว้ว่า ในท่ามกลางความยากลำบากนั้น มโนธรรมยังคงมีอยู่

ทางด้านวรรณศิลป์ ผู้แต่งสามารถเล่าเรื่องได้อย่างกระชับ

ใช้กลวิธีในการดำเนินเรื่องที่ชวนติดตาม และใช้ภาพพจน์ตลอดจนโวหารที่สามารถ

สร้างภาพ อารมณ์ และบรรยากาศได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง สองแม่)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเลือกใช้บรรยายโวหารในการให้ข้อมูลด้านความโดดเด่นของวรรณกรรมบันเทิงเรื่อง สองแม่ โดยอธิบายรายละเอียดในแต่ละด้าน ได้แก่ เนื้อหา และการใช้ภาษา แสดงให้เห็นลักษณะเด่นของวรรณกรรมเรื่องนี้อย่างครอบคลุม ทำให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อหาภายในเล่ม

ตัวอย่างที่ 3

“เธอคิดว่า เธอกับเขารักกัน
และเชื่อมั่นว่าเขาจะเป็นผู้นำที่ดี
เธอจึงแต่งงานกับเขา
แต่แล้ว...เธอกลับค้นพบความลับบางอย่าง
ของเขากับเขา”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ประตูที่ปิดตาย)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้บรรยายโวหาร บอกรายละเอียดการดำเนินเรื่อง โดยเรื่องราวต่าง ๆ ดำเนินไปที่ละขั้นตอน เป็นช่วงชีวิตของตัวละคร ตั้งแต่พบกันจนถึงการตัดสินใจแต่งงาน แล้วภายหลังพบว่าสามีมีความสัมพันธ์ที่น่าสงสัยกับผู้ชายอีกคนหนึ่ง

4.2 พรรณนาโวหาร คือ การเขียนที่สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพ และเกิดอารมณ์ร่วมไปกับผู้เขียน

ตัวอย่างที่ 1

““ซั่มไบ้” เลี้ยวหนึ่งของภาพชีวิตวัยชราที่ดำรงอยู่อย่างซอกซำ
เปลี่ยวเหงา ไร้ความอบอุ่น
ท่ามกลางผู้คนมากมายรอบตัว แต่กลับไม่มีใครรู้จัก ให้ความสำคัญ
ไม่มีใครสนใจในคำพูด เสียงร้องขอ เป็นเหมือนคนบ้าใบ้ในสังคม”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ซั่มไบ้)

จากตัวอย่าง เป็นการเขียนโดยใช้พรรณนาโวหาร ผู้เขียนใส่คำที่เน้นอารมณ์ ความรู้สึก เช่น คำว่า “ซอกซ้า” “เปลี่ยวเหงา” “เสียงร้องขอ” เป็นต้น เพื่อสื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพและรู้สึกสะท้อนใจไปกับตัวละครเอกของนวนิยายเรื่องนี้ ที่เป็นหญิงชราไร้ญาติ ไม่มีคนดูแลให้ความรักความเอาใจใส่

ตัวอย่างที่ 2

“นิยายรักท่ามกลางสายหมอกแห่งเทือกเขาหิมาลัย
เล่าขานเรื่องราวความรักที่ผลงานพร้อมกับเผยความงดงามแห่งชีวิตอันเรียบง่าย
ของผู้คนบนยอดเขาสูง เยือกเย็น คลื่นมหาชนให้เห็นสายสัมพันธ์อันอบอุ่น
ถักทอขึ้นระหว่าง ‘บุรุษผู้สูงศักดิ์’ กับแพทย์สาวไทย
ที่ทำให้เทือกเขาสูงใหญ่ปราศจากหมอกหนาว เหลือแต่ไออันอบอุ่น...
ห้อมล้อมหัวใจทั้งสองคนไว้ด้วยกัน”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง บัลลังก์สายหมอก เล่ม 1)

จากตัวอย่าง เป็นการเขียนโดยใช้พรรณนาโวหาร ผู้เขียนใช้คำที่สอดคล้องอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่ “ความงดงามแห่งชีวิต” “สายสัมพันธ์อันอบอุ่น” “ห้อมล้อมหัวใจ” เพื่อสื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพตัวละคร และฉากในเรื่องที่เกิดขึ้นบนภูเขาสูง บรรยายดี เจียบสงบ ทำให้ตัวละครเกิดความรักความผูกพัน นอกจากนี้ การใช้พรรณนาโวหารช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเนื้อหาของวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนี้เป็นแนวใด มีความน่าสนใจที่จะอ่านอย่างไร

4.3 เทศนาโวหาร คือ การเขียนอธิบาย ชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตาม ด้วยการใช้อรรถาธิบาย ชักชวน หรือโน้มน้าวด้วยเหตุผลต่าง ๆ

ตัวอย่างที่ 1

“ชีวิตก่อเกิดจากความว่างเปล่า ดิ้นรนไปสู่จุดหมาย
เพื่อกลับสู่ความว่างเปล่าในวันหนึ่ง
อำนาจ เงินตรา ยศถาบรรดาศักดิ์ เป็นสิ่งที่ผู้คนสร้างขึ้น
และให้คุณค่าความสำคัญโดยมีรู้สึกถึงความรุดรีบที่เกิดขึ้น
แต่กลับปีติยินดี และพร้อมจะแสวงหาเปลือกเหล่านี้มาห่อหุ้มกาย”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เปลือก)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตามโดยกล่าวถึงความจริงของชีวิตมนุษย์
ที่มาจากความว่างเปล่า และวันหนึ่งก็ต้องจากไปกับความว่างเปล่า ไม่ควรยึดติดสิ่งใด หรือให้
ความสำคัญกับสิ่งใดมากเกินไป

ตัวอย่างที่ 2

“เจตนาคือคิดก่อนทำ หรือคิดแล้วทำ
ถ้าคิดดี แต่การทำได้ไม่ดีเพราะพลาดพลั้ง
ก็ยังถือว่าดีอยู่ แต่ดีน้อยไปหน่อย ไม่ถึงกับชั่วร้าย
ต่อไปคงต้องรอบคอบกว่านี้อีกหลายเท่า
ความทุกข์นี้มันไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เลือกที่ เลือกทาง เลือกเวลาเลยจริง ๆ
เมื่อเขาทุกข์ร้อน เขามาขอพรขอที่พึ่ง ดีชั่วอย่างไรก็ต้องช่วยเหลือ”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ที่พึ่งสุดท้าย)

จากตัวอย่าง เป็นการเขียนแบบเทศนาโวหาร สั่งสอนให้ผู้อ่านคิดก่อนทำเสมอด้วยความ
รอบคอบเพื่อให้เกิดผลดีตามมาภายหลัง และบอกให้เห็นถึงคุณค่าของการทำความดี สนับสนุนให้
ทุกคนทำความดี เพราะมนุษย์ทุกคนต้องพบเจอความทุกข์ในชีวิต เมื่อมีผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ
และจงมอบให้ความช่วยเหลือโดยไม่มีข้อแม้

ตัวอย่างที่ 3

“เมื่อเริ่มต้นการมีชีวิต มนุษย์ก็เริ่มต้นมุ่งสู่ความปรารถนา
ทุกสิ่งทุกอย่างที่กระทำมีเป้าหมายเดียวกันคือให้ได้มาซึ่ง “ความสุข”
ท่ามกลางความเข้ยวนของสรรพสิ่งรอบกาย
มนุษย์ย่อมคว้าไว้ได้แค่เงาของความสุข
ด้วยความสุขที่แท้จริงนั้น จะต้องสร้างขึ้นในใจของตนเอง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง สวรรค์ยังมีที่)

จากตัวอย่าง เป็นการเขียนแบบเทศนาโวหาร ใช้ถ้อยคำให้ผู้อ่านเห็นภาพความจริงของชีวิตว่ามนุษย์ทุกคนต้องการความสุข และสามารถทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งความสุขนั้น แต่ผู้เขียนให้คำแนะนำว่า ความสุขที่แท้จริงคือความสุขภายในจิตใจของตนเอง ไม่ใช่สิ่งภายนอก เช่น เงินทอง อำนาจ ตำแหน่ง เป็นต้น

4.4 สาธกโวหาร คือ การเขียนที่มีตัวอย่างอ้างอิงให้เกิดความน่าเชื่อถือ และคล้อยตาม มุ่งให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 1

“ผู้ที่ปรารถนาจะลิ้มรสความหอมหวานในที่สูง มักเลือกทางที่ทำให้ชีวิตรุ่งโรจน์
แต่ความสูงเด่นก็อาจต้องต่อสู้กับความเปล่าเปลี่ยว
การมีอำนาจก็อาจต้องเผชิญกับการเข่นเคี้ยว
ผู้ที่ปรารถนาจะสัมผัสสรสอันบริสุทธิ์มักเลือกทางที่รุ่มร่าม เรียบง่าย
ดั่งสายน้ำในทางธารที่ไหลเซาะอย่างหนักแน่น ชุ่มฉ่ำ
และโอบเอื้อด้วยความอ่อนโยนอันอบอุ่น
เส้นทางสองสายนี้มีอาจมาบรรจบกัน
ก็แล้วแต่ว่าผู้พบเห็น เลือกจะอึดอุนกับทางสายใด”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ทางสายธาร)

จากตัวอย่าง เป็นการเขียนแบบสาธกโวหาร ผู้เขียนสอดแทรกตัวอย่างที่น่าเชื่อถือ คือ มีสองทางเดินที่มนุษย์เราจะเลือกเดิน หากเลือกทางเดินที่เหมาะสมกับตัวเอง จะพบเจอกับเส้นทางที่รุ่มร่าม เดินทางสะดวก โดยผู้เขียนยกตัวอย่างประกอบด้วยข้อความว่า “ดั่งสายน้ำในทางธาร” หากเลือกทางเดินที่มุ่งความสุขภายนอกจะต้องมีการแข่งขัน และต่อสู้เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ ผลที่จะได้รับจากการกระทำแต่ละอย่างมีผลต่างกัน เป็นตัวอย่างให้ผู้อ่านเป็นคนตัดสินใจเลือกเส้นทางที่พึงาม

ตัวอย่างที่ 2

“หมู่ดาวแก้วร้อยล้านดวงบนฟ้า จะงามและเห็นประกายจรัสได้ เมื่อมีความมืดมิดเป็นฉากหลัง
หิ่งห้อยตัวน้อยจะเรืองแสงงามหากซ่อนตัวเองอยู่ภายใต้ราตรีกาล

มิตรภาพ-รักแท้จะปรากฏรูปและสัมผัสได้เมื่อชีวิตถูกห่มคลุมด้วยความมีดมน”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ขอดาว)

จากตัวอย่าง เป็นการเขียนแบบสาธกโวหาร โดยผู้เขียนยกตัวอย่าง 2 เรื่อง คือ ดวงดาวมากมายบนท้องฟ้าจะส่องแสงสวยงามได้ก็ต่อเมื่อท้องฟ้ามีดสนิท หิ่งห้อยซึ่งเป็นสัตว์ปีกตัวเล็ก ๆ จะมีแสงสว่างที่ชัดเจนสวยงามก็ต่อเมื่ออยู่ในพื้นที่ที่มีความมืดมิด ตัวอย่างทั้งสองนี้ แสดงให้เห็นว่ามิตรภาพ และความรัก จะเห็นชัดเจนได้เมื่อชีวิตอยู่ในภาวะวิกฤติ หรือมีปัญหาชีวิต จะได้รับกำลังใจ และความช่วยเหลือจากเพื่อนฝูง และคนรัก ในขณะที่คนอื่นที่อยู่แวดล้อมไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ หรือแก้ไขปัญหามาแต่อย่างใด

4.5 อุปมาโวหาร คือ การเขียนที่มีสำนวนเปรียบเทียบ โดยการนำสิ่งที่คล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 1

“แก้วกาญจน์ เธอเปรียบดังแก้วหม่นที่ได้รับการเจียร ฝน จนได้เหลี่ยมมุมอันงดงาม เธอสวย ปราดเปรี้ยว และเลี้ยวฉลาด แต่จิตใจเธอนั้นกลับฝังแน่นไว้ด้วยความแค้น และไฟริษยา แก้วที่ได้รับการเจียรระโนเมื่อนั้นจึงมัวหมองไร้ราศี หาได้งดงามทรงคุณค่าดังเช่นอัญมณีทั่วไปไม่”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง แก้วเจียรระโน)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการเขียนแบบอุปมาโวหารที่ผู้เขียนเปรียบเทียบตัวละคร “แก้วกาญจน์” โดยใช้อุปมาโวหารเหมือนแก้วที่ได้รับการเจียรระโนจนสวยงาม เพิ่มมูลค่าให้แก่แก้วชิ้นนั้น แต่ไม่เท่ากับเพชร หรือพลอย ที่มีมูลค่าสูงกว่า เหมือนกับหญิงสาวที่มีบุคลิกดี มีความรู้เฉลียวฉลาด แต่กลับมีความอิจฉาริษยาผู้อื่น และมุ่งที่จะทำลายความดีงามของผู้อื่น

ตัวอย่างที่ 2

“ชีวิตเปรียบเสมือนการเดินทางไกล

แต่ละก้าวของเท้าที่เหยียบย่างคือบทพิสูจน์ของจุดหมายที่ตั้งใจไว้
 หนทางแต่ละสาย...ย่อมมีทั้งสวนดอกไม้ให้ชื่นชม
 มีกรวดหินและหนามแหลมเผ่าคอยทำร้ายให้เจ็บปวด
 เมื่อมนุษย์ต้องการชีวิตเขาจะได้สัมผัสทั้งดอกไม้และหนาม
 ด้วยวิถีแห่งการดิ้นรนต่อสู้เท่านั้น ที่ยืนยันถึงการให้ทางเลือกแก่ตนเอง”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ระหว่างการเดินทาง)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการเขียนแบบอุปมาโวหาร ผู้เขียนเปรียบเทียบชีวิตกับการเดินทางไกล ที่ต้องพบเจอทั้งสถานที่สวยงาม และสถานที่ที่เต็มไปด้วยอุปสรรค เช่น มีก้อนหิน มีหนามแหลมของต้นไม้ อาจทำให้ผู้เดินทางได้รับบาดเจ็บได้ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนขึ้นว่า ในชีวิตของคนเราต้องผ่านสิ่งต่าง ๆ มากมาย ทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี แต่ต้องผ่านไปให้ได้ เป็นการให้กำลังใจแก่ผู้อ่านในการเลือกเส้นทางเดินของชีวิต

5. การใช้สำนวน คือ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายโดยนัย ไม่ตรงตามตัว ใช้ต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลา ผู้ฟังที่อยู่ในสังคมเดียวกันจะสามารถเข้าใจความหมายของสำนวนนั้นได้ สำนวนเกิดจากมูลเหตุต่าง ๆ เช่น ธรรมชาติ การกระทำ การละเล่น นิทานหรือเรื่องเล่า เป็นต้น สำนวนแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สำนวนเก่า และสำนวนใหม่

5.1 สำนวนเก่า คือ สำนวนที่มีใช้กันมานาน และเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ตัวอย่าง

“ในยุคนั้น...ไม่ว่าครั้งใดที่ใครถูกปลิดชีพ
 บรรดาเจ้าพ่อทุกเขตย่านจะได้รับเกียรติ ขึ้น “บัลลังก์”
 ต่อให้บารมีคับฟ้า แต่หากขุมกบฏใครอ่านเกมไม่ออก
 วงจรกระสุนอาจเจาะผ่านกะโหลกผู้นั้น ฉะนั้นมือปืนต้องพร้อมคัมภีร์
หนอนบ่อนใส่ต้องกำจัด
 เพราะบารมีที่สร้างด้วยเลือด ย่อมถูกล้างด้วยเลือดเช่นกัน
 เจ้าพ่อทุกนามย่อมรู้...”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เจ้าพ่อ)

จากตัวอย่าง สำนวน “หนอนบ่อนไต้” หมายถึง ฝ่ายตรงข้ามที่เข้ามาทำที่เป็นพวกเพื่อบ่อนทำลาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1242) ในปริบทนี้หมายถึง กลุ่มผู้มีอิทธิพลสองกลุ่มมีความขัดแย้งกันด้านธุรกิจ จึงมักมีการส่งคนเข้าไปสอดแนมเพื่อล้วงความลับ แล้วนำไปปฏิบัติเพื่อช่วงชิงความได้เปรียบทางธุรกิจ หรือทำให้แตกกันเพื่อผลประโยชน์จำนวนมาก

“อลเวงครั้นเครงรักของสองหนุ่มสาวผู้ฝันเฟื่อง

สร้างเรื่องชีวิตตัวเองให้กลับตาลปัตร

จนวนวายไปถึงอีกสองหนุ่มสาว

ต้องตกกระไดพลอยโจนลงหลุมรักแสนลึก”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ฝันเฟื่อง)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้สำนวนเก่า 2 สำนวน ได้แก่ สำนวน “กลับตาลปัตร” หมายถึง ผิดความคาดหมายอย่างตรงกันข้ามแบบพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 78) และสำนวน “ตกกระไดพลอยโจน” หมายถึง จำเป็นที่จะต้องยอมเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อไม่มีทางเลือก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 420) ในปริบทนี้หมายถึงเรื่องราวของหนุ่มสาวสองคู่ไม่เป็นไปในทางที่สุขสมหวังเหมือนคู่อื่น ทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้ตั้งตัว ผิดไปจากที่ตั้งใจไว้ ทั้งสองสำนวนนี้เป็นที่รู้จักทั่วไป ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของสำนวนนี้ได้ และการใช้สำนวนในคำโปรยปกหลังหนังสือเล่มนี้เชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านเนื้อหาภายในเล่ม เพราะไม่ได้ให้ข้อมูลที่ชัดเจนต้องอ่านเพิ่มเติม

“หนุ่มหนึ่งคุ้มดีคุ้มร้ายเป็นสองชั่ว

ไม่สนุกสนานผาดแผลงผดปกติ ก็ซึมเศร้าผดปกติ

ต้องมีคนดูแลใกล้ชิดตลอดเวลา ไม่ให้ไปก่อเรื่องคอขาดบาดตาย”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง อะไระจะดีไปกว่านี้)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้สำนวนเก่า คือ สำนวน “คอขาดบาดตาย” หมายถึง ร้ายแรงอาจถึงต้องสูญเสียชีวิตได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 234) ในปริบทนี้หมายถึง ตัวละครนี้ผู้เขียนสร้างให้เป็นคนที่มีบุคลิก 2 ด้าน คือ บางครั้งสนุกสนานเฮฮา แต่บางครั้งก็ซึมเศร้า จึงต้องมีผู้ดูแลใกล้ชิด

ไม่เช่นนั้นอาจไปสร้างความเดือนร้อนอย่างรุนแรงให้ผู้อื่นถึงแก่ชีวิตได้ เพราะเขาไม่สามารถควบคุมอารมณ์ และการกระทำของตนเองได้

“เสียดายวันเวลาเก่าที่ไม่เคยคิดจะทำให้มันดี...
เธอยังนั่งเงียบ นึกถึงเท่าที่**เหยียบจี้โกไม่ฝ่อ**นั้นแล้ว
รู้สึกสะอิดสะเอียนอย่างบอกไม่ถูก”

(จากปกหลังหนังสือเรื่อง แบบฝึกหัดบทที่ 1)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้สำนวนเก่า คือ สำนวน “เหยียบจี้โกไม่ฝ่อ” หมายถึง หยิบหย่ง, ทำอะไรไม่จริงจัง, ไม่เอาการเอางาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1305) ใบปรีบทนี้หมายถึง ตัวละครนี้เป็นคนทำอะไรไม่จริงจังในอดีตที่ผ่านมา ทำให้รู้สึกเสียดายช่วงเวลาที่ผ่านไป และไม่พอใจในการกระทำของตนเองจนไม่อยากจะพูด หรือนึกถึงสิ่งที่เกิดขึ้น เพราะเป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการยอมรับคนทั่วไป เพราะเป็นคนที่หยิบหย่ง ไม่เอาการเอางาน

5.2 ใช้สำนวนใหม่ คือ สำนวนที่เกิดขึ้นตามเหตุการณ์ หรือสิ่งของเครื่องใช้ที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคม ตัวอย่าง

“สาวมาดทอม สุดซ่าส์ จน**โซดาเรียกแม่** เติบโตมาท่ามกลางสายตา ของพี่ ๆ ทั้งแปด
ชนิตรอลุ้นระทึกใจ ระทึกขวัญว่าเธอจะมีชายใดกรำกรายมาในชีวิต
หรือจะริควงสะกิดเข้าบ้านกันแน่ หลังจากทีร้องเพลงรอ “ว่าที่น้องเขย” มาหลายซีซั่น
บรรดาไทยมุงก็ได้เฮ กันถ้วนทั่ว แต่แม่สาวมาดจะทำไฉนดีละ เกิดมาก็ไม่เคยเป็นผู้ยิ่งใหญ่ ผู้หญิงเขา
สักกะที เวลายิ้มต้องกว้างก้องศา เวลาอายต้องม้วนตัวจนแคไหน”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ไม่แปลกป่า)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเปรียบเทียบความซ่า ไม่กลัวใครของผู้หญิงที่มีพฤติกรรมคล้ายผู้ชายว่า โซดาเรียกแม่ “โซดา” เป็นเครื่องดื่มที่มีความซ่า ใช้ดื่มร่วมกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเพิ่มรสชาติ “โซดาเรียกแม่” จึงมีความหมายมากกว่า หรือยิ่งกว่าโซดา คือมีความซ่ามากกว่าธรรมดา ความซ่าของคนในที่นี้ คือ กล้าทำให้สิ่งแปลกใหม่ กล้าแสดงความคิดเห็น มีกิริยาไม่เรียบร้อย หรือสงบเสงี่ยมเหมือนผู้หญิงทั่วไป สำนวนนี้เป็นสำนวนใหม่ อาจมีบางคนไม่เข้าใจความหมาย

“เขาและเธอร่วมกันปลุกต้นรัก นำความจริงใจมาแทนต้น
ให้ความเห็นใจแทนน้ำ ให้ความรักความเข้าใจแทนปุย
และความรู้สีกอันมั่นคงช่วยพยุงลำต้น”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ดอกรักบานหลังฝน)

จากตัวอย่าง “ปลุกต้นรัก” เป็นสำนวนใหม่ หมายถึง ความรักของหนุ่มสาวที่มีให้แก่กัน ต้องอาศัยการดูแลประคับประคองให้ความรักยืนยาว มันคงเหมือนการปลุกต้นไม่ให้เห็บโตแผ่กิ่งก้านสาขาให้รุ่มเงา นอกจากนี้ คำว่า “ต้นรัก” พ้องเสียงกับคำว่า “รัก” ในเรื่องความรักจึงนำมาใช้เป็นสำนวนใหม่ ผู้อ่านที่ไม่เข้าใจความหมายของสำนวนนี้อาจเข้าใจเป็นความหมายตรง คือ การปลุกต้นรัก ที่ให้ดอกรักเพื่อความสวยงาม หรือนำดอกรักมาร้อยมาลัย

“ภาพที่ประทับใจ หม่อมราชวงศ์หญิงคาริน วราฤทธิ์ ที่สุดคือ ภาพของชายร่างสันทัด
ในชุดเสื้อกางเกงผ้าเวสต์ปอยด์ หมวกของเสือพรานที่พับปีกขึ้นข้างหนึ่ง
หน้าร้านเป็นมันไปด้วยเหงื่อ ตากร้าวคมเฉียบ และริมฝีปากบางที่ยากนักจะปรากฏรอยยิ้มราวกับ
ใบหน้าที่สร้างขึ้นด้วยหินมือถือไรเฟิลเดินจุด ๆ ราวกับตามควายหายอยู่ในดงที่
ไม่พูดไม่จากับใครโดยไม่จำเป็น เอาแต่เดิน และโบกมือเป็นสัญญาณให้ตามอย่างเดียว”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เพชรพระอุมา ตอน จอมพราน เล่ม 2)

จากตัวอย่างข้างต้น “ตามควายหาย” เป็นสำนวนใหม่ แสดงกิริยาการเดินอย่างรวดเร็วโดยไม่สนใจใคร หรือสิ่งแวดล้อมใด ๆ เพราะเจ้าของควายมักมีความวิตก กังวลใจ ต้องติดตามหาควายของตนที่หายไป ในบริบทนี้หมายถึง ตัวละครชายเดินด้วยความเร่งรีบ ไม่สนใจผู้ที่เดินทางมาด้วย เดินนำหน้าผู้อื่นเสมอ เพราะมีอาชีพเป็นนายพราน จึงชำนาญเส้นทาง และต้องเป็นผู้นำทางให้ผู้อื่นเดินตามเพื่อไปยังจุดหมายปลายทาง ผู้อ่านที่ไม่รู้จักสำนวนนี้อาจเกิดความสงสัยว่าการเดินตามควายที่หายนั้นมีลักษณะอาการเป็นเช่นไร ทำไมจึงนำมาใช้กับตัวละครนี้

“...อ้าว แล้วหนทางรักนี้จะเหมือนโรยด้วยกลีบกุหลาบได้อย่างไรล่ะ”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ลิเก...ลิเก)

จากตัวอย่างข้างต้น “โรยด้วยกลีบกุหลาบ” เป็นสำนวนใหม่ หมายความว่า สะดวก เป็นไปโดยง่าย ไม่มีอุปสรรค โดยสำนวนนี้มีที่มาจากสำนวนฝรั่งเศสที่ว่า *Tout n'est pas rose dans la vie.*” หมายถึงการดำเนินชีวิตย่อมมีอุปสรรค (ชีวิตไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ) ทางเดินที่โรยไปด้วยกลีบกุหลาบแสดงให้เห็นว่า เส้นทางนั้นเมื่อเดินด้วยเท้าเปล่าจะอ่อนนุ่มต่อฝ่าเท้า ไม่ทำให้เกิดความเจ็บปวด หรือบาดเจ็บ นอกจากนี้ยังมีกลิ่นหอมอีกด้วย ทำให้ผู้เดินด้วยความสบาย และถึงจุดหมายปลายทางโดยไม่มีอุปสรรค ต่างกับหนามของต้นกุหลาบที่อาจทิ่มแทงฝ่าเท้าได้เมื่อเดินผ่านไป เปรียบเหมือนกับอุปสรรคต่าง ๆ ระหว่างการเดินทาง ในบริบทนี้หมายถึง ความรักของหนุ่มสาวต้องพบกับอุปสรรคมากมาย ไม่ง่ายดายเสมอไป

“เมื่อผู้มีอำนาจสูงสุด**กุมบังเหียน**โดยขาดทิศทาง
วงล้อแห่งอริปไตยจึงกลับช้ารอยเดิม”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง กุนชือ)

จากตัวอย่างข้างต้น สำนวน “กุมบังเหียน” เป็นการดัดแปลงคำ สำนวนเดิมคือ “กุมบังเหียน” หมายความว่าอำนาจบังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่ต้องการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 615) คำว่า “กุม” หมายความว่า กุม เช่น กุมตัว กุมสติ กุมอำนาจ ส่วนคำว่า “กุม” หมายความว่า คอยกำกับดูแล จะเห็นว่า คำว่า “กุม” และ “กุม” มีเสียงใกล้เคียงกัน และมีความหมายคล้ายคลึงกัน จึงทำให้มีการใช้สำนวนนี้เปลี่ยนแปลงไป โดยยังคงมีความหมายใกล้เคียงความหมายเดิม ในบริบทนี้หมายถึง ผู้มีอำนาจ หรือผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศใช้อำนาจโดยขาดทิศทาง จึงเกิดเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ซ้ำเดิม ไม่พัฒนา หรือคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น

เนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

จากการศึกษาเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง พบเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. **โครงเรื่องหรือเรื่องย่อ** คือ บทย่อประเด็นสำคัญ ๆ ของหนังสือทั้งเล่มหรือตอนใดตอนหนึ่ง เรื่องย่อมักจะปรากฏในงานเขียนฉบับตัดย่อ หรือในบทนำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545: 421) ตัวอย่าง

“ติลา สาวนักเรียนนอกมาดมั่นทันสมัย เป็นคนสนใจเรื่องราวการเมือง
เธอต้องกลับเมืองไทยทันทีที่เรียนจบปริญญาโท

เพื่อมาช่วยมารดาทำงานหาเงินใช้หนี้ และตั้งใจใช้ความรู้มาพัฒนาตุภูมิ
 โชคชะตาพิสดารมาพบกับ ไปร หนุ่มใหญ่ผู้เป็นเจ้าของหนี้
 เขาเป็นเสาหลักให้เธอยามที่พายุแห่งปัญหาพัดกระหน่ำ
 แต่เธอกลับไม่เห็นความหวังดี พยายามเลือกเส้นทางรักด้วยตนเอง
 จนเกือบถลำพลาดไปกับการวิ่งตามความฝัน...
 มรสุมรักและชีวิตจะผ่านพ้นไปอย่างไร?”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ลมบูรพา)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับ โครงเรื่องของนวนิยายเรื่องลมบูรพา มีการ
 ดำเนินเรื่องเมื่อตัวละครฝ่ายหญิงพบกับตัวละครฝ่ายชายที่มีวิถีชีวิต และฐานะต่างกัน คือ เป็นเจ้าหนี้
 และลูกหนี้ ความแตกต่างกันของตัวละครทั้งสองจะเกิดเหตุการณ์ใดตามมา ชวนให้ผู้อ่านติดตาม
 อ่านเนื้อเรื่องต่อไป

“ตามหาพระจันทร์ บอกเล่าเหตุการณ์ต่อจาก ความสุขของกะทิ
 หัวใจดวงเล็ก ๆ ที่บอบช้ำจากความโศกเศร้าเพราะสูญเสียผู้เป็นที่รัก
 ย่อมต้องใช้เวลาถนอมรักษา และแน่นอนว่าต้องมี “ยาใจ” ที่ถูกต้อง
 การรับมือและจัดหาที่ทางให้ความเศร้าอยู่ร่วมในเนื้อชีวิตได้อย่างลงตัว
 จะช่วยให้ชีวิตดำเนินต่อไปอย่างไม่ซ้ำตรมหนัก
 ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่เรื่องง่าย ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ตามหาพระจันทร์)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับนวนิยายเรื่อง ตามหาพระจันทร์ มีความ
 เกี่ยวเนื่องกับ นวนิยายเรื่อง ความสุขของกะทิ ของนักเขียนท่านเดียวกันเพราะมีตัวละครชุดเดียวกัน
 และมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของตัวละครที่ต้องขาดแม่ในช่วงวัยเด็ก

“จันทร์อาอุษาคเนย์ นิยายย้อนยุคอิงประวัติศาสตร์
 เล่าเรื่องราวของ ตมิสา หญิงสาวหลงยุคเข้าไปยังสมัยโบราณบนดินแดนอุษาคเนย์
 พบพบกับความรักผูกพันและ ‘พันธะสัญญา’ กับเจ้าชาย ผู้เป็นจอมทัพใหญ่แห่งแคว้นเศรษฐปุระ
 นำพาไปสู่การเดินทางแสวงหาดินแดนใหม่ของถิ่นอุษาคเนย์

ท่ามกลางสายใยของบิดาที่เพียรพยายามค้นหาลูกสาวกลับสู่วันเวลาดังเดิม
 ตมิสาจะสามารถกลับคืนวันเวลาของเธอได้หรือไม่”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง จันทราอุษาคเนย์ เล่ม 2)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้ข้อมูลกับผู้อ่านว่านวนิยายเรื่อง จันทราอุษาคเนย์ เป็นนวนิยายแนวย้อนยุคอิงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในอดีต โดยมีโครงเรื่องคือ ตัวละครเอก “ตมิสา” หลงเข้าไปยังอีกยุคหนึ่งในอดีต ได้พบรักกับตัวละครที่เป็นเจ้าชายและมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ผู้เขียนคำโปรยยังตั้งคำถามให้ผู้อ่านติดตามว่า “ตมิสา” จะสามารถเดินทางกลับสู่ยุคปัจจุบันของเธอเองได้หรือไม่ ทำให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านเรื่องราวต่อไปเล่ม

“เมื่อฟ้าลิขิตให้ชายผู้มีชีวิตแสนสมถะต้องละความสงบออกตามล่าหาฝัน
 เหตุเพราะฝ่าเครื่องดั่งชูกำลังเจ้ากรรมที่ดันให้โชคเป็นรถปิกอัพในดวงใจ
 เรื่องราวสุดผกผันและแสนบังเอิญจึงระเบิดขึ้นพร้อมกับรอยยิ้มและเสียงฮา
 พร้อมฉากระทึกึงกันหุดดับไหม้ กับการไล่ล่าของสี่พระกาฬสมุนมาเฟียใจโหด
 ที่พระเอกของเราเข้าไปพัวพันอย่างแสนบังเอิญ
 ชีวิตที่มีฝ่าเครื่องดั่งชูกำลังอันสั้นระรัวเป็นตัวกำหนดจะลงเอยเช่นใด
 วิรบุรุษบังเอิญของเราจะพิชิตฝัน-รับรถคันหรือไม่
 เขาและเธอจะรอดพ้นจากเงื้อมมือมัจจุราชมรณะหรือไม่ และลงเอยกันอย่างไร
 โปรดอย่าพลิกตอนจบอ่านก่อน!!!
 ขอให้ติดตามชีวิตสุดหรรษา ฮาแบบบังเอิญของเขาด้วยใจระทึกพลัน”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง THE PICK-UP ขับชีวิตสุดขอบฟ้า)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงเรื่อง การดำเนินเรื่องตามลำดับตั้งแต่ตัวละครได้รับรางวัลจากการชิงโชคเป็นรถปิกอัพ และต้องผ่านเหตุการณ์ตื่นเต้น และสนุกสนานมากมาย ทำให้ผู้อ่านรู้เรื่องราวโดยย่อ และรู้ว่าแนวการเขียนของนักเขียนเรื่องนี้เป็นแนวสนุกสนานและสร้างเสียงหัวเราะให้แก่ผู้อ่านได้

2. แก่นเรื่อง คือ แนวคิดสำคัญของเรื่อง หรือความคิดหลักที่ผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ ตัวอย่าง

“ความสุขอยู่ที่ใด...อยู่ที่วิธีคิดของคนเราหากยอมเปิดใจรับมัน

จะรู้ว่าความสุขนั้น...ไม่ได้อยู่ไกลจากหัวใจของเราเลย”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง บัลลังก์สายหมอก เล่ม 1)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงแก่นเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่าน คือ ความสุขอยู่ใกล้ตัวคนเราทุกคน อยู่กับการเปิดใจยอมรับความสุขนั้น

“ปิมปา สะตาศีวิตลิจิตได้ด้วยการกระทำของตนเอง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ปิมปา)

จากตัวอย่าง แก่นเรื่อง คือ การกระทำเป็นตัวกำหนดชะตาชีวิต ทำอย่างไรก็จะได้ผล เช่นนั้น คือ ทำดีในวันนี้ย่อมได้รับผลของความดีในวันข้างหน้า คำโปรยปกหลังนี้บอกแก่นของเรื่องที่คุณผู้อ่านจะได้รับเมื่ออ่านนวนิยายเรื่องนี้จบลง

“กุหลาบเล่นไฟ นวนิยายสะท้อนอำนาจแห่งรักที่เปลี่ยนแปลงได้ทุกสิ่ง”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง กุหลาบเล่นไฟ)

จากตัวอย่าง คำโปรยนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ แก่นเรื่อง คือ ความรักสามารถเปลี่ยนแปลงได้ทุกอย่าง จากสิ่งที่เป็นไปได้ไม่ได้ให้เป็นไปได้ และเป็นพลังผลักดันให้คนเราสร้างสรรค์สิ่งที่ดี และใช้ชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

3. ข้อมูลตัวละคร คือ ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับตัวละครที่อยู่ในหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น เช่น ชื่อ เพศ อายุ อาชีพ อุปนิสัย หรือบุคลิกลักษณะของตัวละครที่เป็นผู้ดำเนินเรื่อง หรือเป็นตัวละครเอกที่มีความโดดเด่น ตัวอย่าง

โยษิตา หญิงสาวสูงศักดิ์ ผู้เปรียบเสมือนดอกไม้แห่งความภาคภูมิใจของตระกูล ‘นฤกุล’

คราม ช่างภาพหนุ่ม ผู้มีชีวิตเรียบง่าย คนเดินดินธรรมดาที่ไม่มีผู้ใดใส่ใจ

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ดอกไม้ในแจกัน)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครเอกทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ได้แก่ ชื่อตัวละครหญิง คือ “โยธิตา” และตัวละครชาย คือ “คราม” ตัวละครทั้งสองตัวมีบุคลิกลักษณะ และการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันคือ “โยธิตา” เป็นคนมีฐานะ มีหน้าตาสวยงาม ได้รับการคาดหวังจากคนในครอบครัว ส่วน “คราม” เป็นชายหนุ่มที่มีชีวิตเรียบง่าย มีอาชีพเป็นช่างภาพ ได้รับค่าจ้างเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันน้อย ถึงแม้จะมีความแตกต่างแต่ทั้งสองคนก็ได้มาพบกัน และมีความรักต่อกัน

“แม้ว่า ทองดี จะสวยพริ้ง แต่กริยาของหล่อนก็ต่ำทราม

แม้ว่าภายนอก หล่อนดูไม่มีพิษสงอันใด

แต่ในซอกมุมหัวใจหล่อนซ่อนสัญชาตญาณฆาตกรไว้”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ทองประกายแสด)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครเอกซึ่งเป็นผู้ดำเนินเรื่อง ได้แก่ ชื่อ “ทองดี” เป็นผู้หญิงบุคลิกลักษณะหน้าตาสวยงาม แต่มีกิริยามารยาทไม่สุภาพเรียบร้อย และสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายในจิตใจของตัวละครมีความขัดแย้งกับบุคลิกภายนอก สามารถทำร้ายผู้อื่นได้อย่างเลือดเย็น

บ้าน (เช่า) นี้มีใครบ้าง

ทองดิน แว่วไว : เจ้าของบ้านเช่าที่เหมือนกับเจ้าของบ้านเช่าทั้งปวง คือ...

เพริด เทียบทอง : ชื่อเขาละ คนขับรถขายน้ำปลา

แบน สายหยุด : ช่างไม้หัวใจร้อนเร่

แยม โคนุ่น : คนจนผู้น่ารัก และน่าอิจฉาความฝันของเขา

ยง เสนาไพร : นายแบบเดินแฟชั่น หนึ่งในชมรมคนไม่เอาไหน

บุญผัน ปลีใน : เป็นใครไม่รู้ สวมแว่นตากรอบดำ ชอบอ่านหนังสือ...

พิมกับพัน : ฝาแฝดเล่นตลกและอยากเล่นละครสัตว์

เชิง ม่านลาย : ชายขาด่วน ผู้พิสมัยในการออกแบบทำเดินรำ

ฯลฯ

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เช่า)

จากตัวอย่าง หนังสือเรื่องสั้นนี้ประกอบไปด้วยตัวละครหลายตัว แต่ละตัวมีลักษณะอุปนิสัยแตกต่างกันแต่ดำเนินชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ผู้เขียนให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้อ่านได้แก่ ชื่อ นามสกุล อาชีพ ฐานะทางการเงิน และบุคลิกลักษณะเฉพาะตัว เป็นการทำความรู้จักตัวละครแต่ละตัวในเบื้องต้นแก่ผู้อ่านเพื่อสะดวกในการอ่านเนื้อหาต่อไป

“เดือนจรัส...สาวสวย เพียบพร้อมแต่ไม่เคยเพียงพอในเรื่องของความรัก
ฟิลิน...สาวน้อยบริสุทธิ์ อ่อนโยนผู้ที่เคยพยายามจะเป็นเช่น เดือนจรัส
ผู้หญิงสองคนแม้จะถูกหล่อหลอมจากที่เดียวกัน
ทว่า...จิตใจกลับแตกต่างกัน
ไม่มีใครเลียนแบบชีวิตของใครได้”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เกียงเดือน)

จากตัวอย่างข้างต้น ให้ข้อมูลตัวละคร 2 ตัว ได้แก่ “เดือนจรัส” และ “ฟิลิน” เป็นหญิงสาวสองคนที่ได้รับการเลี้ยงดูมาด้วยกันแต่มีชีวิตแตกต่างกัน คือ “เดือนจรัส” เป็นหญิงสาวที่มีหน้าตา สวยงาม มีทุกอย่างพร้อม แต่ “ฟิลิน” เป็นผู้หญิงที่อ่อนโยน พยายามเลียนแบบเดือนจรัส แต่สองคนนี้มีเส้นทางชีวิตของตัวเองแตกต่างกันไป

4. คำนิยาม หมายถึง ความน่าขนาดสั้นของหนังสือมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำนำและบทนำ โดยทั่วไปแล้วผู้แต่งมิได้เขียนเองแต่บุคคลอื่นเขียนให้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545: 188) ตัวอย่าง

หนังสือดีเด่น พ.ศ. 2541 ของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
ยถากรรมของสามัญชนแห่งหมู่บ้านชายฝั่ง ที่ผูกพันอยู่กับผืนน้ำและผืนดิน

นวนิยายเรื่อง "ฝั่งแสงจันทร์" ส่งสารที่ให้ความรู้สึกของผู้อ่านให้สะท้อนคิดได้ มนุษย์มักจะ
ไขว่คว้าหาสิ่งที่จะมาเติมฝันอันไม่รู้จบ การเดินทางของมนุษย์จึงไม่สิ้นสุด แม้จะมองไม่เห็น
จุดหมายปลายทางที่ฝากไว้กับวัน "พรุ่งนี้" ก็ตาม

-- กุสุมา รักษมณี (เส้นสีภาษา ลีลาวรรณกรรม/ขวัญเรือน ปักขหลัง กันยายน 2540)

มีความเด็ดขาดในการนำเสนอประเด็นแห่งการต่อสู้ เพื่อการยืนหยัดของชีวิตได้ชัดเจนที่สุด...
ท่ามกลางพลังอันเข้มแข็ง มีความอ่อนโยนงดงามเคียงคู่อยู่เสมอมีภาวะแห่งความสะเทือนอารมณ์

ที่สามารถกระตุ้นเร้าให้ผู้อ่านมีสำนึก ที่จะดำรงอยู่มากกว่าที่จะสูญเสียความหวัง

-- สกุล บุญยทัต (กรุงเทพธุรกิจ/จุดประกายวรรณกรรม 29 มิถุนายน 2540)

เมื่ออ่านนวนิยายเล่มเล็กๆ นี้จบลง ผู้อ่านคงได้แต่หวังว่าความเห็นอกเห็นใจกันที่นวนิยายเรื่องนี้มีส่วนกระตุ้นให้เกิดขึ้น จะทำให้ความหวังในใจคนทั้งปวงได้บรรลุจุดหมายโดยทั่วถึง โดยมีความหวังนั้นมีความดีแฝงอยู่ด้วย... ไม่ใช่แค่ "สิ่งดีๆ" ในรูปของวัตถุและเงินตราเท่านั้น

-- ดวงมน จิตรจันทน์ (ไรเตอร์ 12 ธันวาคม 2540)

หาก ประชาคม ลุณชัย ไม่เปลี่ยนแนวเขียนเสียก่อน แน่่อนว่าเราต้องได้อ่านเรื่องทะเลดีๆ อีก
ไม่รู้เรียกร้องเกินไปหรือเปล่า

-- วารวิไล สมาน (มติชนสุดสัปดาห์ 22 กรกฎาคม 2540)

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ฟังแสงจันทร์)

จากตัวอย่าง หนังสือนวนิยายเรื่องนี้ได้รับคำชื่นชมจากบุคคลผู้มีชื่อเสียงหลากหลายวงการ เช่น กุสุมา รัชมณีน นักวิชาการด้านวรรณกรรม สกุล บุญยทัต นักวิจารณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ คำนิยมเหล่านี้มีการตีพิมพ์ในนิตยสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ก่อน จึงนำมาเป็นคำโปรยปกหลังเพื่อเป็นการยืนยันถึงคุณภาพของงานเขียนเล่มนี้

อะไรคือเรื่องสั้นแบบ จำลอง ฟังชลจิตร

จุดเปรียบที่เห็นได้ชัดก็คือกลวิธีการแต่ง จากการเดินตามแนวนิยมของเรื่องสั้นทั่วไป

มาสู่ลักษณะเฉพาะตัวด้วยการเล่าเรื่องที่เข้าใจง่าย ถ่ายทอดประสบการณ์ตรง

สื่อสารตรงไปตรงมา รวบรวมในการบรรยาย แต่ยังคงเก็บรายละเอียดครบถ้วน

ลักษณะเด่นอีกจุดหนึ่งคือท่วงทำนองการเขียน จำลองมีความชำนาญในการสร้างภาพจน์แฝงนัยยะคมคาย ด้วยการจัดวางภาพเปรียบเทียบ เพื่อจุดประกายความคิด ชวนให้สงสัย หรือทบทวนในสิ่งที่คนทั่วไปมองข้าม เป็นการแสดงความหมายในลักษณะหลายนัย หลายแง่หลายมุม และต้องการ

เปิดพื้นที่ทางความคิด (thinking space) มากกว่าที่จะให้คำตอบเสร็จสิ้นสมบูรณ์แก่ผู้อ่าน

นอกจากนี้ เขายังถนัดในการใช้น้ำเสียงประชดประเทียบแดกดัน อันเป็นส่วนเสริมอาการ

ช่างสังเกตของเขา โดยเฉพาะการสังเกตปฏิกิริยาของผู้คน และความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

(power relations) ในสังคม ซึ่งแฝงความเป็นการเมือง หรือการช่วงชิงการนำอยู่ลึกๆ

แม้ในกลุ่มเพื่อนพ้องครอบครัวเดียวกัน

จากลักษณะและบุคลิกดังกล่าว ทำให้เรื่องสั้นของจำลองมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่ความเป็นตัวคนนั้นมิได้มาจากตัวเขาเท่านั้น ทว่ายังเห็นถึงการสืบทอดจากรากเหง้าของเขาด้วย “เรื่องอยู่” สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 16-22 กุมภาพันธ์ 2544

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง ลิกอร์ พวกเขาเปลี่ยนไป)

จากตัวอย่าง เป็นการคัดลอกข้อความที่นักวิจารณ์ท่านหนึ่งที่อ่านวรรณกรรมบันเทิงเล่มนี้แล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียนในแต่ละด้าน ได้แก่ กลวิธีการแต่ง ท่วงทำนองการเขียน การใช้คำเสียง แสดงให้เห็นจุดเด่น และความสามารถของนักเขียน อีกทั้งประกันคุณภาพของหนังสือเล่มนี้ นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจารณ์นี้ได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสารซึ่งถ้าผู้อ่านสนใจก็สามารถหาอ่านฉบับเต็มได้

อัศศิริกลับไปเก็บวัยเยาว์ของเขาริมโลกสีน้ำเงิน ด้วยสายตาอันสุขุมของคนอย่างวัยกลางคน
ด้วยแง่มุมลึกซึ้งของคุณรู้จักชีวิต และด้วยวรรณศิลป์อันพร้อมเพรียงของนักเขียนรางวัลซีไรต์

ผู้ระมัดระวัง เราจะเห็นโลกที่น่าเงินน้อย ๆ เปลี่ยนสีตั้งแต่เข้าตรู่จนกระทั่งค่ำ

เป็นโลกที่กว้างใหญ่มากด้วยเรื่องราวปรัมปรา มาด้วยปริศนา

มากด้วยชีวิตเล็กที่เรืองแสงได้ และโตขึ้นไปถึงปลาหมึก โลมา แมงกะพรุน ปลาดาว

นางนวลที่โอบถนบนพินำ ปุ่ลมบนหาดทรายขาวละเอียด ปุ่เสฉวนที่คุดำขึ้น

รวมถึงชีวิตเล็ก ๆ จากบ้านริมทะเล ที่โลดเล่นไปบนหาดทราย

ด้วยความร่ำรวยและสงสัยต่อชีวิตเล็ก ๆ ในโลกสีน้ำเงินระคนกัน

มคอช เวที๓

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง โลกสีน้ำเงิน)

จากตัวอย่างข้างต้น ทำให้ผู้อ่านได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า นักเขียนนวนิยายเรื่องโลกสีน้ำเงิน คือ อัสศิริ ธรรมโชติ เคยได้รับรางวัลซีไรต์ และใช้ประสบการณ์ชีวิต และลีลาการใช้ภาษาในการเขียน ระดับนักเขียนรางวัลซีไรต์ที่ให้งานเขียนเล่มนี้น่าสนใจชวนติดตามอ่าน

“ปีนดาทำงานหนักเท่า ๆ กับการใช้ชีวิตอย่างสนุก เขาทำงานได้หลายอย่างในวงการบันเทิง ซึ่งงานไหนต้องการใช้การเขียนเป็นเอก งานนั้นจะพราวเสน่ห์อย่างมาก

ผมเป็นคนหนึ่งที่รักถ่านวนของเขา เพราะเขาเขียนหนังสืออย่างเ็นคูชีวิตทุกคำ”

ประกาศ ชลศรานนท์

(จากตัวอย่างหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง กาลครั้งหนึ่งนานมา)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนนำข้อความที่ ประกาศ ชลศรานนท์ ซึ่งเป็นนักเขียนเรื่องสั้นที่มีชื่อเสียง เขียนขึ้นชมวิธีการเขียนของ ปินดา เพราะใช้คำ ถ่านวนการเขียนที่มีเอกลักษณ์ และมีชีวิต ส่วนตัวที่ดี สามารถทำหน้าที่ได้หลายอย่าง ทั้งงานเขียน และงานในวงการบันเทิง ผู้เขียนคำโปรยปกหลังนี้ คัดเลือกคำนิยมของนักเขียนเรื่องสั้นที่มีชื่อเสียงเพื่อเป็นการรับรองคุณภาพของงานเขียนเรื่องสั้นนี้

ผลงานรวมเรื่องสั้น “เกสรปรารภนา” ของประชาคมได้สะท้อนถึงกระบวนการอันครบถ้วน คือ ความเป็นนักคิด นักเขียน ประสานเข้ากับความเป็นผู้โชคโชนต่อชีวิต เขาได้กลั่นกรองมุมมองและความคิดหลากหลายออกมา ประหนึ่งดัง “เกสร” ที่กระจัดกระจายและแผ่ซ่านไปทุกตัวละคร ทุกเรื่องและทุกเหตุการณ์ ตลอดจนสารพัด “สื่อ” อันเป็นสัญลักษณ์ที่เขาถ่ายทอดออกมาสู่ผู้อ่านงานของเขา ประชาคม ลุนาชัย ไม่ใช่แค่เขียนหน้าใหม่ เขาผ่านการรับรางวัลมากมายจากงานเขียนของเขา และจะว่ากันจริง ๆ แล้ว ก็ไม่จำเป็นอะไรนักที่จะต้องมานั่งสาธยายถึงสรรพคุณของเขา แต่ผมก็อยากจะเขียนถึงเขา เพราะผมชอบงานของเขาจริง ๆ

อัศศิริ ธรรมโชติ

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เกสรปรารภนา)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนนำข้อความที่ อัศศิริ ธรรมโชติ ซึ่งเป็นนักเขียนเรื่องสั้นที่มีชื่อเสียง เขียนขึ้นชมวิธีการเขียนของ ประชาคม ลุนาชัย เพราะใช้คำ ถ่านวนการเขียนที่มีเอกลักษณ์ และใช้ประสบการณ์ในชีวิตเป็นข้อมูลในการเขียน ผู้เขียนคำโปรยปกหลังนี้ คัดเลือกคำนิยมของนักเขียนเรื่องสั้นที่มีชื่อเสียงเพื่อเป็นการรับรองคุณภาพของงานเขียนเรื่องสั้นนี้ โดยเฉพาะข้อความที่ว่า “ประชาคม ลุนาชัย ไม่ใช่แค่เขียนหน้าใหม่ เขาผ่านการรับรางวัลมากมายจากงานเขียนของเขา และจะว่ากันจริง ๆ แล้ว ก็ไม่จำเป็นอะไรนักที่จะต้องมานั่งสาธยายถึงสรรพคุณของเขา แต่ผมก็อยากจะเขียนถึงเขา เพราะผมชอบงานของเขาจริง ๆ” แสดงให้เห็นว่า อัศศิริ ชื่นชอบงานเขียนของประชาคมเป็นอย่างมาก

5. ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน คือ ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับนักเขียนวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้น อาจให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิลำเนา ประวัติการศึกษา ผลงาน และรางวัลด้านวรรณกรรมที่ได้รับ ตัวอย่าง

สันติ เสวตวิมล

เกิดที่ บางกอกน้อย ธนบุรี (สมัยนั้น)

การศึกษา คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประกาศนียบัตรจากสถาบันวิชาการหนังสือพิมพ์นานาชาติ ประเทศเยอรมนี
(นักเรียนทุน)

การทำงาน พ.ศ.2509 เริ่มงานเป็นนักข่าวที่หนังสือพิมพ์ “พิมพ์ไทย”

พ.ศ.2515 เป็นนักข่าวสงครามอินโดจีนที่หนังสือพิมพ์ “ไทยรัฐ”

นามปากกา สามตา, อธิฐาน, แม่ซ้อย นางรำ, นที สีทันดร,กรวิก

ได้รับรางวัล “สื่อมวลชน” ที่อุทิศตัวให้กับเยาวชน จากสำนักนายกรัฐมนตรีติดต่อกันถึง 2 ปี
เรื่องสั้นชุด “ฉันมีแต่วันวาน” เข้ารอบสุดท้ายในการตัดสินจากคณะกรรมการรางวัลซีไรท์
เรื่องสั้นชื่อ “พระอรหันต์” ได้รับการยกย่องว่าเป็นเรื่องสั้นดีเด่นจากสมาคมภาษาและหนังสือ

ปัจจุบัน

เป็นบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ “ชีวิตต้องสู้ รายสัปดาห์”

เป็นบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ “ผู้จัดการ”

เป็นผู้จัดรายการ “ทำพิธีสุนัน” ช่วง “ทำเปิบ” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง น้ำหยาด)

จากตัวอย่าง ถ้าไปรยปกหลังให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน “สันติ เสวตวิมล” ด้านการศึกษา ประวัติการทำงาน ผลงานด้านงานเขียน และอาชีพอื่นที่ทำในปัจจุบัน ข้อมูลต่าง ๆ นี้ ทำให้ผู้อ่านได้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน เบื้องหลังในการเขียนอาจนามาจากประสบการณ์ นอกจากนี้รายชื่องานเขียนเล่มอื่น ๆ แสดงถึงความสามารถในการเขียนของนักเขียนท่านนี้ เพื่อรับรองคุณภาพของหนังสือนวนิยายเรื่อง “น้ำหยาด” ว่าน่าจะมีเนื้อหาและการใช้ภาษาที่โดดเด่น น่าสนใจเหมือนหนังสือเรื่องอื่น ๆ ของผู้เขียนท่านเดียวกัน

เสถียร ขอดดี

เป็นชาวอำเภอนากลาง (ปัจจุบันคือनावัง) จังหวัดอุดรธานี (ปัจจุบันหนองบัวลำภู) เกิดเมื่อปี 2501 ในครอบครัวชาวนายากจน การศึกษาขั้นสูงสุด ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต และ ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต หลังจบการศึกษาจากวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ (อดีต) แล้ว เข้ารับราชการครูที่สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา สนใจงานเขียนทุกประเภท บทกวี เรื่องสั้น วรรณกรรมเยาวชน และนวนิยาย ตลอดจนบทความและสารคดี โดยใช้นามปากกาอื่น ๆ อีก หลายนามปากกาเขียนงานต่างกันไป

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง นิยายแห่งโลกตะวันออก)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน “เสถียร ขอดดี” ด้านภูมิปัญญา ประวัติ การศึกษา ประวัติการทำงาน และผลงานเขียน คำโปรยปกหลังนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียนในหลาย ด้าน ทำให้ผู้อ่านเห็นว่า นักเขียนท่านนี้มีความสามารถในการเขียนหลายประเภท เช่น บทกวี เรื่องสั้น และนวนิยาย และภูมิหลังที่เป็นคนภาคอีสาน มีฐานะยากจนแต่ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และรับราชการเป็นครู จึงสามารถนำประสบการณ์ชีวิต และประสบการณ์ทำงาน มาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างผลงานเขียนของตน

พิติฐ ภูศรี ผลงานและรางวัล

ผลงาน

ลัทธิแปลกหน้า รวมเรื่องสั้น, 2540

คนโซในปราสาท รวมเรื่องสั้น, 2542

สู่ชัยชนะ นวนิยาย, 2543

นครคลื่นเหียน รวมเรื่องสั้น, 2544

รางวัล

คนโซในปราสาท เรื่องสั้นรางวัลดีเด่นสมาคมภาษาและหนังสือฯ 2539

นักดาอากาศ เรื่องสั้นรางวัลชมเชยสมาคมภาษาและหนังสือฯ 2539

แมวมแม่มดอ่อน เรื่องสั้นรางวัลสุภาว เทวกุลฯ 2540

คู่รัก-คู่ร้าย เรื่องสั้นรางวัลช่อการะเกด 2543

การมาเยือนของมนุษย์ต่างดาว เรื่องสั้นรางวัลชมเชยสมาคมภาษาและหนังสือฯ 2541

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง นครคลื่นเหียน)

จากตัวอย่างข้างต้น คำโปรยปกหลังหนังสือเรื่องสั้นนี้ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ผลงานเขียน และรางวัลทางวรรณกรรมที่ได้รับ ข้อมูลเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านทราบว่า นักเขียนท่านนี้มีผลงานเขียนมากมายทั้งเรื่องสั้น และนวนิยาย และมีการตีพิมพ์ต่อเนื่องเป็นลำดับ นอกจากนี้รางวัลทางวรรณกรรมที่ได้รับ ได้แก่ สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย รางวัลสุภาวดี เทวกุลฯ และรางวัลช่อการะเกด ซึ่งเป็นรางวัลที่ได้รับการยอมรับจากวงการวรรณกรรมว่าเป็นการมอบรางวัลแก่งานเขียนที่มีคุณภาพ และมีลีลาการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์สมควรได้รับการยกย่อง จึงเป็นการรับรองฝีมือการเขียนของ “พิสิฐ ภูศรี” ได้อย่างดี

มนัส จรรย์รงค์ เป็นนามของนักประพันธ์เอกที่ยิ่งใหญ่ในวงวรรณกรรม

งานประพันธ์ประเภทเรื่องสั้นได้รับการยกย่อง เชิดชู

ให้อยู่ในระดับแนวหน้าของนักเขียนเอเชีย

โดยสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยออสเตรเลียและประเทศไทย

มนัส จรรย์รงค์ จึงได้รับการยอมรับนับถือในวงวรรณกรรม

ว่าเป็นนักเขียนเรื่องสั้นที่ดีที่สุด

จนได้รับฉายาว่า “ราชาเรื่องสั้นของเมืองไทย”

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง เฒ่าเสเพล)

จากตัวอย่างข้างต้น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน คือ ชื่อ นามสกุล และรางวัลด้านวรรณกรรมที่ได้รับระดับนานาชาติ และในประเทศ จนได้รับคำยกย่องให้เป็น “ราชาเรื่องสั้น” คือนักเขียนที่มีลีลาการเขียนเรื่องสั้นที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นตัวอย่างให้แก่นักเขียนรุ่นต่อมา เพราะมีผลงานเรื่องสั้นที่ดีเด่นออกมามากมาย มีการตีพิมพ์รวมเล่มจำนวนมาก และเคยได้รับรางวัลจากการเขียนในระดับสูงสุด

6. ที่มาหรือจุดมุ่งหมายในการเขียน คือ ที่มาในการเขียน อาจเป็นแรงบันดาลใจ สภาพเหตุการณ์ บ้านเมือง หรือประสบการณ์ในช่วงชีวิตหนึ่ง of นักเขียน ตัวอย่าง

“มนันยา” เคยรับราชการอยู่ภาคเหนือหลายปี

เรื่องชุด “ชาวเขื่อน” ทั้งสามนี้เขียนขึ้นเมื่อเธอพำนักอยู่ที่เขื่อนกิ่วลม จังหวัดลำปาง

ซึ่งสามีของเธอควบคุมการก่อสร้างอยู่

ณ ที่นั้น เธอได้พบชีวิตในแง่มุมแปลก ๆ ของคนงาน ชาวบ้าน

ตลอดจนถึงพวกช่าง ซึ่งทำงานอยู่ในเขื่อน
จึงได้นำเอามาเล่าสู่กันฟัง ด้วยอารมณ์ขันอันแหวกแนว
สำนวนเพรียวลม และสไตล์การเขียนที่ปราดเปรียวฉับไว
ทำให้เป็นที่ติดอกติดใจของนักอ่าน

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้น เรื่อง ชาวเขื่อน)

จากตัวอย่าง กล่าวถึงที่มาของเรื่องสั้นเรื่อง ชาวเขื่อน เกิดจากช่วงชีวิตหนึ่งของผู้เขียนได้ใช้ชีวิตอยู่กับการทำงานที่เขื่อน จึงนำประสบการณ์ที่ได้มาใช้ในการเขียนของตนเองทั้งด้านเนื้อหาฉาก และตัวละคร รวมถึงลีลาการใช้ภาษา และสำนวนการเขียนที่น่าติดตามอ่าน คำโปรยปกหลังนี้ทำให้เห็นว่าเนื้อหาในเรื่องสั้นเรื่อง ชาวเขื่อน มีความสมจริง ผู้อ่านเห็นภาพชีวิตผู้คนทำงานในเขื่อนเพราะผู้เขียนเขียนจากประสบการณ์ตรงของตนเอง

ข้าพเจ้ายอมรับว่า ตอนแรก ๆ ที่เป็นการปูเรื่อง มีเรื่องมากที่ต้องปู เนื่องจากหวังให้ผู้อ่านรู้ทั้งประวัติศาสตร์ ทั้งศิลปวัฒนธรรมประเพณี และบันเทิงในฤดีไปพร้อมกัน
แม้ชื่อเจ้านายจะถูกสมมุติขึ้นมา หากก็สามารถรู้ได้ว่าใครคือใคร
ส่วนไพร่นั้นเป็นจินตนาการล้วน ๆ งานจึงทั้งหนักและยาก
เพราะต้องถักทอใหม่กับฝ่ายให้ได้เส้นเชือกเดียวทั้งดงาม
การหา 'ร่อนน้ำ' ให้เรือแล่น ก็ยังหาไม่ค่อยได้ว่าจะเลือกร่องไหนดี
แม้หาได้แล้วรู้แล้ว แต่การรวบรวมผู้คนให้ปรากฏตนอยู่ในเรืออย่างพร้อมเพรียง
กับต้นก็ต้องเสียเวลาจัดหมู่เหล่า กวาดต้อนให้มานั่งมายืนมามีพฤติกรรมอย่างลงตัว
เนื่องจากคนโดยสารก็มีวิญญาณของเขา พอเขาสวมวิญญาณของเขาได้ เขาจะใช้ชีวิตอย่างไรภายในเรือ จะรักใครชอบใครเป็นอริกับใคร กับต้นก็ได้แต่มองมีหน้าที่ถือพวงมาลัยอย่างเดียวนอกจาก
เขาจะเลี้ยวไปโศคน้ำตาย นั่นจึงค่อยลุกขึ้นมาห้ามหรือจุดไว้ กว่าจะตะล่อมให้เขาเดินไปถึงบ
อวสาน ข้าพเจ้าก็แทบจะเห็นขุมขนของตัวเองเลื้อยออกซิบ ๆ แต่ก็แปลกที่ว่ายิ่งเขียนนานไป
ข้าพเจ้าก็ยังติดยิ่งรักยิ่งคะนึงถึง ไม่อยากไปจากเขาเลยจริง ๆ

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เวียงแวนฟ้า)

จากตัวอย่าง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสร้างตัวละครของนักเขียน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และต้องใช้ความสามารถในการเขียนอย่างมากเพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์ แสดงให้เห็นถึงความ

ใส่ใจในรายละเอียดของนักเขียน เมื่อผู้เขียนได้อ่านคำโปรยปกหลังนี้จบลงจะรู้สึกซาบซึ้งถึงความเอาใจใส่ในรายละเอียดต่าง ๆ ของนักเขียน ทำให้ต้องการอ่านเนื้อหาภายในเล่ม

“เรื่องของปานกับนู” นี่ไม่ใช่นิยาย ! แต่เป็นเรื่องที่เขียนจากเรื่องจริงถึง 90 เปอร์เซ็นต์

สไตล์การเขียนหนังสือของผมนั้น ชอบพูดคุยกับคนอ่านเหมือนเป็นเพื่อนสนิท

และชอบเอาความรู้สึกในใจออกมาบอกเล่าโดยไม่ปิดบัง

เป็นการเล่าเรื่องจากปากกาของผม โดยอาศัยความประทับใจและความสะเทือนใจเป็นหลัก หนังสือเล่มนี้จึงมีทั้งความทะลึ่งและสนุกสนานตามสไตล์ของผม อีกทั้งก็มีความรัก ความเศร้า

ตามความเป็นจริงของชีวิตเจ้าของเรื่องผสมอยู่ด้วย

ถ้าท่านอ่านอยู่เพลิน ๆ ...แล้วเกิดสะดุด กรุณาอย่าอารมณ์เสีย

ขอให้รับรู้ด้วยว่านั่นเป็นเจตนาของผม เจตนาที่จะดึงท่านเข้ามาไปยังอีกเรื่องที่ผมเห็นว่าสำคัญกว่า...

ซึ่งนิยายส่วนมากเขาจะไม่ทำกัน!

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เรื่องของปานกับนู)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนแสดงจุดมุ่งหมายในการเขียนของตนที่ต้องการสร้างงานเขียนด้วยลักษณะเฉพาะตัว เพื่อให้แตกต่างจากงานเขียนทั่วไป เจตนาของผู้เขียนที่แจ้งให้ผู้อ่านทราบทำให้เห็นลักษณะลีลาการเขียนของนวนิยายเรื่องนี้แตกต่างจากนวนิยายเรื่องอื่น ๆ เหมือนกับอ่านชีวิตจริงของผู้เขียน สอดแทรกอารมณ์ขัน ผู้อ่านมีความรู้สึกร่วมไปกับผู้เขียนด้วย

ก่อนและหลัง พ.ศ.2540 จากทุ่งนาและไร่อ้อยถึงตรอกซอยส้มโอหวาน

เป็นที่มาของนวนิยายแห่งนักเขียนหนุ่มรุ่นใหม่

นอม วิเศษสิงห์ เขาเขียนถึง “แม่”

และได้ยินเสียงแม่ร้องเพลงในตอนจบของนวนิยายเรื่องนี้

“เมื่อสุริยน ย่ำสนธยา หมูนกกากก็บินมาสู่รัง

ให้มาคิดถึงท้องทุ่งนาเสียจ้ะ ป่านะนี่คงคอยหวัง

เมื่อไหร่จะกลับบ้านนา”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง แม่)

จากตัวอย่างข้างต้น คำโปรยปกหลังนี้บอกที่มาของนวนิยายเรื่อง แม่ ซึ่งผู้เขียนได้รับแรงบันดาลใจเพื่อเขียนถึงแม่ของตนเอง โดยใช้บรรยากาศในชนบทช่วงระหว่างปี พ.ศ.2540 นอกจากนี้ คำโปรยปกหลังยังแทรกเนื้อเพลงลูกทุ่ง “นักร้องบ้านนอก” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการคิดถึงชีวิตในชนบทที่ต้องจากไปเพื่อไปทำงาน หรือไปใช้ชีวิตในเมือง

เรื่อง "บองหลา" นี้ ผู้เขียนมีเจตนาเบื้องต้นในการเขียนอยู่ 2-3 ประการ ที่สำคัญคือต้องการ "บันทึก" ภาพทางสังคมของผู้คนในพื้นที่ชนบทภาคใต้ บริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา เพื่อเป็นข้อมูลเชิงคติชนวิทยาที่อ่านแล้วไม่ชวนเบื่อเหมือนอ่านข้อเขียนเชิงวิชาการ ประการต่อมา ต้องการฉายภาพชีวิตอันงดงามและเป็น "ธรรมดา" ของเด็ก ๆ ในพื้นที่เหล่านั้น ที่มี "รากฐาน" แห่งชีวิตแตกต่างจาก "เด็กเมือง" ทั้งหลายทั้งปวง ทั้งในแง่ความคิดฝัน ความรู้สึกต่อปทัสถานทางสังคม และต่อภูมิปัญญาของบรรพบุรุษตน ประการสุดท้าย ต้องการบอกเล่าถึงโอกาสทางสังคมอันเกี่ยวกระเนียบการศึกษา, ช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบท และการขยายตัวของทุน เป็นต้น

พนม นันทพฤกษ์

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง บองหลา)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนนวนิยายเรื่อง บองหลา คือ พนม นันทพฤกษ์ บอกเล่าเจตนาในการเขียนนวนิยายเรื่องนี้ ประกอบด้วย 2-3 ประการ ได้แก่ เพื่อบันทึกภาพเหตุการณ์ในชนบท เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงให้ผู้อ่าน และต้องการแสดงให้เห็นภาพการใช้ชีวิตของเด็กในชนบทที่มีความแตกต่างจากเด็กในเมืองใหญ่ คำโปรยปกหลังนี้ให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านเกี่ยวกับเนื้อหาภายในเรื่อง และได้รับทราบว่าผู้เขียนมีความตั้งใจที่ดีในการเขียนหนังสือเล่มนี้

7. บทสนทนาของตัวละคร คือ ข้อความที่ตัวละครใช้สนทนาระหว่างกัน และอาจเป็นการดำเนินเรื่องไปด้วยแทนการใช้ข้อความบรรยาย นอกจากนี้บทสนทนายังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของงานเขียนประเภทนวนิยาย และเรื่องสั้น ตัวอย่าง

“ลำดวนเอ๋ย...เจ้ารู้ว่าหัวใจดวงนี้ของพี่มันถูกมาลัยดอกลำดวนของเจ้ารัดร้อยไว้แน่น จนไม่เหลือพื้นที่ให้คนอื่นมาแทรกได้อีกแล้ว เจ้าอย่าได้ระแวงอันใดในตัวพี่อีกเลย”
 “พี่เหม่พูดเช่นนั้นจะแกล้งฉันให้สลัดคำหวานของพี่จนขาดใจอยู่ตรงนี้ไหม”
 “จะต่อว่าพี่ทำร้ายเจ้าด้วยคำพูดได้อย่างไร เพราะเท่าที่เอ่ยออกไปทั้งหมด

ยังไม่ถึงเท่าเศษเสี้ยวความรู้สึกที่มีต่อเจ้าเลยหนา”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ข้าบดินทร์ เล่ม 2)

จากตัวอย่าง เป็นบทสนทนาของตัวละครฝ่ายชายและฝ่ายหญิงโดยใช้ข้อความในเครื่องหมายอัญประกาศ บทสนทนานี้มีความสมจริงเหมาะกับลักษณะของตัวละคร ใช้สรรพนามว่า “เจ้า” และ “พี่” ทำให้เห็นภาพว่าเป็นบทสนทนายาระหว่างหนุ่มสาวที่ใช้ชีวิตในชนบท นอกจากนี้ยังแสดงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในขณะนั้นที่มีความรู้สึกลึกซึ้งต่อกันในเรื่องความรัก

“ไม่รักฉันจะมาหาพี่เธอ” ไยบัวจูบตอบแล้วซ่อนหน้าอาย

“ว่าแต่พี่ตอนเธอยังรักฉันอยู่หรือเปล่า?”

ทอนพลิกร่างหล่อนลงนอนข้างกาย ลมทุ่ง โกรกมาเย็นชื่น

แสงแดดลอดครุแฟกลงมาเต็มระริกบนอกอวบของหล่อน

เขาก็มองจูบตรงนั้นแทนคำตอบ

(จากปกหลังหนังสือเรื่องสั้นเรื่อง พรุ่งนี้)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นบทสนทนายาระหว่างตัวละครหญิงและตัวละครชาย โดยตัวละครหญิงเป็นฝ่ายพูด และใช้คำถามที่มีคำว่า “หรือเปล่า” เพื่อต้องการคำตอบจากคู่สนทนา ผู้เขียนเลือกใช้คำโปรยปกหลังนี้เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน และใช้ในการดำเนินเรื่องอีกด้วย

“กฎของธรรมชาติเป็นอย่านั้น ถ้าเมื่อไหร่มีดารา ย่อมไม่มีมือโฉบ

เข้าแล้ว... กลับเถอะ จำไว้นะ... คนเข้มแข็งย่อมไม่ร้องไห้ให้ใครเห็น”

“ฉันสัญญา เพราะฉันจะไม่มีวันเหลือน้ำตาไว้ให้ใครอีก ญกอย่างเธอว่า...

ถ้าเราเคยทำให้หัวคนที่เรารักหลุดจากบ่าได้ เราย่อมไม่อาทรต่อหัวใคร

แม้แต่หัวตัวเอง!”

“กลับไปเถอะดารา เราจากกันตรงนี้ดีกว่า เหมือนอย่างที่เราจากกันที่ชายป่าโน้น”

“ให้ฉันอยู่อีกสักครู่ไม่ได้หรืออโฉบ...”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เลือดขัดดึก)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นบทสนทนาระหว่างตัวละครหญิงและตัวละครชาย ตัวละครชายชื่อโอโธทัย ตัวละครหญิงชื่อเจ้าฟ้าหญิงทิพยรัตน์คาราภูมิ มีความรักต่อกันแต่ไม่สามารถอยู่ด้วยกันได้ คำโปรยปกหลังนี้ให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน โดยใช้บทสนทนาให้ผู้อ่านเห็นภาพความรัก ความอาลัยไม่อยากแยกจากกันของตัวละคร และมีการเล่นคำจากชื่อของตัวละคร เปรียบเทียบกับเมื่อยามเข้ามาถึงก็จะไม่เห็นดวงดาวบนท้องฟ้า เหมือนกับตัวละคร “คารา” และ “โอโธทัย” ที่มีฐานะต่างกัน ไม่คู่ควรที่จะอยู่ด้วยกัน

“ครูครับ คนเราต่างคนต่างก็มีความผูกพันกับสิ่งต่าง ๆ ไปคนละอย่าง
สำหรับผมเองมีความรู้สึกผูกพันกับท้องนาและยายอย่างแยกไม่ออก...
ผมยังจำบทเรียงความของผมที่เขียนว่า “ผมเป็นลูกของยาย”
และครูบอกให้ผมแก้ไขใหม่เป็น “ผมเป็นลูกของแม่” ได้ดี...”

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา
ผมต่อสู้กับตัวเองเพื่อเป็นอิสระจากความผูกพัน
ไม่ว่าจะเป็นความคิดที่ว่าผมเป็นลูกของยาย
หรือความต้องการที่จะเป็นชานาของผม
ทั้งที่ผมไม่มีทางที่จะเอาชนะมันได้เลย”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง ขวัญข้าว)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นบทสนทนาของตัวละครเอกพูดกับครู โดยเล่าเรื่องราวในชีวิตความผูกพันกับยายและความเป็นอยู่ของตนเอง นอกจากนี้บทสนทนายังสะท้อนความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจของตัวละคร คำโปรยปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่องนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครด้านชีวิตความเป็นอยู่ และความรู้สึกเล็ก ๆ ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

8. ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักพิมพ์ คือ ข้อความโฆษณา หรือแนะนำผลงานเขียนเรื่องอื่นในสำนักพิมพ์ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานเรื่องอื่น ๆ ของนักเขียนคนเดียวกัน หากผู้อ่านสนใจสามารถหาซื้อได้ และเป็นการประชาสัมพันธ์สำนักพิมพ์ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ตัวอย่าง

“หนังสือที่ดีคือศิษย์ของชีวิต ณ บ้านวรรณกรรมสร้างสรรค์”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง มณีร้าว)

“หนังสือ สื่อชีวิต สื่อความคิด สื่อความจริง ณ บ้านวรรณกรรมสร้างสรรค์”

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง เวียงกุมกาม)

จากตัวอย่างข้างต้นทั้งสองตัวอย่าง เป็นการประชาสัมพันธ์สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม ให้ความสำคัญกับหนังสือและการอ่าน โดยใช้ข้อความคล้องจองหรือสโลแกน เพื่อแสดงถึง ลักษณะเด่นของสำนักพิมพ์ และให้ติดหูผู้อ่าน

Click มาเยือนแล้วหรือยัง

www.praphansarn.com

ชุมชนคนรักหนังสือ

- ข่าวความเคลื่อนไหวในแวดวงวรรณกรรม
- รายชื่อพร้อมรายละเอียดหนังสือใหม่-หนังสือดี-หนังสือเด่น
- ...

พิเศษ...รับพิจารณาต้นฉบับทาง E-Mail...งานดีมีโอกาสรวมเล่ม!!!

จากตัวอย่างข้างต้น สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น แสดงรายละเอียดในเว็บไซต์ของ สำนักพิมพ์ที่ผู้อ่านสามารถคลิกเข้าไปชมรายละเอียดที่ทันสมัย และครอบคลุมเกี่ยวกับสำนักพิมพ์นี้ ได้ นอกจากนี้ยังมีการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านส่งผลงานให้สำนักพิมพ์พิจารณาได้ทางจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์

บทประพันธ์ของทมยันตี

แม่ดอกสวะ

บางคนเรียก ‘ไอ้วา’ บางคนเรียก ‘ไอ้พี่วา’ และที่เหมือน ๆ กัน คือ ทั้งชุมชนชีวะเว
ไม่มีใครไม่รู้จักมัน ...

เจ้าแม่

เจ้าแม่ ถ้าเจ้าพ่อ ผู้ครองตำแหน่งล้วนมีจุดหมายต่างกัน
จากยอดเขาจรดพื้นที่ราบชายแดน ...

(จากปกหลังหนังสือนวนิยายเรื่อง สุดหัวใจ)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการแนะนำผลงานวรรณกรรมบันเทิงเรื่องอื่นของนักเขียนท่านเดียวกับหนังสือนวนิยายเรื่องนั้น คือ ทมยันตี ทำให้ผู้อ่านที่สนใจอ่านสามารถติดตามหาหนังสือเล่มอื่นที่ตนเองสนใจได้ และเป็นการเพิ่มยอดขายให้กับสำนักพิมพ์อีกด้วย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง” นี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ได้แก่

1. เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง
2. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

จากการศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย ผู้วิจัยแบ่งการใช้ภาษาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. **การใช้คำ** ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำสัมผัส การใช้คำซ้ำ การซ้ำคำ การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำใหม่ และการใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ
2. **การใช้ประโยค** ผลการวิจัยพบว่า ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ ประโยคบอกให้ทำ
3. **การใช้ภาพพจน์** ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้ภาพพจน์ประเภท อุปมา อุปลักษ์ณ์ บุคลาธิษฐาน สมยฺยานาม สัตยฺลักษ์ณ์ ปฏิปุจฉา และนามนัย
4. **การใช้โวหาร** ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร และอุปมาโวหาร

5. การใช้สำนวน ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้สำนวนเก่า และสำนวนใหม่

เนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง

จากการศึกษาลักษณะเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. **โครงเรื่องหรือเรื่องย่อ** ผลการวิจัยพบว่า มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงเรื่องหรือเรื่องย่อของวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น โดยใช้ข้อความขนาดยาว เพื่อสรุปเรื่องราวในเล่มให้แก่ผู้อ่าน เป็นแนวทางในการเลือกอ่าน หรือช่วยในการตัดสินใจเลือกซื้อหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้นของผู้อ่าน

2. **แก่นเรื่อง** ผลการวิจัยพบว่า มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแก่นเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน โดยใช้ชื่อเรื่องควบคู่กับแก่นเรื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านทราบแก่นเรื่องมีเนื้อหาไปทางใด เช่น ทำดียอมได้ดี ความรักมักมีอุปสรรค เป็นต้น

3. **ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละคร** ผลการวิจัยพบว่า มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อ บุคลิกลักษณะภายนอก และความรู้สึกนึกคิด เพื่อให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้อ่าน เป็นการทำความรู้จักกับตัวละครก่อนที่จะอ่านเนื้อหาภายในเล่ม

4. **คำนิยม** ผลการวิจัยพบว่า มีการนำความคิดเห็น หรือบทวิจารณ์ของนักวิชาการ หรือนักเขียนรุ่นเก่าที่เขียนถึงวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น หรือเขียนชื่นชมความสามารถของนักเขียน เพื่อเป็นการรับรองคุณภาพของวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น

5. **ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน** ผลการวิจัยพบว่า มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียนวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้นในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อ ประวัติการศึกษา ภูมิปัญญา อาชีพ บุคลิกลักษณะภายนอก และความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งรางวัลที่ได้รับจากผลงานเขียนที่ผ่านมา การให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน เป็นการให้ผู้อ่านรู้จักตัวตนของนักเขียน และรางวัลที่นักเขียนได้รับเป็นการรับรองคุณภาพของงานเขียนได้เป็นอย่างดี

6. **ที่มาหรือจุดมุ่งหมายในการเขียน** ผลการวิจัยพบว่า มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาหรือจุดมุ่งหมายในการเขียนของนักเขียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อสร้างความบันเทิง เพื่อให้สาระ หรือเพื่อเป็นการบันทึกเหตุการณ์ที่สำคัญไว้ เป็นต้น คำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงที่บอกที่มาหรือจุดมุ่งหมายในการเขียนทำให้ผู้อ่านทราบที่มาของวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น ๆ และเข้าใจเนื้อหาหรือสาระที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่านได้ชัดเจนขึ้น

7. **บทสนทนาของตัวละคร** ผลการวิจัยพบว่า มีการคัดเลือกบทสนทนาของตัวละครเอกในเรื่อง แสดงให้เห็นถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร และเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินเรื่อง บทสนทนาของตัวละครที่ปรากฏอยู่ในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงทำให้ผู้อ่านรู้จักตัวละคร และรู้ถึงความสัมพันธ์ของตัวละครแต่ละตัวด้วย

8. **ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักพิมพ์** ผลการวิจัยพบว่า มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์หนังสือวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ ที่ตีพิมพ์จากสำนักพิมพ์เดียวกัน และให้ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับสำนักพิมพ์นั้น เช่น กิจกรรม ข่าว ผลงาน เป็นต้น การใช้คำโปรยปกหลังประเภทนี้ช่วยทำให้ผู้อ่านมีข้อมูลในการตัดสินใจเลือกซื้อหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเรื่องอื่น ๆ ที่เขียนโดยนักเขียนคนเดียวกัน หรือนักเขียนคนอื่นในสำนักพิมพ์เดียวกัน นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์สำนักพิมพ์ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางด้วย

จากการศึกษา ลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ทำให้ผู้วิจัยทราบลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ซึ่งมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากงานเขียนประเภทอื่น การคัดเลือกคำโปรยเพื่อนำมาใช้ในปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง เกิดจากการคัดสรรของคณะบรรณาธิการ เช่น ข้อความสำคัญ คำนิยามเรื่องย่อ หรือข้อความประชาสัมพันธ์สำนักพิมพ์ หรืออาจเกิดจากการเขียนของนักเขียนวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้น ทั้งนี้คณะบรรณาธิการต้องทราบเนื้อหาโดยรวมของหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น หรือได้อ่านเนื้อหาทั้งเล่มแล้ว จึงสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นข้อความขนาดสั้นที่มีเนื้อหาเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา และตอบสนองความต้องการของสำนักพิมพ์ที่ต้องการสื่อไปยังผู้อ่านได้ เพราะปกหนังสือมีความสำคัญ และมีส่วนในการตัดสินใจเลือกซื้อหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเรื่องนั้น เนื่องจากมีการแข่งขันกันระหว่างสำนักพิมพ์ หากสำนักพิมพ์ใดออกแบบปก และเลือกใช้คำโปรยที่ดึงดูดใจผู้อ่านได้ จะทำให้ยอดขายของหนังสือวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้นสูงขึ้นด้วย

ผลการศึกษาคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย แสดงให้เห็นว่าคณะบรรณาธิการ หรือนักเขียนวรรณกรรมบันเทิงเล่มนั้น มีการพิจารณาเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเนื้อหา และมีการใช้คำ ประโยค ภาพพจน์ โวหาร และสำนวน ที่สร้างความไพเราะในการอ่าน และแสดงให้เห็นถึงลีลาการใช้ภาษาของนักเขียนแต่ละท่าน สอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีผู้ศึกษางานเขียนประเภทเรื่องสั้น และนวนิยายในด้านต่าง ๆ เช่น ลีลาการใช้ภาษา การสื่อความหมาย แนวคิด และกลวิธีการนำเสนอ เป็นต้น

ผลการศึกษาเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พาทีนธิ์ลักษณ์ ศิริชัย (2551) ที่พบว่า เนื้อหาในคำโปรยปกแผ่น วิชาชีพภาพยนตร์ไทย ประเภทสยองขวัญ ต่อสู้ ตลก และชีวิต มี 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบเรื่องย่อ และแบบสรุป ทั้งนี้ เนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย นอกจากเรื่องย่อแล้ว พบเนื้อหาอื่น ได้แก่ แก่นเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละคร คำนิยม ข้อมูลเกี่ยวกับนักเขียน ที่มาหรือจุดมุ่งหมายในการเขียน บทสนทนาของตัวละคร และข้อมูลเกี่ยวกับสำนักพิมพ์ เนื้อหาที่พบในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงมีหลายลักษณะ และหลากหลาย สำนักพิมพ์จึงเลือกใช้คำโปรยปกหลังให้เหมาะสมกับเนื้อหาในเล่ม และวัตถุประสงค์ที่สำนักพิมพ์ต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน หากใช้คำโปรยรูปแบบเดียวจะเกิดความน่าเบื่อหน่าย และไม่สร้างแรงดึงดูดใจให้แก่ผู้อ่าน

ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง ผลการวิจัยที่ได้ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ควรศึกษาคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมประเภทอื่น เช่น สารคดี กวีนิพนธ์ หนังสือแปล หนังสือธรรมะ เป็นต้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิงแต่ละประเภท
3. ควรศึกษาวัจนภาษาในคำโปรยปกหลังหนังสือวรรณกรรมบันเทิง เช่น ภาพประกอบ ตัวอักษร สีพื้นหลัง เป็นต้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กอบกุล อิงคุทานนท์. ม.ป.ป. ศัพท์วรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร: ษรณัตร.

กำชัย ทองหล่อ. 2547. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทรวมสาส์น (1977) จำกัด.

เกียรติประถม สีนรุ้งเรืองกุล. 2550. **ล้วงลึก!PageMarker**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไชสิริ ปราโมช ณ อยุธยา. 2537. **การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2542. **การใช้ภาษาไทย 1**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. 2550. **การใช้ภาษาไทย 2**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จันทนา ทองประยูร. 2537. **การออกแบบและจัดหน้าสิ่งพิมพ์**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จินตนา ใบกาชุย และคณะ. 2543. **คู่มือบรรณาธิการ**. กรุงเทพมหานคร: สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ (บรรณาธิการ). 2548. **ภาษากับการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี.เพรส.

จำนงค์ ทองประเสริฐ. 2546. **ภาษาไทย 5 นาที เล่ม 3**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ดวงแก้ว.

ชนิกานต์ กู้เกียรติ. 2540. การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายของกฤษณา อโศกสินที่ได้รับรางวัล :

พัฒนาการด้านแนวคิด ตัวละคร และกลวิธีการประพันธ์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีไทย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คนุพล เขียวสาคร. 2549. ทำหนังสือขาย...รวย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ็มไอเอส ซอฟท์เทค
จำกัด.

ดวงใจ ไทยอุบล. 2550. ทักษะการเขียนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ถวัลย์ มาศวรรส. 2545. เรื่องสั้นและการเขียนเรื่องสั้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. ม.ป.ป. ศิลปะและกลวิธีการเขียน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธวัช ปุณโณทก. 2545. วิวัฒนาการภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

ธัญญา สังขพันธานนท์. 2539. วรรณกรรมวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: นาค.

นภาพร แจ่มทับทิม. 2548. “หนังสือคือสินค้า โฆษณามาก่อน ‘คุณภาพ’?” เนชั่นสุดสัปดาห์ 14
(692): 20-21.

นววรรณ พันธุมธา. 2549. ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทา วิทูรศักดิ์. 2529. หนังสือและการพิมพ์. กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาการ.

นิชาพร ยอดมณี. 2551. การศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นของสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ: การนำเสนอแนวคิด
เกี่ยวกับมนุษย์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิตยา กาญจนวรรณ. 2543. ภาษาไทย 2000. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

บรรจบ พันธุเมธา. 2544. ลักษณะภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุปผา บุญทิพย์. 2543. การเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประทีป วาทิกทินกร. 2542. ลักษณะและการใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประเทือง คล้ายสุบรรณ. 2532. สำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร: เลิศไไทย.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. 2543. ภาษากับความคิด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

_____. 2545. การเตรียมการพูดและการเขียน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปิ่นฉวรรณ วาจาจาม. 2548. ลีลาภาษาในนวนิยายของว.วินิจฉัยกุล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เปลื้อง ณ นคร. 2542. ภาษาวรรณา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่างจำกัด.

พ.นวรรณ (นวรรณ พันธุเมธา). 2520. การใช้ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: บริษัทการพิมพ์สตรีสาร จำกัด.

พาทีนธิดาภรณ์ ศิริชัย. 2551. ลักษณะโครงสร้างและภาษาโฆษณาในคำโปรยปกแผ่นวีซีดีภาพยนตร์ไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิศวาส คะลีล้วน (บรรณาธิการ). 2540. ศิลปะการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันภาษาไทย
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ไพโรจน์ บุญประกอบ. 2539. การเขียนสร้างสรรค์ เรื่องสั้น-นวนิยาย. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2546ก. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อ
สิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

_____. 2546ข. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 8-15. พิมพ์
ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มานพ ฉโนมศรี. 2547. “หนังสือครูทำได้.” วารสารวิชาการ 7 (1): 85-88.

ยุวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา. 2542. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2540. ศัพท์บัญญัติวิชาการพิมพ์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และฉบับแก้ไข
เพิ่มเติม โดยคณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิชาการพิมพ์. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
วิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายและเทคโนโลยีทางการพิมพ์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

_____. 2545. พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

_____. 2546. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: นานมี
บุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

_____. 2548. ศัพท์เทคโนโลยีทางภาพ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

_____. 2550. พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1 ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร: แม็ค.

วรรณัทธ์ อักษรพงศ์ (บรรณาธิการ). 2537. ภาษาไทย 4. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรรณพร ปิ่นแก้ว. 2547. การศึกษาวิเคราะห์การสื่อความหมายในเรื่องสั้นของวินทร์ เลียววาริณ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วณิช จรุงกิจอนันต์. 2546. “หลักการเขียนและบรรณาธิการกิจ.” มติชนสุดสัปดาห์ 23 (1200): 71.

วิจิตรมาตรา, ขุน. 2543. ล้านวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี.

วิภา กงกะนันทน์. 2540. กำเนิดนวนิยายในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ. 2550. ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สกาวัฒน์ หาญกาญจน์สุวัฒน์. 2544. วรรณกรรมของศักดิ์ศิริ มีสมสืบ: กลวิธีทางวรรณศิลป์กับการตีความ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สง่า กำจัด. 2546. วรรณกรรมคำโปรยในใบปิดหนังไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สมพร มั่นตะสูตร. 2525. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

สมพันธ์ เลอะพันธ์. 2543. การพัฒนาทักษะการเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย. 2553. **วิเคราะห์ธุรกิจสำนักพิมพ์และหนังสือเล่มในประเทศไทยปี 2552 และแนวโน้มปี 2553** (Online). www.pubat.or.th, 24 มีนาคม 2553.

สายทิพย์ นุกุลกิจ. 2543. **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง.

สุชาทิพย์ โมราลา. 2537. **ลีลาการเขียนเชิงวารสารศาสตร์: ศึกษาจากการบรรณาธิกรณของบรรณาธิการ**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนันท์ อัญชลินุกูล. 2547. **ระบบคำภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หทัย ดันหยง. 2528. **บรรณาธิการกิจเบื้องต้น ศิลปะการตกแต่งต้นฉบับหนังสือ**. พิมพ์ครั้งที่สอง. กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา.

อารยะ ศรีกัลยาณบุตร. 2550. **การออกแบบสิ่งพิมพ์**. กรุงเทพมหานคร: วิสคอมเซ็นเตอร์.

ภาคผนวก

รายชื่อหนังสือวรรณกรรมบันเทิงแยกตามสำนักพิมพ์

รายชื่อหนังสือเรื่องสั้น

สำนักพิมพ์: มติชน

1. มวนชา พร. 2542. **เจ้าลอยลมมาหรือไร**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
2. มนต์ สัตยารักษ์. 2542. **ปืนพูดได้**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
3. สิงห์เทพ. 2546. **เหตุเกิดในเมืองหลวง**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
4. นวพร เรื่องสกุล. 2548. **เงินพาไป?**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
5. กานติ ฅ ศรีทธา. 2546. **รถไฟชั้น 5**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
6. สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2542. **ขุนเดช**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
7. เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์. 2542. **ข้าวแดง ต้มผัก เพื่อนรัก และหยาดฝน**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
8. ประชาคม คุณาชัย. 2548. **นิทานกลางแสงจันทร์**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
9. _____. 2545. **เกสรปรารถนา**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
10. เสนีย์ เสาวพงศ์. 2543. **บัวบานในอะมาซอน**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
11. ไชยา วรรณศรี. 2550. **การเดินทางมาของนายกรัฐมนตรี**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
12. ปินดา โพสยะ. 2546. **กาลครั้งหนึ่งนานมา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

13. จรัญ ยิ่งยืน. 2549. **พญาอินทรี**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
14. จิตติมา ผลเสวก. 2543. **ของขวัญจากมรสุม**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
15. พิชัย วาสนาส่ง และคนอื่น ๆ. 2548. **เขียนแบบสถาปัตย์**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
16. บัญชร ชวาลศิลป์. 2541. **หมารักคน**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
17. ถาวร บุญวัฒน์. 2546. **กลางสายน้ำเขียว**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
18. ชรรช สิริพันธ์วรารักษ์. 2550. **ครุฑนิกรห้องป.3 ก.** กรุงเทพมหานคร: มติชน.
19. โตมร ศุขปรีชา. 2550. **รื่นรมย์ในโลกहनกยูง**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
20. ทราญ เจริญปุระ. 2549. **ปราสาททราย**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
21. กันดาร กุมารแพนด้า. 2545. **ทางกันดาร**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

รายชื่อหนังสือเรื่องสั้น

สำนักพิมพ์: ดอกหญ้า

1. เงามจันทร์. 2547. หัวใจดอกไม้. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้ากรุ๊ป.
2. นายตำรวจ เมืองใต้. 2530. หัตถนิยาย ชุด นายเลาะกะจังษ์. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
3. มาลา คำจันทร์ และชาติ กอบจิตติ. 2544. แรกเรื่อเล่น $4 \times 4 = 17$. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า 2543.
4. ณรงค์ จันทร์เรือง. 2544. พรุ้งนี้. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า 2000.
5. ประภัสสร เสวิกุล. 2537. ซิมไบ้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
6. _____. 2539. แม่น้ำสายนั้นชื่อฝันสลาย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
7. _____. 2536. ครีบกัก. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
8. ดวงหทัย ศรีทราทิพย์. 2540. บ้านของเรา. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
9. ชามา. 2541. ความลับ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
10. อัครศิริ ธรรมโชติ. 2536. งามแสงเดือน. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
11. มหรรณพ โนมเฉลา. 2542. ป้ายหอยทาก. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
12. วิสา คัญทัพ. 2536. คืนก่อนการก่อเกิด. พิมพ์ครั้งที่สอง. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
13. วินทร์ เลียววาริณ. 2538. สมุดปกดำกับใบไม้สีแดง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

14. รัชฎา สุวรรณวงศ์. 2547. แบบฝึกหัดบทที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
15. อ.ไชยารศิลป์. 2533. ฉันเขียนเรื่องนี้เพื่อเธอ. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

รายชื่อหนังสือเรื่องสั้น
สำนักพิมพ์: ดับเบิลนิรันดร์

1. ศิริพงษ์ จันทน์หอม. 2545. ที่พึ่งสุดท้าย. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
2. แพร จารุ. 2542. บ้านยาสุขสันต์. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
3. รักษ์ มนูญญา. 2543. ระหว่างการเดินทาง. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
4. ชัญวลี ศรีสุโข. 2547. บัตรทองคำ. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
5. _____. 2545. เกมมัจจุราช. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
6. จุฑารัตน์. 2542. ข้ามเวลา...มาหารัก. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
7. ภาณุมาศ ภูมิถาวร. 2542. แสงทองเหนือขอบฟ้า. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
8. นริรัตน์. 2542. นารีรำพึง. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
9. ธารธิป. 2545. ณ ขอยนี้มีดาวหาง-รักเรื่อยเรื่อย มาเรียงเรียง. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
10. พิสิฐ ภูศรี. 2544. นครคลื่นเหียน. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
11. สมภพ นิลกำแหง. 2546. อิสระนอกกระนาบ. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
12. เทศ จินณะ. 2545. หนองอ้อปลูกหน่อกล้วย. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
13. สกฤต บุญยทัต. 2544. เราต่างขมขื่นพอกัน. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.
14. อุเทน พรหมแดง. 2546. ต้นไม้ประหลาด. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลนิรันดร์.

รายชื่อหนังสือเรื่องสั้น
สำนักพิมพ์: แพรวสำนักพิมพ์

1. รงค์ วงษ์สวรรค์. 2543. ปีนตลิ่ง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
2. _____. 2543. บ้านนี้มีห้องแบ่งให้เช่า. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
3. _____. 2546. ฝนเหล็ก-ไฟปีน'35. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
4. ศักดิ์ชัย ลักนาวิเชียร. 2549. นอน. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
5. วัฒน์ วรรณยางกูร. 2538. ลูกพ่อคนหนึ่ง (ถ้าไม่เหมือนหมาเลีย). กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
6. มาโนช พรหมสิงห์. 2548. สายลมบนถนนโบราณ. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
7. เจต ลำเพา. 2539. ปันรักให้เป็นตัว. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
8. แก้ว ลายทอง. 2537. คนหลงเวลา. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
9. พิษณุ ศุภ. 2540. บ้านสีขาว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
10. วิชาส มณีวัต. 2538. ช่วยหยุดกรุงเทพฯ หน่อยเถอะ... ผมจะลง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
11. เหลืองฝ้ายคำ. 2540. สองแม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
12. ชัชวาล โคตรสงคราม. 2542. ขาวนาผู้ประสบบัย. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
13. สมชัย กัตัญญุตานันท์. 2543. ตามประกาศารัฐนิสต์. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.

14. จำลอง ฝั่งชลจิตร, 2548. ลีเกอร์ พวกเขาเปลี่ยนไป. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.

รายชื่อหนังสือเรื่องสั้น
สำนักพิมพ์: ประพันธ์สาส์น

1. ดังคม เกตุขมาลา. 2542. **นาฏกรรมไม่เปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
2. สันติ เสวตวิมล. 2545. **วันหมา...หมา**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
3. เสถียร ขอดดี. 2542. **นิยายแห่งโลกตะวันออก**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
4. เสาวรี. 2542. **ภาพลวง**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
5. มนัสนา. 2544. **ชาวเขื่อน**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
6. มนัส จรรย์รงค์. 2539. **เฒ่าเสเพล**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
7. แฉก้า ปิ่นณะศักดิ์. 2545. **บอไบไม้สระอา นอหนูไม้โท**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
8. เสถียร ขอดดี. 2545. **คนนอกระบบ**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
9. สมภพ นิลกำแหง. 2545. **รถไฟตู้นี้ชื่อปริศนากาล**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
10. กร ศิริวัฒน์. 2545. **วันหนึ่งในฤดูฝน**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
11. โชคชัย บัณฑิต. **เขียนกระดาดวาดละคร**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
12. มนัสนา. 2543. **พี่กล้วยตาก**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
13. อัญชัน. 2551. **อัญมณีแห่งชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
14. _____. 2547. **นางเอก**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.

รายชื่อหนังสือนวนิยาย

สำนักพิมพ์: มติชน

1. มาโนช นิสรา. 2549. **โรงครู**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
2. ศรีบูรพา. 2548. **ผจญบาป**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
3. ดำรง อารีกุล. 2544. **อะไรจะดีไปกว่านี้?**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
4. จิรภัทร อังศุมาลี. 2544. **เล่นเงา**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
5. เทพศิริ สุขโสภา. 2549. **ร่างพระร่วง**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
6. ดวงหทัย ศรีทราทิพย์. 2548. **เพื่อน-แพง เมียน้อยเพื่อนรัก**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
7. เสนีย์ เสาวพงศ์. 2545. **ไฟเย็น**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
8. _____. 2544. **ดิน น้ำ และดอกไม้**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
9. _____. 2545. **ใต้ดาวมฤตยู**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
10. ดำรง อารีกุล. 2546. **มีคนซ่อนท้ายหรือยังคะ?**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
11. ประชาคม คุณาชัย. 2548. **ฝั่งแสงจันทร์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
12. วาณิช จรุงกิจอนันต์. 2543. **แม่เบี้ย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
13. วัฒน์ วรรลยางกูร. 2548. **The Pick-up ขับชีวิตสุดขอบฟ้า**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
14. สุริยัน ศักดิ์โรสง. 2543. **เจ้าพ่อ**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

15. สัมจิต จันทะโพธิ. 2545. **ลูกพ่อเดียวกัน**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
16. ประชาคม คุณาชัย. 2546. **โลกห้าเหลี่ยม**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
17. มาลา คำจันทร์. 2547. **ดาบอุปราชา**. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

รายชื่อหนังสือนวนิยาย

สำนักพิมพ์: ดอกหญ้า

1. คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. 2544. **ชูลีไทเฮา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า 2000.
2. _____. 2543. **ไผ่แดง**. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า 2000.
3. ยახอบ. 2547. **พรายสวาท**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
4. ศรีบูรพา. 2548. **วาสนามนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
5. สุวรรณิ์ สุคนธา. 2540. **ทองประกายแสด เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
6. ศรีฟ้า ลดาวัลย์. 2537. **สวรรค์ยังมีที่**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
7. จันทราไฟ. 2537. **อมาตยา**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
8. น.สร้อยอินทนิล. 2540. **กุนช้อ**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
9. ไม้ เมืองเดิม. 2544. **แผลเก่า**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า 2543.
10. สุวรรณิ์ สุคนธา. 2543. **ผู้หญิงคนนั้นชื่อเสลา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า 2543.
11. ประภัสสร เสวิกุล. 2540. **อำนาจ**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
12. เสนีย์ เสาวพงศ์. 2536. **ชัยชนะของคนแพ้**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
13. เพ็ญศิริ. 2547. **เขมมะริกัน**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้ากรุ๊ป.

14. สีฟ้า. 2538. **เปลือก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
15. กาญจนา นาคนันท์. 2537. **จุดหมายปลายทางของกานดา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
16. _____. 2542. **ธรณีนี่นี้ใครครอง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
17. วินทร์ เลียววาริน. 2539. **ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
18. จันทราไพ. 2536. **คือดอกไม้แห่งความคิดถึง**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
19. พรชัย แสนยะมูล. 2540. **ขอดาว**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
20. ประภัสสร เสวิกุล. 2536. **เมเปิ้ลแดง**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
21. _____. 2540. **เพื่อน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
22. สุนันทา. 2542. **เสียงเดือน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

**รายชื่อหนังสือนวนิยาย
สำนักพิมพ์: ดับเบิลไดนาซัน**

1. จูนา-นวดิ: สุพล. นิราศสองภพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
2. เพ็ญศิริ. สะใภ้ไร่ศักดิ์นา. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
3. ชวงค์ ฉายะจินดา. 2547. ผืนเฟื่อง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
4. ผกามาศ ปรีชา-เพชรลดา เฟื่องอักษร. 2543. ลูกแมวป่า. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
5. เทพิตา. 2546. กุหลาบเล่นไฟ. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
6. สุภาวีย์ เทวกุล. 2543. ไม้แปลกป่า. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
7. จีราวรรณ. 2546. พุทธานุภาพ. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
8. กฤษณา อโศกสิน. 2544. เวียงแวนฟ้า. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
9. ชัญวลี ศรีสุโข. 2543. ปีมป่า. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
10. นันทนา วีระชน. 2544. ลิเก...ลิเก. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
11. นันทนา วีระชน. 2544. ดงดอกเหมย. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
12. อาริตา. 2545. หมอลำ(ซัมเมอร์). กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
13. ดินแก้ว. 2543. พันท้ายนรสิงห์. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.
14. ดาวพิษ. 2547. ดอกไม้ในแจกัน. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลไดนาซัน.

15. มิชิมา. 2544. แก้วเจียรไน. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยู.บี.อี.
16. มธุการี. 2543. ไร่แรงบิน เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยู.บี.อี.
17. อากาศคำเจ็ก, หม่อมเจ้า. 2542. ผีเสื้อหรือผีเสื้อ. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยู.บี.อี.
18. ปิยะพร ศักดิ์เกษม. 2543. ทางธารธาร. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยู.บี.อี.
19. ประภัศร เสวีกุล. 2543. ขวัญข้าว. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยู.บี.อี.
20. อรุณรุ่ง. 2541. ดอกกรักบานหลังฝน. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยู.บี.อี.

**รายชื่อหนังสือนวนิยาย
สำนักพิมพ์: แพรวสำนักพิมพ์**

1. รงค์ วงษ์สวรรค์. 2546. **สนิมสร้อย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
2. ทรายป (นามแฝง). 2542. **ลักยิ้มและแววตา**. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
3. จำลอง ฝั่งชลจิตร. 2543. **ในลิ้ง**. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
4. นิวัติ พุทธประสาท. 2542. **ใบหน้าอื่น**. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
5. งามพรรณ เวชชาชีวะ. 2549. **ความสุขของกะทิ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
6. _____. 2550. **ความสุขของกะทิ ตอน ตามหาพระจันทร์**. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
7. บินหลา สันกาลาคีรี. 2542. **ดวงจันทร์ที่จากไป**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
8. นอม วิเศษสิงห์. 2546. **แม่**. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
9. วัฒน์ วรรณยางกูร. 2543. **คือรักและหวัง**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
10. อีแรง. 2542. **เรื่องของป่านกับหนู**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
11. อัสศิริ ธรรมโชติ. 2547. **โลกสีน้ำเงิน**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
12. _____. 2530. **มหกรรมในท้องทุ่ง**. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.

13. พิบูลศักดิ์ ละครพล. 2549. ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
14. วดีลดา เพียงศิริ. 2541. เจ้าตัวน้อยของแม่จ๋า. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
15. มานพ แก้วสนิท. 25 ไข่นุ้ยไปโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
16. พนม นันทพฤษ. 2550. บองหลา. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
17. อุษณา เฟื่องธรรม. 2543. เรื่องธรรมดาและกรณีเมียบนอกใจ. กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.

รายชื่อหนังสือวิทยานิพนธ์
สำนักพิมพ์: ณ บ้านวรรณกรรม

1. ก.สุรางคนางค์. 2544. ปิ่นไพร. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
2. ทมยันตี. 2546. แก้วกัลยาแห่งแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
3. _____. 2545. สุริยวรรณ. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
4. _____. 2539. มณีราวี. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
5. _____. 2547. เวียงกุมกาม. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
6. _____. 2544. บัลลังก์สายหมอก เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
7. _____. 2544. บัลลังก์สายหมอก เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
8. _____. 2544. สตรีหมายเลขหนึ่ง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
9. _____. 2542. ทิพย์ เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
10. _____. 2542. ทิพย์ เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
11. _____. 2538. สุดหัวใจ เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
12. _____. 2538. สุดหัวใจ เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
13. _____. 2547. ทวิภพ เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
14. _____. 2547. ทวิภพ เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.

15. วรรณวรรณ. 2550. **ทรายล้อมตะวัน เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
16. _____. 2550. **ทรายล้อมตะวัน เล่ม 2**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
17. _____. 2549. **จันทร์อุษาคนย์ เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
18. _____. 2549. **จันทร์อุษาคนย์ เล่ม 2**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
19. _____. 2548. **ฤกษ์สังหาร เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
20. _____. 2548. **ฤกษ์สังหาร เล่ม 2**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
21. _____. 2548. **อัสวัด ราชันย์แห่งความมืด เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
22. _____. 2548. **อัสวัด ราชันย์แห่งความมืด เล่ม 2**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
23. _____. 2550. **ข้าบดินทร์ เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
24. _____. 2550. **ข้าบดินทร์ เล่ม 2**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
25. วิศวานาถ. 2543. **หงส์เหนือมังกร**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
26. กิ่งฉัตร. 2539. **ตามรักคืนใจ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
27. ลักษณวดี. 2546. **เลือดขัดตिया**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
28. _____. 2549. **ราชินีบา เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
29. _____. 2549. **ราชินีบา เล่ม 2**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.

30. ลักขณวดี. 2548. **เจ้าแห่งรัตติกาล เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
31. _____. 2548. **เจ้าแห่งรัตติกาล เล่ม 2**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
32. ผาด พาสีกรณ์. 2548. **ฝัน...ที่แยกราชประสงค์**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
33. กิณริน. 2549. **เซลล์เกรด รักนี้ไม่ได้มีไว้ขาย**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
34. พนมเทียน. 2545. **เพชรพระอุมา ตอน นาคเทวี เล่ม 1 (เพชรพระอุมา)**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.
35. _____. 2545. **เพชรพระอุมา ตอน จอมพราณ เล่ม 2 (เพชรพระอุมา)**. กรุงเทพมหานคร: ณ บ้านวรรณกรรม.

รายชื่อหนังสือวิทยานิพนธ์
สำนักพิมพ์: ประพันธ์สาส์น

1. ปองพล อติเรกสาร. 2548. **รัตนโกสินทร์**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
2. _____. 2545. **พ่อ ภาคหนึ่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
3. _____. 2545. **พ่อ ภาคสอง**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
4. กฤษณา อโศกสิน. 2542. **ประตูที่ปิดตาย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
5. _____. 2546. **ลมบูรพา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
6. _____. 2546. **ภมร**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
7. _____. 2546. **กระเช้าสีดา**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
8. ประภัสสร เสวิกุล. 2538. **อีกวันหนึ่งของตรีน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
9. สันติ เสวตวิมล. 2542. **น้ำหยาด**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
10. สังคม เกษัษมาลา. 2543. **คนบาป**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
11. ชูวงศ์ ฉายะจินดา. 2543. **จำเลยรัก**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางสาวกษมา ศิรราชู
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 1 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2521
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต(ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์